I. Expedieringsbestämmelser för il- och fraktgods

A. Fraktsedeln

1. Fraktsedelns formulär, användning, utlämning m m

Fraktsedelsformuläret

1: 1. För ilgods- och fraktgodssändningar i inländsk trafik — undantagandes vissa transporter för Statens järnvägars egen räkning och vissa transporter med förenklat expedieringssätt — användas tredelade fraktsedlar av föreskrivet utseende, s k inländska fraktsedlar, särskilda för ilgods (bl 632.30) och särskilda för fraktgods (bl 632.22). Fraktsedelns tre delar är: litt A (fraktsedelsdubbletten), litt B (notisen) och litt C (fraktsedelsoriginalet).

2. Fraktsedeln skall, för att få godtagas, överensstämma med av Järnvägsstyrelsen fastställt formulär och trafikstadgans föreskrifter. På fraktsedelsoriginalets baksida får specifikationer över godset eller över anvisat efterkrav anbringas men däremot icke annonser eller dylikt tryckas. Den i trafikstadgan föreskrivna kontrollstämpeln kan vara tryckt eller stämplad med s k vitstämpel. Stämpeln behöver icke nödvändigt vara den järnvägs, till vilken avsändningsstationen hör.

Ang fraktsedel för paketgods, se art 454.
Ang tjänstefraktsedel för vissa *från* järnvägsstyrelsens kontrollkontor, biljett- och blakettkontor m fl utgående sändningar, se Gxf del III (särtryck 1089).

Fraktsedelns användning för sina olika uppgifter

2: 1 a) *Ilgodsfraktsedeln* användes för ilgods (normalilgods och rabattilgods), för lik, för levande djur, som försändes lösa, samt för levande djur i emballage, som försändes som ilgods.

Anm. Expressgodsfraktsedel skall dock användas för hundar, som icke åtföljer resande, se Tst, tilläggsbestämmelse 1 till § 46.

b) *Fraktgodsfraktsedeln* användes för fraktgods samt för levande djur i emballage, som efter järnvägens medgivande försändes såsom fraktgods, jfr Tst § 46, mom 1.

2. Fraktsedelns tre delar är avsedda, »dubbletten» att återlämnas till avsändaren, »notisen» att medsändas godset till bestämmelsestationen för att användas såsom notis, underlag för redovisning m m och »fraktsedelsoriginalet» att likaledes åtfölja godset till bestämmelsestationen för att tillställas mottagaren vid godsets avhämtande.

Tillhandahållande av fraktsedlar

3: 1. Statens järnvägars stationer utlämnar fraktsedlar avgiftsfritt till trafikant; dock får i regel på en gång till en trafikant icke utlämnas mer än 10 exemplar av ett och samma slag. Ett mindre antal fraktsedlar bör vara utlagt i allmänhetens avdelning på godsexpeditionerna vid SJ stationer. Större förbrukare bör i förekommande fall anmodas insända rekvisition till Järnvägsstyrelsens biljett- och blankettkontor, Stockholm, varifrån önskat antal formulär kan erhållas till i Gtax avd XI: 40 angivet pris.

2. SJ stationer skall rekvirera il- och fraktgodsfraktsedlar på bl 665.1.

Tillstånd att trycka fraktsedlar

4. Tryckeri, som önskar för försäljning tryckta inländska fraktsedlar med Statens järnvägars kontrollstämpel, skall begära tillstånd därtill hos järnvägsstyrelsen, kommersiella byrån.

5—7. (Reserv nr)

2. Fraktsedelns utskrivning samt utfärdande av fraktsedelsavskrift

Bestämmelser i trafikstadgan

8. Av Tst § 59 jämte tilläggsbestämmelser framgår, vilka uppgifter och förklaringar avsändaren är skyldig resp äger rättighet att införa i fraktsedeln samt vad i andra hänseenden är föreskrivet beträffande fraktsedelns utskrivning.

Ang avsändares föreskrift i fraktsedeln om utlämning till annan person eller returnering eller eftersändning av godssändning, som ej utlösts inom viss tid, se art 290.

Angivande av bestämmelsestation

9: 1. Såsom bestämmelsestation upptages den järnvägsanstalt (station, expeditionsställe, håll- och lastplats, hållplats eller lastplats, jfr särtryck 102), till vilken godset är avsett att transporteras, såvida den är i spårförbindelse med avsändningsstationen, oavsett om mellan dessa båda stationer direkt expedition äger rum eller icke. Finnes icke spårförbindelse mellan avsändningsstationen och bestämmelsestationen, men är samtrafik på grund av särskild överenskommelse anordnad med den transportled, vid vilken bestämmelsestationen är belägen, angives sistnämnda station i fraktsedeln såsom bestämmelsestation, vare sig sändningen skall omexpedieras eller icke. Som bestämmelsestation anges även sådan billinjeplats, som är upptagen i särtryck 102 (s k spårlös station).

Är bestämmelsestationen en i expedieringshänseende icke självständig plats skall expedieringsstationens namn införas på raden »Omexp-station». För sändningar till platser utan godsförvaringsrum, d v s platser för vilka i särtryck 102, avd II A, är angivet beteckningarna ° (kol 1) eller ugm (kol 6), skall alla delarna i fraktsedeln för styckegods förses med anteckningen »Järnvägen ansvarar ej för skada på eller förlust av godset efter dess ankomst till platsen».

Ang sändningar till billinjer, intagna i Fortaxan, se art 314.

2. Skall sändning befordras till hamn- eller sidospår, skall detta angivas i fraktsedeln omedelbart efter bestämmelsestationens namn genom lämplig förkortning, såsom »Hb» för hamnspår. För vissa hamn- och sidospår skall dock särskilda beteckningar användas, se särtryck 102 och Gtf del I.

Godsbeskrivning

10. Varuslag, för vilka i taxans godsindelning är angivna olika huvudklasser alltefter varans beskaffenhet, beredningsgrad o dyl, bör av avsändaren specificeras i enlighet med godsindelningen, vid äventyr att eljest dyraste huvudklass kommer att tillämpas vid fraktberäkningen.

Betalningsföreskrift

11: 1. Sådana anvisningar angående betalning av frakt och andra avgifter som »fritt till N» (mellanstation), »fritt halva frakten» eller andra uttryck, som ej är angivna i Tst, är ej tillåtna.

2. Då avsändaren i förekommande fall förutom frakt önskar betala även rengörings- och smittreningsavgifter, skall betalningsföreskriften i fraktsedeln lyda: »Fritt jämte rengörings- och smittreningsavgifter».

12. (Reserv nr)

Anteckning rörande lasttillbehör

13. Då presenningar, lösa trälämmar, rep eller dylikt, tillhörande enskild trafikant, av denne användes vid transporter på järnväg, skall anteckning om ifrågavarande lasttillbehör göras på ledig rad under godsbeskrivningen.

14: 1. På en och samma fraktsedel får icke upptagas flera än *fem* vagnar. Undantag får göras beträffande masstransporter i kortare stationsförbindelser, där vagnarna anses icke kunna komma att bliva åtskilda under transporten. Särskilda bestämmelser angående fraktsedlar å vagnslastsändningar

2. Intet hinder finnes för utsättandet av kolliantalet jämväl för vagnslastsändningar; någon räkning av kolliantalet kommer dock icke ifråga annat än om avsändaren begärt detta genom anteckning i fraktsedeln.

15. (Reserv nr)

16: 1. Stationspersonalen skall, i så stor utsträckning som omständigheterna tillåta, på anmodan betjäna trafikant med utskrivning av fraktsedlar. Personalens biträde vid fraktsedelsutskrivning samt skyldighet att lämna upplysningar.

2. Önskar trafikant å avsändningsstationen själv utskriva fraktsedeln, skall personalen vid behov lämna de upplysningar, som av trafikanten begäras för fraktsedelns behöriga ifyllande. Härvid skall tillses, icke blott att utskrivningen sker i överensstämmelse med Tst föreskrifter, utan även att sådana uppgifter, som kunna vara av särskild vikt och betydelse för fraktberäkningen, bliva så angivna, att trafikantens intresse ifråga om transportkostnaderna kommer att bliva vederbörligen tillgodosett. Sålunda bör exempelvis avsändaren göras uppmärksam på att angivandet i fraktsedeln av en annan transportväg än den ordinarie kan medföra dyrare frakt, att en ofullständig beskrivning av godset likaledes kan förorsaka onödig fraktfördyring o. s. v.

3. För utskrivning av fraktsedlar genom stationspersonalens försorg debiteras ingen avgift å SJ stationer.

17. Begär trafikant med företeende av fraktsedel eller fraktsedelsdubblett avskrift av densamma, skall dylik avskrift, om tjänsten så medgiver, lämnas honom. Avskriften får under inga förhållanden förses med stations- eller vägningsstämpel. Å originalet anbringade stämplar återgivas medelst bläckskrift eller skrivmaskin. Avskriften skall i övre kanten förses med ordet »Avskrift» och dess överensstämmelse med originalet skall vederbörligen bestyrkas. Avskrift av fraktsedel.

18—22. (Reserv. nr.)

3. Fraktsedelns behandling å avsändningsstationen; fraktsedeln som transporthandling m. m.

23: 1. Vid fraktsedelns mottagande skall avsändningsstationen granska densamma och tillse, att den är tydligt utskriven och i alla avseenden överensstämmer med föreskrifterna i trafikstadgan och i nästföregående avdelning i detta särtryck. Fraktsedlar, som äro otydliga eller innehålla andra anteckningar än de enligt nyssnämnda föreskrifter tillåtna, böra tillbakavisas. Fraktsedelns granskning.

2 a. Trafikanternas uppgifter i fraktsedlarna angående vikt och godsbeskrivning skola granskas i så stor utsträckning, som förhållandena medgiva. Det åligger stationsföreståndarna att tillse, att magasins- och kajpersonalen noga instrueras härom, samt att övervaka, att granskningen sker på behörigt sätt såväl beträffande styckegods som vagnslastgods. Sådana fall då tvekan kan uppstå angående rätta godsbeskrivningen eller då det misstänkes, att felaktig godsbeskrivning lämnats beträffande slutna kollin, böra handläggas av vederbörande stations- eller expeditionsföreståndare personligen eller av eventuellt därtill särskilt förordnad tjänsteman.

b. Såsom exempel på vanligen förekommande felaktigheter ifråga om vagnslastgods må nämnas, att tryckpapper och papper av därmed jämförlig kvalitet angivits som omslagspapper eller tidningspapper, att kristallvaror angivits som hushållsglas, att maskiner angivits som maskingods utan att godsslaget närmare specificerats med ledning av taxans rubriker, att av rotfrukter jämte grönsaker, lök, frukt o. dyl. bestående sändningar angivits enbart som rotfrukter. Vagnslaster hava

även ofta angivits med för låg vikt. En ofta förekommande felaktighet beträffande såväl vagnslast- som styckegods är, att vikten av ifrågakommande emballage icke inräknats i sändningens vikt. Rätt ofta händer ock, att en del av sändningen icke alls finnes upptagen å vederbörande fraktsedel.

c. En kontroll över godsbeskrivningens riktighet torde i många fall kunna ske därigenom, att stationerna göra sig underrättade om vad slags varor, som tillverkas av industrierna på orten, t. ex. om ett pappersbruk tillverkar tidningspapper eller endast skriv- och tryckpapper etc.

d. Är avsändningsstation, som misstänker att någon felaktighet beträffande godsbeskrivning eller vikt föreligger, själv ej i stånd att ingripa, skall bestämmelsestationen underrättas, så att denna må kunna företaga erforderlig undersökning eller kontrollvägning.

3 a. Enligt nuvarande lydelse av Tst § 62 äger järnvägen icke rätt att i fråga om sändningar i inländsk trafik avfordra avsändare förklaring angående otillräckligt eller bristfälligt emballage. Däremot äger järnvägen fortfarande liksom tidigare rätt att — då så anses nödvändigt — vägra mottaga gods till befordring, därest avsändaren icke träffat anstalt om godsets behöriga skyddande eller godset kan befaras medföra olägenhet eller skada å annat gods eller å järnvägens materiel.

b. Därest endast godset självt kan antagas komma att skadas under transporten på grund av brist i avseende å emballaget, bör detta förhållande icke föranleda vägran att mottaga godset till befordring, för såvitt icke transporten anses bliva helt eller delvis omöjliggjord eller försvårad, t. ex. då fara föreligger för att emballaget kommer att falla sönder under vägen.

c. Därest vid inlämning av gods observeras, att själva godset eller emballaget är skadat eller att emballaget är på annat sätt olämpligt för sitt ändamål, men godsets eller emballagets beskaffenhet icke anses utgöra hinder för sändningens mottagande till befordring i befintligt skick, bör stationen för att underlätta bevisningen i fall av skada göra anteckning å »notisen» eller å bifogat blad om skadans eller emballagets beskaffenhet (t. ex. »ett ben avbrutet», »stativet trasigt», »pappemballaget blött» etc.).

Viktens angivande.

24. Bestämmelser angående den *verkliga* viktens angivande i fraktsedeln äro intagna i art. 46. Beträffande utsättande av den *beräknade* vikten, se art. 27.

Anteckning om räkning av kolliantalet.

25. Då räkning av kolliantal i vagnslastsändningar ägt rum, skall invid vägningsstämpeln eller på dess plats införas »räknat» samt, då vägningsstämpeln ej anbringas, stationens namn (jfr art. 49).

Fraktavtalets avslutande.

26. 1. Sedan allt å fraktsedeln upptaget gods inlämnats eller lastats, gällande föreskrifter rörande godsets emballering, adressering, märkning m. m. befunnits iakttagna samt slutligen fraktsedelns samtliga delar granskats och befunnits vara fullständigt och lika ifyllda — även beträffande efterkrav och att efterkravsbeloppen med bokstäver och siffror äro sinsemellan lika — samt i överensstämmelse med godset, skall godsets mottagande erkännas genom påtryckande av stationens datumstämpel å fraktsedelns samtliga delar — se dock mom. 3 — varefter »fraktsedelsdubbletten» frånskiljes och återlämnas till avsändaren.

2. Stationens datumstämpel skall vara av den storlek och det utseende, som efterföljande prov utvisar:

Självständig järnvägsanstalt

Icke självständig järnvägsanstalt

3 a. Nyssnämnda stämpling skall, utom i det fall att fraktbetalning skall ske på avsändningsstationen, utföras av den, som verkställt eventuell vägning — jfr dock art. 46 — eller granskat fraktsedeln.

b. Om frakten, helt eller delvis, skall erläggas på avsändningsstationen, skall fraktavtalet avslutas inne på godsexpeditionen. Vid användning av kassaregister eller frankeringsapparat med tre avtryck och fullständigt datum (även årtal) i avtrycket behöver datumstämpeln icke åsättas fraktsedeln, jfr dock art. 48: 2 a. Då kassaregister icke användes och flera tjänstemän handhar uppbörd, skall fraktsedeln åsättas datumstämpel och därjämte skall invid stämpeln på fraktsedelsdelarna den tjänsteman, som inkasserat beloppet eller granskat fraktsedeln, utsätta sin signatur. Signaturen behöver dock icke utsättas, om tjänstemännen är försedda med stämplar, som genom olika bokstavsbeteckningar eller dylikt skiljer sig från varandra. Stationens datumstämpel skall dock användas, då stationen på grund av fel på eller revision av egen kassaapparat använder reservapparat, som anger »Reserv» i stället för stationsnamn.

Angivande av beräknad vikt.

27: 1. En sändnings *beräknade* vikt är den vikt, efter vilken frakten beräknas. För styckegodssändning om minst 60 kg och för vagnslastsändning med lägre fraktdragande vikt än 5 ton är den beräknade vikten den högsta vikten i tillämplig viktgrupp enligt Gtax frakttabeller för styckegods. För sändning av icke skrymmande styckegods med verklig vikt av 245 kg är således den beräknade vikten 260 kg.

Den beräknade vikten anges på notisen och originalet samt — ifråga om sändningar med »frakt betald» — på fraktsedelsdubbletten

a) ifråga om *styckegods*, då godset fraktberäknas som skrymmande (eljest må införandet underlåtas, men den beräknade vikten beaktas vid sändningens införande på vederb. redovisningshandling);

b) ifråga om *vagnslastgods* alltid, jfr dock mom. 2 och 3 härnedan.

2. Beräknad vikt skall angivas inom *parentes*

för den vikt — 5 000 kg — för vilken avgift för *skyddsvagn* beräknas enligt Gtax art 31; vikten införes inte på redovisningshandling.

3. Beträffande sändning, för vilken debiteras *tilläggsfrakt enligt Tst § 61*, skall i kolumnen för beräknad vikt utan parentes angivas den vikt, enligt vilken vanlig frakt beräknas. Den vikt, enligt vilken tilläggsfrakten beräknas, angives inom parentes.

4. På fraktsedelsdubbletten för »att betala»-sändning antecknas beräknad vikt endast på avsändarens därom framställda begäran.

Antecknande av viktklass och fraktsats.

28. Viktklass och fraktsats skall ifråga om vagnslastgods antecknas i därför avsedda kolumner på notisen och originalet samt — ifråga om sändningar med »frakt betald» — på fraktsedelsdubbletten. För vagnslastsändning med lägre fraktdragande vikt än 5 ton per vagn anges »stg» som beteckning för viktklass. På fraktsedelsdubbletten antecknas de för »att betala»-sändningar endast på avsändarens därom framställda begäran.

Ändringstryck nr 28 (38 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 juli 1959.

Antecknande av frakt.

29: 1 a. Fraktbelopp och andra avgifter skall införas i notan på fraktsedelns framsida, på såväl originalet som notisen.

b. Då frakt m. m. erlägges av avsändaren, införes beloppen även i fraktsedelsdubbletten, varvid iakttages att summan i »Betald»-kolumnen skall framträda tydligt på den med s. k. assuranslinjer försedda platsen. För »att betala»-sändningar införes beloppen på fraktsedelsdubbletten endast på avsändarens därom framställda begäran.

Anm. till 1 a och b. På fraktsedel för avsända styckegodssändningar med frakt betald, vilken frankeras genom kassaapparat med tre avtryck (expressgods i vissa fall genom kassaapparat med två avtryck), behöver frakten införas i notan endast om tilläggsavgift, extra avgift eller forslingsavgift ingår i totalbeloppet.

c. Avgifterna specificeras på sätt notans rubriker anger. »Att-betala»-tillägg (1 kr per sändning) och ilgodstillägg (20, 50 och 100 procent) skall dock *alltid* sammanräknas med frakten. Avgifter, för vilka rubriker icke finns i notan, skall införas i densamma på ledig rad med angivande av avgiftens art.

d. På raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder skall införas:

1) tilläggsavgift enligt Gtax art 26 för befordring under avkopplingsförbud, för gods överskridande lastprofilen m m — se art 313;
2) extratågsavgift enligt Gtax art 27, när den kan fastställas för hela transportsträckan, innan fraktavtalet slutes eller sändningen utlämnas;
3) tilläggsavgift enligt Gtax art 31 för skyddsvagn;
4) tilläggsavgift enligt Gtax art 34: 2 för vagnslastsändning av klor, fosgen och svaveldioxid;
5) tilläggsavgift enligt Gtax art 40 och 41 för befordring i uppvärmd eller avkyld vagn — se art 303, 307 och 310;
6) tilläggsavgift enligt Gtax art 46 för användning av järnväg tillhörig behållare;
7) tilläggsavgift enligt Gtax art 61 och 65 för befordring av levande djur och lik med person- eller snälltåg — se art 337;
8) avgift för vägning, som fastställes för fraktens bestämmande (ej kontrollvägning) — se dock art 208;
9) av avsändningsstationen uträknad hamn- eller industrispårsavgift;
10) avgift för rengöring och smittrening, när avgiften erlägges av avsändaren;
11) avgift för dellastning eller dellossning på mellanstation av gods eller djur — se art ~~559~~ 562: 2;
12) forslingsavgift eller bilfrakt från bestämmelsestationen, när avgiften erlägges av avsändaren, samt till avsändningsstationen, när den erlägges av mottagaren — se art 316;
13) tilläggsfrakt enligt Tst § 61;
14) övriga »extra» avgifter, som kan uträknas av avsändningsstationen, däribland »extra» avgifter enligt samtrafikstabellen (registerkorten).

På fraktsedeln antecknas, eventuellt med lämplig förkortning, vad avgiften avser.

e. Har oriktigt belopp blivit infört, får detsamma ej raderas ut, utan det oriktiga beloppet strykes över och det riktiga beloppet anges ovanför det överstrukna.

f. Är frakten m. m. anvisad »att betala», skall den i kolumnen »att betala» befintliga, med assuranslinjer försedda platsen för slutsumman *icke* ifyllas av avsändningsstationen.

2. Fraktkolumnen ovan notan behöver icke ifyllas i annat fall, än då frakten beräknas efter olika viktklasser för två eller flera godsslag, se art. 34: 8, eller då eljest detta särskilt föreskrivits.

Ang. frakt för emballage m m enligt Gtax art 30: 3, se art 374.
Ang. upptagande av avgift för kontrollvägning, transport på hamn- eller sidospår samt vissa andra avgifter på bl. 6413.3, se art. 222.

30—31. (Reserv. nr.)

32. Vid rubriken »Befordringsväg» på fraktsedlar i *Statens järnvägars egen trafik* skall övergångsstationer angivas i den utsträckning, som föreskrives i GTF del V (särtryck 652 S och 652 N). På fraktsedlar i *samtrafik* skall samtliga på registerkorten och i Bilaga 5 till Gtax angivna övergångsstationer tydligt utsättas; SJ stationer skall därjämte angiva övergångsstationer på SJ enligt GTF del V. Angivande av befordringsväg.

Anm. Ang. fraktberäkningsväg i SJ egen trafik, se art. 490.

33: 1. Ilgods- och fraktgodsfraktsedlar, som enligt redovisningsbestämmelserna (art 700 ff) skall påföras vagnslastjournal eller specifikation, skall förses med avsändningsnummer på notisen och originalet i överensstämmelse med nummerföljden på dessa redovisningshandlingar. Fraktsedlar, som av avsändningsstationen inte skall uppföras i journal eller på specifikation, skall således inte numreras. Fraktsedlars numrering på avsändningsstationen.

2. Fraktsedlar för vagnslastsändningar. som upptar *olika* varuslag eller varuslag, fraktberäknade enligt *olika viktklasser* och för vilka således i enlighet med bestämmelserna i art. 719 behövs mer än en rad i journalen eller på specifikationen, skall numreras med hänsyn härtill, t ex med nr 7—9 för en fraktsedel, upptagande tre varuslag, som fraktberäknats efter olika viktklasser. Samma föreskrift gäller även i andra fall, då mer än en rad behövs i redovisningen, t ex för vagnslastsändning med expeditionsutlägg, jfr art. 765. Ta 108/62

34: 1. — Vissa anteckningar i fraktsedeln.

2. —

3. Då vagn med flera än tre axlar användes, skall antalet axlar angivas invid vagnsnumret.

4. Då sändning från smal- till normalspårig linje uppfyller fordringarna för att få fraktberäknas enligt 15-tons-viktklass men vagn eller vagnar av minst 15 tons lastförmåga inte finns på omlastningsstationen utan sändningen måste omlastas till vagnar med lastförmåga under 15 ton, skall omlastningsstationen göra anteckning om förhållandet på fraktsedeln under godsbeskrivningen. Jfr art. 301.

5. På fraktsedeln skall även i erforderliga fall följande anteckningar göras:

a) då nedsatt fraktsats tillämpas för vagnslastgods, skall den i taxan angivna *ordinarie viktklassen* för en sändning av motsvarande storlek utsättas med angivande framför viktklassen av bokstaven N (t ex N G 15).

b) för vagnslastsändning med lägre fraktdragande vikt än 5 ton per vagn anges i kolumnen för viktklass »stg».

6. I de fall, då tvekan kan råda om den riktiga fraktberäkningen av en vagnslastsändning, skall i kolumnen för viktklass även anges det positionsnummer i godsindelningen, dit godsslaget hänförts.

7. —

8. Då frakten beräknas efter olika viktklasser för skilda delar av sändningen, skall de olika delvikterna med tillhörande viktklasser och fraktbelopp noggrant anges.

9 a. Då täckningsavgift debiteras, skall förkortningen »slv» resp. »pg» anges invid täckningsavgiften för att utmärka, om tillägg för sluten vagn eller öppen vagn med presenning beräknats. Vid tilläggsavgift för presenning skall *antalet* presenningar införas, t ex 3 pg. För slutna vagnar anges vagnens littera (G, H o s v) under vagnsnumret.

b. I fraktsedelns härför avsedda kolumner skall angivas signatur på den järnväg, som äger vederbörande vagn och presenning. Vid omlastning skall omlastningsstationen göra anteckning om den nya vagn- och presenningsägaren jämte vagns- och presenningsnummer.

4. Fraktmärken och kassaapparater.

1. Allmänna bestämmelser.

Allmänna bestämmelser.

35: 1. All godstrafikuppbörd och extra trafikuppbörd, vartill räknas uppbörd av efterkrav och efterkravsprovision, magasins-, plats-, vagns- och presenningspengar m. m., medicinuppbörd, postboxavgifter, depositioner, lösenbelagda tryckalster, tidtabeller från Förlags AB Sveriges Kommunikationer, telegram och avgifter för fraktkreditkonton (se dock undantag här nedan), skall av den station, som inkasserar beloppet, uppbördsredovisas (frankeras) genom fraktmärken eller inslag från kassaapparat antingen direkt på vederbörande detaljhandling eller vid redovisningsmånadens slut på viss redovisningshandling.

Undantag: 1) Efterkrav och efterkravsprovision på stationer i grupp M skola *icke* frankeras, jfr art. 764: 3.

~~2) På militärfraktsedel upptaget belopp skall *icke* frankeras vare sig i SJ egen trafik eller i samtrafik, jfr art. 657 ff.~~

2. SJ stationer (expeditioner) indelas med hänsyn till frankeringsmöjligheterna i två grupper, nämligen

Grupp M = stationer, som *icke* få uppbördsredovisa efterkravs- och provisionsbelopp genom fraktmärken eller inslag i kassaapparat;

Grupp S = stationer, som skola uppbördsredovisa efterkravs- och provisionsbelopp genom inslag i kassaapparat. Förutsättningen härför är, att stationerna uppfylla de i ~~Ksf~~ str 220 a, art. 129, angivna fordringarna.

Betr. EJ stationer (även av EJ ägda föreningsstationer) föreskriver vederbörande enskilda järnvägs förvaltning, till vilken grupp stationerna skola hänföras.

3. För frankeringen av inländska fraktsedlar gälla följande föreskrifter Motsvarande skall gälla även för frankering av expeditionssedlar.

a. På avsändningsstation.

Frankering skall ske nederst på fraktsedelsdelarnas framsida.

Stationer *med fraktmärken eller kassaapparater, som lämna endast ett avtryck*, skola frankera på notisen.

Stationer *med kassaapparater, som lämna tre avtryck*, skola frankera på fraktsedelns samtliga delar, varvid notisen till tvådelad fraktsedel skall förses med två avtryck.

Biljett- och resgodsexpeditioner *med kassaapparater, som lämna två avtryck*, skola frankera på notis och dubblett.

b. På bestämmelsestation.

Frankering skall, såvida icke undantag medgivits, ske nederst på fraktsedelsdelarnas baksida.

Stationer i *grupp M* skola frankera på notisen och frankeringen skall avse endast fraktbelopp m. m. men *icke efterkrav och efterkravsprovision*, jfr undantag 1) till mom. 1. Vid användning av kassaapparater, som lämna två eller tre avtryck, skall notisen förses med samtliga avtryck.

Stationer i *grupp S* skola frankera frakt m. m. jämte efterkrav och efterkravsprovision på notis och original, varvid notisen vid användning av tretrycksapparat skall förses med två avtryck.

På stationer i grupp S får trafikanten, med nedan angivna undantag, maskinkvitto på erlagda belopp.

Undantag: 1) Originalet till fraktsedel för gods som hemforslas, förses icke med maskinkvitto. Notisen frankeras först då den återlämnats av godsforslaren och förses då med samtliga avtryck.

2) Originalet till fraktsedel för gods till fraktkreditinnehavare förses icke med maskinkvitto. Vederbörande notis frankeras vid lämpligt tillfälle under dagen och förses då med samtliga avtryck.

Anm. Beträffande förfaringssätt, då notis (och original) frankerats utan att avgifterna erlagts, lämnar kontrollkontoret (KkGi, tfn 18 80) upplysningar.

Ang. frankering av bl. 6413.3 (362 A), se art. 220.
Ang. frankering av bl. 6413.9 (362 D), se art. 436: 1 b) 1).

2. Fraktmärken.

Fraktmärken.

36: 1. Fraktmärken av två slag förekomma:
a) *fasta fraktmärken*, varmed avses fraktmärken med åtryckta valörer, och
b) *blankofraktmärken*, varmed avses fraktmärken, på vilka den användande stationen själv inför det belopp, som stationen skall debiteras.

2. SJ fasta fraktmärken förekomma i följande valörer: 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 öre, 1:—, 1:20, 1:50, 2:—, 2: 50, 3:—, 3: 50, 4:—, 5:— och 10:— kr.

3. Blankofraktmärken levereras till stationerna i kartor, bestående av fem fraktmärken, åtskilda genom perforering och numrerade från 1 till 5, samt en bakomliggande stam utan perforering. Innan en fraktmärkeskarta överlämnas till uppbördsmannen, skall redogöraren införa *användningsstationens* (expeditionens) nummer på fraktmärkena men icke på stammen. Stam och märke ifyllas i övrigt enligt blankettens uppställning. Kartans blankettnummer är 6407.1 (341 C). Om vid månadens slut en karta endast delvis använts, skola kvarsittande märken makuleras men icke frånskiljas kartan.

4. Fasta fraktmärken skola användas för styckegods- och vagnslastsändningar, då frakten uppgår till högst 50 kr. Vid högre fraktbelopp än 50 kr. skall alltid blankofraktmärke användas.

Anm. Enskilda järnvägars förvaltningar äga att för sina stationer föreskriva användning av blankofraktmärken även för mindre belopp än 50 kr.

5. Vid SJ stationer användes samma typ av fasta fraktmärken och blankofraktmärken för SJ egen trafik och för såväl in- som utländsk samtrafik. De äro av gul färg och benämnas »SJ fraktmärken».

6. Vid EJ stationer användas två typer av fasta fraktmärken och blankofraktmärken, en för vederbörande enskild järnvägs egen trafik och en för samtrafik. För samtrafik användas »SJ fraktmärken». Det skall noggrant iakttagas, att märken av rätt typ användas för vederbörande debetpost.

7. På föreningsstationer med SJ skola SJ fraktmärken användas såväl för SJ egen trafik som för samtrafik, *oavsett på vilken järnväg sändning avgår från eller ankommer till stationen.* I den enskilda järnvägens egen trafik användas de för denna trafik särskilt inrättade fraktmärkena, fasta eller blanko.

8. Påklistrade fraktmärken skola makuleras med stationens datumstämpel med *svart* stämpelfärg. Vid makulering av fasta fraktmärken

skall stämpelavtrycket helt täcka desamma. Vid makulering av blankofraktmärken skall stationens datumstämpel anbringas så, att stämpelns ena halva kommer på märkets högra undre del och den andra halvan på notisen. Största noggrannhet skall iakttagas vid märkenas påklistring och makulering.

9. Har notis påsatts märken till för högt belopp eller märken för annan trafik, skall notisen makuleras och frankeringen korsas över eller påsättas makuleringsstämpel. Notisavskrift, bl. 632.56, skrives ut och frankeras med nya märken. Fraktmärkena på den makulerade notisen får icke flyttas över till notisavskriften eller tagas bort för att användas för annan sändning. På den makulerade notisen anges orsaken till makuleringen och bestyrkes att avskrift utfärdats och frankerats (beloppet noteras). Gottgörelse för felfrankeringen tages på kreditspecifikationen på baksidan av bl. 6407.3. Den makulerade notisen bifogas kreditspecifikationen som verifikation. Beträffande notisavskriften i vissa fall, se art. 434: 6 b.

Anm. Om avsändaren återtar inlämnad men icke avsänd sändning, se art. 280: 2.

Vad ovan sagts om reglering av felfrankering på notis gäller i tillämpliga delar även vid felfrankering på annan handling, som uppbördsredovisas medelst fraktmärken.

10 a. SJ stationer skola i regel rekvirera fraktmärken den 1 i månaden. Tilläggsrekvisitioner få undantagsvis ske även på andra tider.

b. Rekvisitionen skall ske på bl. 665.2. Blanketten, som är inrättad för kopiering, består av tre delar: »stam» som kvartages på stationen, samt »rekvisition» och »kvitto», vilka insändas till SJ biljett- och blankettkontor. »Rekvisitionen» behålles av nämnda kontor, under det att »kvittot» jämte märkena översändas till stationen, som har att teckna kvitto på blanketten och återställa denna till biljett- och blankettkontoret. Sedan detta kontor granskat, att kvitto riktigt avgivits, överlämnas »rekvisitionen» till kontrollkontoret.

11. EJ stationer skola rekvirera fasta och blankofraktmärken för samtrafik från SJ biljett- och blankettkontor på samma sätt som SJ stationer enligt föregående moment.

3. Kassaapparater.

Kassaapparater.

37. Kassaapparaterna indelas i två huvudgrupper:
a) frankeringsapparater och
b) kassaregister.

Frankeringsapparater.

38: 1. *Frankeringsapparater* äro försedda med kontrollremsa. Inslagskapaciteten är i regel 999: 99 kr. Följande apparattyper användas:

Hugin Ka 12	1	avtryck
National kl 1653	3	»
» » 15000	3	»
Hugin Ka 4	3	»
» » 8	3	»
» » 20	3	»
L. M.	3	»

Samtliga frankeringsapparater angiva fraktbelopp, datum och stationens namn. Typerna National kl 1653, kl 15000, Hugin Ka 20 och L. M.

angiva dessutom inslagets löpande nummer på såväl vederbörande handling som på kontrollremsan.

Anm. Kontrollremsa utan datumtryck skall efter expeditionstidens slut vridas fram, så att datum kan skrivas på remsan omedelbart under sista inslaget. På så sätt uppstår även en tydlig gräns mellan varje dags inslag.

2. SJ stationers (utom föreningsstationers) frankeringsapparater äro i regel försedda med endast ett redovisningsräkneverk, avsett för SJ egen trafik och för samtrafik. Räkneverket benämnes »SJ». Endast efter medgivande av kontrollkontoret kan ett andra redovisningsräkneverk få användas, eljest skall detta vara avstängt. Typ Hugin Ka 20 är försedd med listingräkneverk (inslagskapaciteten är 9.999: 99 kr.).

Anm. Under en övergångstid komma apparater med räkneverksbeteckningarna »SJ A» och »Egen trafik» att finnas.

3. Föreningsstationers och enskilda järnvägars stationers frankeringsapparater kunna vara försedda med två räkneverk, ett för SJ egen trafik och/eller samtrafik och ett för den enskilda järnvägens egen trafik. Räkneverket för SJ egen trafik och/eller samtrafik benämnes »SJ» eller »Samtrafik» och den enskilda järnvägens räkneverk benämnes med den enskilda järnvägens egen signatur.

Kassaregister. **39:** 1. *Kassaregister* lämna två eller tre avtryck och äro försedda med ett eller två redovisningsräkneverk samt därmed samverkande räkneverk, som utvisa redovisningsräkneverkets summa uppdelad på kontanta inbetalningar och fraktkredit. Kassaregister äro dessutom försedda med listingräkneverk.

Anm. Kassaregister med två avtryck förekomma på vissa resgodsexpeditioner.

Kassaregister angiva på vederbörande handling utom fraktbelopp m. m. inslagets löpande nummer, datum och stationens namn. På kontrollremsa registreras inslagets löpande nummer och varje inslaget belopp. Inslagskapaciteten är i regel 9 999: 99 kr.

2. SJ stationers (utom föreningsstationers) kassaregister äro i regel försedda med endast ett redovisningsräkneverk, avsett för SJ egen trafik och samtrafik. Räkneverket benämnes »SJ».

Efter medgivande av kontrollkontoret kan ett andra redovisningsräkneverk få användas.

3. Föreningsstationers och enskilda järnvägars stationers kassaregister äro försedda med två räkneverk, ett för SJ egen trafik och/eller samtrafik och ett för den enskilda järnvägens egen trafik.

Särskilda bestämmelser för SJ föreningsstationer i grupp S.

40. Följande särskilda bestämmelser skola iakttagas vid inslag i kassaapparater på av SJ ägda föreningsstationer i grupp S.

a. I räkneverket »SJ» inslås:

Frakter m. m. i SJ egen trafik.

Frakter m. m. i samtrafik, oavsett på vilken järnväg sändning avgått från eller ankommit till stationen.

Efterkravs- och provisionsbelopp, oavsett om sändning anlänt i SJ egen trafik, samtrafik eller i anslutande enskild järnvägs egen trafik.

b. I räkneverket för den enskilda järnvägens egen trafik inslås:

Frakter m. m. i den enskilda järnvägens egen trafik.

För mottagna sändningar i den enskilda järnvägens egen trafik, på vilka vila såväl frakt att betala som efterkrav och provision, skall frakten inslås i räkneverket för den enskilda järnvägens egen trafik och efterkrav och provision i räkneverket »SJ».

41:1. Vid sådana felslag i kassaapparater, som upptäckas innan vederbörande handling expedieras från stationen resp. insänts till kontrollkontoret, skola följande bestämmelser iakttagas: Felslag i kassaapparater.

a. För lågt inslag på fraktsedlar.

1) På avsändningsstation.

Skillnadsbeloppet inslås på lämpligt ställe, om möjligt omedelbart under övriga inslag på fraktsedelns framsida enligt bestämmelserna i art. 35:3 a.

2) På bestämmelsestation.

Skillnadsbeloppet inslås invid det först instämplade beloppet på fraktsedelns baksida enligt bestämmelserna i art. 35:3 b.

b. För högt inslag på fraktsedlar.

1) På avsändningsstation.

Fraktsedeln makuleras och inslagen på fraktsedelsdelarna korsas över eller påsättes makuleringsstämpel, så att inslagen kan läsas. I stället för den makulerade utskrives och frankeras en ny fraktsedel, vars alla delar överst påtecknas ordet OMSKRIVEN. På de makulerade fraktsedelsdelarna anges orsaken till makuleringen och bestyrkes att avskrift utfärdats och frankerats (beloppet och i förekommande fall inslagets nummer noteras). Gottgörelse för felfrankeringen tages på kreditspecifikationen på baksidan av bl 6407.4. Hela den makulerade fraktsedeln utgör verifikation och bifogas kreditspecifikationen.

Anm. Station med en -tryckare behöver endast makulera den felfrankerade notisen.

2) På bestämmelsestation.

Notisen och originalet makuleras och inslagen på såväl notisen som originalet korsas över eller påsättes makuleringsstämpel, så att inslagen kan läsas. I stället för de makulerade utskrives och frankeras nya fraktsedelsdelar (litt B och C), som överst påtecknas ordet OMSKRIVEN. På de makulerade fraktsedelsdelarna anges orsaken till makuleringen och bestyrkes att avskrift utfärdats och frankerats (beloppet och i förekommande fall inslagets nummer noteras). Gottgörelse för felfrankeringen tages på kreditspecifikationen på baksidan av bl 6407.4. De båda makulerade fraktsedelsdelarna utgör verifikation och bifogas kreditspecifikationen.

Anm 1. Då alla tre avtrycken påsatts notisen, behöver endast denna makuleras och påtecknas. Enbart notisen utgör då verifikation.

Anm 2. Om återbetalning av belopp efter framställning från trafikant, se art. 442.

2. Då på en föreningsstation eller på en EJ station förväxling skett mellan olika räkneverk, skall ifråga om inslag på fraktsedlar vederbörande notis makuleras och Notisavskrift, bl. 632.56, utfärdas, vilken

påstämplas rätt inslag. Den makulerade notisen skall uppföras på kreditspecifikationen till den förvaltning, i vars räkneverk beloppet felaktigt inslagits, och bifogas denna till *vederbörande järnvägs kontrollkontor*. På notisen bestyrkes, att notisavskrift utfärdats och frankerats (beloppet och i förekommande fall inslagets nummer angivas). Beträffande notisavskriftens behandling på bestämmelsestationen i vissa fall, se art. 434: 6 b.

3. Vad ovan sagts om felslag på fraktsedlar gäller i tillämpliga delar även felslag på andra handlingar, t. ex. bl. 6413.3.

Anm. Om avsändaren återtager inlämnad men icke avsänd sändning, se art. 280: 2.

4. Den summa, som vid uppbördsremissens uppgörande föres i uppbördsbokens kol. »Räkneverkens ställning, I dag», skall stämma med räkneverkens ställning, även om fel uppstått på räkneverken. Har sådant fel konstaterats skall kontrollkontoret underrättas (tfn 1881), så att reservapparat kan erhållas. Redogöraren skall omedelbart, efter det att överskott eller brist fastställts, i skrivelse till kontrollkontoret begära reglering av beloppet. Detta föres samma dag som reglering av felslag i uppbördsbok och uppbördsjournal samt som väntad debet eller kredit på balansspecifikation.

Kassaapparater av typ Hugin Ka 20 och National 15000 kan icke startas utan fraktsedel eller annan handling på notabordet. Göres inslag i annan typ av kassaapparat utan att avtrycket samtidigt uppfångas på någon handling, skall det felaktigt inslagna beloppet med ev. angivande av löpande nummer upptagas som reglering av felslag i uppbördsbok och uppbördsjournal. I övrigt förfares beträffande

a) kassaapparat av typ National 2000:

Kredit tages i redovisningen såsom för makulerad notis. Inslagets nummer anges och hela kontrollremsan bifogas kassaapparatredovisningen till kontrollkontoret. Kontrollremsan återsändes senare. Jfr Kassatjänst vid SJ stationer (särtryck 1090), art 34: 9.

b) andra kassaapparater än typ National 2000:

Redogöraren tillställer kontrollkontoret bestyrkt redogörelse för omständigheterna vid felinslaget samt begäran om kredit. Beloppet upptages på balansspecifikation till besked erhållits, hur reglering skall ske.

Anm. På notabordet till kassaapparat typ Hugin Ka 12 skall alltid ett pappersblad finnas, som kan fånga upp förekommande felinslag. Bladet måste bytas även efter nollinslag.

5. Fraktsedelns behandling på bestämmelsestationen. Mottagningsjournal.

42: 1 a. Bestämmelsestation skall vid godsets ankomst granska tillhörande fraktsedel (original och notis) samt därvid tillse, dels att de blivit utfärdade och behandlade enligt gällande bestämmelser samt överensstämma med vederbörande sändning och med varandra, dels att avgifterna äro rätt beräknade. Vid granskningen gälla i tillämpliga delar de föreskrifter, som i art. 23 utfärdats för avsändningsstationen i detta hänseende. ~~Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att notiser för sändningar, vilka *redovisas i samtrafik*, märkts med ett »S» i röd färg enligt art. 33: 6. Skulle så icke vara fallet, kompletteras notiserna.~~ Ang. fraktgranskning, se art. 434 ff. Granskning, kontrollräkning och stämpling.

Anm. Vid granskning av fraktsedel bör noga iakttagas, att angivet efterkrav även är rätt utfört med siffror i notan.

b. Då frakten erlagts på avsändningsstationen och uppbördsredovisats genom *fraktmärken*, skall det noga tillses, att avsändningsstationen påsatt notisen fraktmärken till det belopp, som är angivet i avgiftskolumnen, att avsändningsstation vid enskild järnväg och föreningsstation använt fraktmärken av rätt typ och att märkena äro makulerade av avsändningsstationen; beträffande fraktsedel för sändningar från station med *kassaapparat* skall bestämmelsestationen kontrollera, att fraktbeloppet blivit instämplat i rätt trafik samt att beloppet i maskininslaget överensstämmer med event. utsatt fraktbelopp i notans kolumn »Betalt». Sålunda skall noga tillses, att fraktsedlar i SJ egen trafik och samtrafik med maskininslag äro stämplade med beteckningen »SJ» eller »Samtrafik».

Anm. Intill dess samtliga kassaapparater hunnit ändras i enlighet med ovanstående, kunna vid SJ stationer beteckningarna »SJ A» och »Egen trafik» förekomma för SJ egen trafik och samtrafik och vid EJ stationer beteckningarna »Gs» och »Gs A» för samtrafik.

c. Upptäckas felaktigheter av här ovan nämnt slag, skall stationen förfara i enlighet med bestämmelserna i art. 434 ff.

d. Konstaterar bestämmelsestationen vid granskningen, att fraktmärke bortfallit från notisen, skall stationen, sedan sändningen utlösts och i förekommande fall uppgiftsredovisats samt eventuellt efterkrav likviderats, med angivande av felet omedelbart insända notisen till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2. 1.

e 1) Ha fraktmärken satts på originalet i stället för på notisen eller har inslag från frankeringsapparat, som kan lämna endast *ett* avtryck, anbringats med riktig räkneverksbeteckning på originalet och icke på notisen, skall bestämmelsestationen på notisen på platsen för märkena eller stämpeln anteckna »Frankerat på originalet med kronor . . .», vilken anteckning skall bestyrkas med vederbörande tjänstemans signatur. Dylikt felaktigt inslag får ej godtagas i fråga om inslag från kassaapparat, som kan lämna tre avtryck, i vilket fall notisen behandlas enligt punkt d ovan.

2) Har avsändningsstation med kassaapparat, som lämnar tre avtryck, försett notis till tvådelad fraktsedel med endast ett avtryck (jfr art. 35: 3 a), skall bestämmelsestationen, sedan sändningen utlösts och uppgiftsredovisats, med angivande av felet omedelbart insända notisen till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2. 1.

f. Sedan granskningen verkställts, ev. efterkravsprovision uträknats, beloppen »att betala» summerats och summan angivits på den med s. k. assurélinje försedda raden, anbringas stationens datumstämpel på därför avsedd plats i originalet och notisen till tecken att godset anlänt till bestämmelsestationen. I datumstämpeln angives den dag, då godset står till mottagarens förfogande. Det skall således framgå av fraktsedeln, huruvida leveransfristen blivit iakttagen. Den tjänsteman, som verkställt granskningen, skall på notisen ovanför »Summa kr.» utsätta sin signatur, till tecken på att han ansvarar för granskningens riktighet.

g. Då sändning felsänts, skall anteckning därom göras på vederbörande fraktsedelsdelar.

Ang. felande eller oriktigt avsändningsnummer, se art. 717.

Mottagningsjournal. Numrering av fraktsedlar.

2 a. Alla styckegodsfraktsedlar — även expressgodsfraktsedlar — (expeditionssedlar) med *frakt att betala och/eller efterkrav* samt alla fraktsedlar (expeditionssedlar) för vagnslastgods skola, omedelbart sedan fraktgranskning m. m. skett, införas i mottagningsjournal, bl. 6412.11 (342 E 1) eller 6412.10 (342 E 2), i löpande följd för varje månad utan hänsyn till avsändningsstation eller befordringssätt eller till huruvida sändningar befordrats i egen trafik eller samtrafik.

Även om godset saknas, skall fraktsedeln (expeditionssedeln) omedelbart införas i mottagningsjournalen, som kompletteras med ankomstdatum, då godset framkommit.

Fraktsedelns nummer enligt mottagningsjournalen (mottagningsnumret) skall införas på originalet och notisen.

Journalerna skola icke summeras.

b Mindre och medelstora stationer, som bemannade icke självständiga platser, skola använda bl. 6412.11 (342 E 1); större stationer böra använda bl. 6412.11 (342 E 1) för alla efterkravsbelagda sändningar och bl. 6412.10 (342 E 2) för övriga sändningar.

Stationer, som föra såväl bl. 6412.11 (342 E 1) som bl. 6412.10 (342 E 2), skola använda dubbla nummerserier, varvid numren för efterkravssändningar lämpligen kunna föregås av beteckningen E.

c. Sedan sändningarna utlösts och notiser för sändningar med frakt att betala och/eller efterkrav kontrollerats genom den s. k. dagskontrollen (se Ksf, str 229 a, art. 47: 2 och 64: 1), ordnas notiserna i stigande mottagningsnummerföljd och avprickas i mottagningsjournalen av redogöraren eller annan tjänsteman, som därtill förordnas. Särskild uppmärksamhet skall härvid ägnas åt att endast de vid dagskontrollen frankeringsgranskade notiserna inprickas. Sedan eventuella efterkrav likviderats, insorteras notiserna i de olika redovisningsgrupperna, se vidare art. 700 ff.

Ang. utkvittering av gods, se art. 253.
Ang. frankering av fraktsedlar med kostnader att betala, se art. 35: 3 b.

43. (Reserv. nr.)

och/eller mottagningsdag

B. Viktens fastställande. Räkning av kolliantal.

Vägning av gods, som lastas av järnvägen.

44: 1. Därest vikten av gods, vars lastning åligger järnvägen, icke finnes angiven i fraktsedeln, skall avsändningsstationen väga godset, utan att avsändaren gjort framställning därom i fraktsedeln.

2. Vägning skall i regel äga rum, även om vikten redan är av avsändaren angiven i fraktsedeln. Därest viss trafikant regelbundet inlämnar kollin av samma innehåll och storlek och den för dessa *av avsändaren i fraktsedeln angivna vikten* vid upprepade tillfällen befunnits vara densamma, behöva dylika kollin icke vägas. Likaså kan vägning underlåtas i fråga om gods från försändare, som av järnvägspersonalen äro kända och ansedda för pålitliga.

Ang. kontrollvägning, se art. 47.
Ang. vikt för mjölk i plåtkärl, se art. 341.

3. Då samtidigt ett större antal likartade och synbarligen lika tunga kollin av en och samma avsändare inlämnas för befordring till en eller flera stationer, får vikten, därest så för expedieringens påskyndande anses behövligt, utrönas genom provvägning av något eller några av kollina i fråga.

Vägning av gods, som lastas av trafikanten.

45: 1. Enligt Tst är järnvägen, därest trafikförhållandena icke lägga hinder därför, skyldig att på avsändarens begäran i fraktsedeln verkställa vägning av gods, vars lastning åligger trafikanten.

2. Gods, vars vikt icke av avsändaren angivits i fraktsedeln och för vilket frakten beräknas efter genom vägning utrönt vikt, skall alltid vägas av avsändningsstationen, om vagnväg där finnes, eljest av annan station (jfr art. 48).

3. Är vikten av avsändaren införd i fraktsedeln, skall i regel ingen vägning företagas, för såvitt icke kontrollvägning skall äga rum (jfr art. 47) eller det finnes anledning misstänka, att avsändarens viktuppgift är oriktig eller att vagn blivit överbelastad. Detta gäller även ifråga om vagnslastgods, för vilket frakten skall beräknas enligt Gtax S 14 g, när avsändaren själv uppgivit vikten på de i sändningen ingående olika slagen.

Anm. Av avsändaren uppgiven vikt för cirkus- och tivolieffekter bör icke godtagas utan att avsändaren styrker riktigheten. Kan så ej ske, skall kontrollvägning företagas enligt art. 47. Även i fråga om andra godsslag bör avsändningsstationen, där så utan större svårighet kan ske, förvissa sig om att avsändaren angivit vikten riktigt, t. ex. i förhållande till antalet inlastade kollin, och bereda avsändaren tillfälle att rätta ev. felaktighet, innan kontrollvägning sker.

Viktens angivande i fraktsedeln.

46: 1. Av järnvägen utrönt vikt skall av den, som verkställt vägningen, antecknas på fraktsedelns samtliga delar, därest den icke redan angivits av avsändaren. Då vagnslastsändning omfattar flera vagnar, upptagna på en och samma fraktsedel, skall vikten angivas för varje särskild vagn i fraktsedeln.

2 a. Till bevis om att järnvägen vägt sändningen, skola fraktsedelns samtliga delar på därför avsedd plats åsättas stationens vägningsstämpel. Om sändningen väges på annan station än avsändningsstationen, se art. 48, och vägningsstationen icke har tillgång till frakthandlingarna, skall vägningsstämpel anbringas på fraktsedelsdubbletten av avsändningsstationen samt på notisen och originalet av bestämmelsestationen, varvid stationsnamnet i vägningsstämpeln överstrykes och vägningsstationens namn i stället införes. Har fraktsedeln i avvaktan

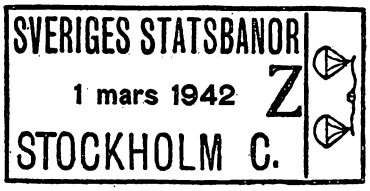

på viktuppgift kvartagits på avsändningsstationen, skall dock denna införa vägningsstämpeln på alla fraktsedelsdelarna.

b. Vägningsstämpel skall vara av ovanstående storlek och utseende.

c. Sådan stämpel får icke åsättas fraktsedeln, med mindre det på densamma upptagna godset verkligen vägts på järnvägen tillhörig våg. I de fall, då vikten utrönts genom provvägning av en del av sändningen, skall vägningsstämpeln dock anbringas, varjämte invid densamma skall skrivas bokstaven P.

Ang. anbringande i visst fall av vägningsstämpel på expeditionssedel, se art. 208.

Kontrollvägning och därav föranledda ändringar.

47: 1. Kontrollvägningar skola allt emellanåt företagas av såväl styckegods som vagnslastgods för att utröna, om av avsändaren uppgiven vikt är riktig. Vid dylik vägning av vagnslastgods skall avsändarens viktuppgift anses oriktig, endast om den av järnvägen utrönta vikten med mer än 2 % över- eller understiger den i fraktsedeln angivna vikten.

2. Är oriktig vikt av avsändaren angiven i fraktsedeln, skall rättelse ske genom att den felaktiga vikten överstrykes och den rätta ditskrives ovanför densamma. Sålunda gjord rättelse behöver icke bestyrkas av trafikanten.

3. Gör avsändaren anmärkning mot av järnvägen angiven vikt och har godset redan avsänts, skall förhållandet meddelas till bestämmelsestationen, vilken det tillkommer att kontrollväga godset före utlämnandet. Utvisar denna kontrollvägning sådan viktskillnad, att ändring av frakten därav föranledes, skall den förut angivna viktsiffran överstrykas och den nya tillskrivas ovanför densamma, varjämte avsändningsstationens vägningsstämpel skall överkorsas och bestämmelsestationens i stället åtryckas fraktsedeln. Gjord ändring delgives avsändningsstationen genom felräkningsnot.

Vägning av vagnslastgods på annan station än avsändningsstationen.

48: 1. Då vikten av en vagnslastsändning skall fastställas av järnvägen genom vägning och vagnvåg icke finnes på avsändningsstationen, ombesörjes vägningen av annan station i godsets väg, som trafikinspektör (trafikföreståndare) bestämmer, se GTF del I, särtryck 141 a, art. 9:12. För sådan sändning skola följande särskilda expedieringsbestämmelser gälla.

På avsändningsstation.

2 a. *Om avsändaren skall erlägga frakten*, skall fraktsedeln kvartagas, tills viktuppgift erhållits och fraktsedeln frankerats och uppgiftsredovisats. Därefter skola originalet och notisen med första tåglägenhet översändas till bestämmelsestationen (omlastnings- eller omexpedieringsstationen). Har journalblad för vagnslastgods i SJ egen trafik insänts till kontrollkontoret (jfr art. 721), införes vikt och frakt på kopian och på brevkortet, bl. 634.87 (338 F 1), från vägningsstationen, varefter detta insändes till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2. 1.

Avsändaren kan åläggas att före godsets avsändande deponera ett belopp, som beräknas täcka frakten.

För att försening av frakthandlingarna skall undvikas, bör avsändningsstationen per telefon inhämta förhandsuppgift om vikten från vägningsstationen.

Fraktsedeln skall alltid förses med stationens datumstämpel för den dag, då fraktavtalet slutes (inlämningsdagen). Detta gäller, med avvikelse från art. 26: 3 b, även station, som har kassaapparat med tre avtryck; datum i sådant avtryck utvisar i detta fall endast den dag, då frakten erlägges (debiteras).

b. *Om mottagaren skall erlägga frakten*, skall sändningen omedelbart uppföras i uppgiftsredovisningen (utan uppgift om vikt och frakt) och fraktsedeln numreras, varefter originalet och notisen med första tåglägenhet översändas till bestämmelsestationen (omlastnings- eller omexpedieringsstationen).

Då brevkort, bl. 634.87 (338 F 1), erhålles från vägningsstationen med viktuppgift, beräknas frakten och införes jämte vikten i redovisningen. Har journalblad för vagnslastgods i SJ egen trafik insänts till kontrollkontoret (jfr art. 721), införes vikt och frakt på kopian och på brevkortet, bl. 634.87 (338 F 1), från vägningsstationen, varefter detta insändes till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2. 1. Då brevkortet från bestämmelsestationen erhålles, granskas fraktuppgiften häri. Om denna är oriktig, återsändes brevkortet med felräkningsnot.

På vägningsstation.

3. Enligt GTF del I, särtryck 141 a, art. 9:12, skall vägningsstationen underrätta såväl avsändningsstationen som bestämmelsestationen (omlastnings- eller omexpedieringsstationen) om vägningsresultatet medelst brevkort, bl. 634.87 (338 F 1) (i duplikat).

På omlastningsstation.

4. Sedan viktuppgiften erhållits, skall vikten införas i fraktsedeln (originalet och notisen), om den icke förut införts av avsändningsstationen. Brevkortet fästes vid notisen f. v. b. till bestämmelsestationen (omexpedieringsstationen).

På bestämmelsestation (omexpedieringsstation).

5. För sändningar med *frakt betald* på avsändningsstationen granskas, att vikten enligt fraktsedeln överensstämmer med viktuppgiften från vägningsstationen och att frakten är rätt beräknad. Om avsändningsstationen av misstag sänt originalet och notisen utan att införa vikt och frakt, skall bestämmelsestationen komplettera fraktsedelsdelarna och återsända notisen, åtföljd av felräkningsnot, för frankering. Stationer i grupp S anbringa samtliga avtryck från kassaapparat på notisen.

För sändningar med *frakt att betala* skall vikten enligt vägningsstationens viktuppgift och den uträknade frakten införas på fraktsedelsdelarna. Brevkortet med viktuppgiften kompletteras med frakten och översändes till avsändningsstationen. Härvid skall noggrant iakttagas, att frakten icke får upptagas som att betala, om avsändaren enligt betalningsföreskriften i fraktsedeln åtagit sig att betala den, jfr. dock art. 435: 1 a) 2).

Ändringstryck nr 21 (42 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 maj 1955.

Räkning av kolliantal i vagnslastsändningar.

49. Enligt Tst är järnvägen, därest trafikförhållandena eller godsets beskaffenhet icke lägga hinder därför, skyldig att på avsändarens i fraktsedeln gjorda framställning fastställa kolliantalet i vagnslastsändning. Har räkning av kolliantalet skett på avsändningsstationen, skall den prövas av bestämmelsestationen. Till tecken på att räkning av kolliantalet ägt rum, skall såväl avsändnings- som bestämmelsestationen invid vägningsstämpeln eller på dess plats anteckna »Räknat i N. N.» jämte signatur.

50—65. (Reserv. nr.)

C. Fraktuppgifter till trafikanter.

Allmänna bestämmelser.

66: 1. Statens järnvägars stationer och godsexpeditioner äro skyldiga att på anfordran avgiftsfritt — undantag, se nedan — lämna trafikanter uppgifter om sådana fraktsatser m. m., som avse transporter till eller från egen station och som med tillhjälp av det stationerna eller expeditionerna tilldelade taxematerialet med visshet kunna beräknas.

2. På begäran skola dylika fraktuppgifter lämnas skriftligen, varvid desamma på stationer, varest särskild föreståndare för godsexpedition örordnats, skola undertecknas av denne föreståndare och på övriga stationer av stationsföreståndaren; dock kunna ifrågavarande uppgifter på ~~överinspektörs- samt på 1—4 klass-stationer~~ förutom av nyssnämnda tjänstemän lämnas jämväl av därtill av stationsföreståndaren särskilt förordnad tjänsteman.

3. Råder tvekan ifråga om tillämpning av tariff eller om fraktsatsernas riktiga beräknande i övrigt eller är det fråga om fraktuppgifter, som icke avse transporter till eller från egen station, skall stationen antingen lämna den begärda fraktuppgiften med uttryckligt förbehåll, att stationen icke ansvarar för dess riktighet, eller ock, om trafikant så önskar, vidarebefordra förfrågningen till godstaxebyrån.

4. Till godstaxebyrån skola jämväl överlämnas sådana till stationerna eller expeditionerna framställda fraktförfrågningar, som icke kunna besvaras med tillhjälp av befintligt taxematerial.

5. Därest trafikant begär fraktuppgifter i så stor omfattning, att desammas utarbetande vållar avsevärt arbete, skall han hänvisas till godstaxebyrån, där det kommer att tagas i övervägande, huruvida trafikanten skall ersätta kostnaden för uppgifternas upprättande eller icke.

6. Beträffande järnvägens ansvar för riktigheten av lämnade fraktuppgifter hänvisas till Tst § 5.

67—73. (Reserv. nr.)

D. Betalning av frakt och andra avgifter.

1. Allmänna bestämmelser.

Fraktbetalning för sändning i allmänhet.

74. Enligt Tst kan frakten för en sändning, för såvitt icke annorlunda är föreskrivet i taxan, betalas antingen på avsändnings- eller på bestämmelsestationen, eventuellt med en del på avsändningsstationen och med återstoden på bestämmelsestationen. Avsändaren är dock i sista hand betalningsskyldig för på en sändning vilande frakt och andra avgifter, för såvitt sändningen icke utlösts av mottagaren. Ang. fraktbetalning för stycksedssändning till och från obemannad plats, se art. 470.

Ang. förutbetalning av återfrakt för vissa provkollektioner, se art. 406.

Småfraktgods.

75: 1. Då fraktgodssändning om högst ~~50~~ 55 kg inlämnas till befordring och frakten är anvisad att betalas av mottagaren, skall expeditionen (stationen) göra avsändaren uppmärksam på att frakten blir avsevärt billigare, om den erlägges av avsändaren själv, samt att gottgörelse kan tagas genom efterkrav å fraktutlägget. Om ett sådant påpekande icke leder till något resultat, skall i fraktsedeln antecknas, att avsändaren uppmärksamgjorts på förhållandet. Vissa stationer hava tilldelats stämplar att användas för detta ändamål.

2. Frakten för småfraktgods *till* järnvägsanstalt, belägen vid i den allmänna samtrafiken icke deltagande enskild järnväg, skall, för såvitt icke avsändaren, på sätt nedan sägs, annorlunda föreskrivit, betalas endast till vederbörande övergångsstation till den enskilda järnvägen, varvid i fraktsedelsdelarna angives att frakt beräknats endast till övergångsstationen (omexpedieringsstationen), t. ex. genom att vid raden »Frakt» införes »till .....» (övergångsstationen). I art. 86—89 föreskrivet förfarande med frankaturnota skall följaktligen i sådant fall icke komma till användning, utan frakten för befordringen på vederbörande icke-samtrafiksträcka betalas av mottagaren. Begär emellertid avsändaren att få betala frakten jämväl för sistnämnda sträcka, må detta icke förvägras honom. Frankaturnotsförfarandet skall i sådant fall anlitas.

Fraktbetalning för sändning av lättfördärvligt och mindervärdigt gods

76: 1. Enligt Tst § 68 kan järnvägen fordra, att frakten för gods, som är utsatt för hastig förstöring eller vars värde icke med säkerhet täcker fraktkostnaden, skall betalas på avsändningsstationen; exempel på dylika slag av gods äro angivna i en tilläggsbestämmelse till nämnda paragraf.

2 a. Vid inlämning av sådant gods skall avsändningsstationen således taga i övervägande, huruvida det förefinnes någon risk att mottaga godset till befordring utan att frakten erlägges vid godsets inlämning. Därvid bör hänsyn tagas icke blott till varans beskaffenhet och värde vid inlämningen utan jämväl till huruvida vissa förhållanden, varunder befordringen skall äga rum, såsom värme, köld, lång transport eventuellt i förening med värme eller köld, eller att godset angivits som »liggegods», kunna medföra en betänklig försämring av godsets värde. Därest en sändning, för vilken frakten anvisats att betala, genom ändrat förfogande begäres vidaresänd till annan bestämmelsestation, skall även ledes tagas i övervägande, huruvida fraktbetalning skall begäras eller icke (jfr Tst § 68 tlgb 2).

b. Om exempelvis en sändning rotfrukter under hösten skall sändas från södra till norra Sverige, bör, även om fara för frost icke föreligger

å avsändningsorten, hänsyn tagas till att i detta avseende möjligen andra förhållanden kunna råda i norra Sverige.

c. I fråga om begagnat emballage av mera värdefull konstruktion kan frakt, därest det icke gäller styckegods som fraktberäknas enligt ~~taxans~~ ~~§ 20~~, icke behöva vid relativt kort transport uttagas på avsändningsstationen.

3. Har fraktbelopp för sändning av här ifrågavarande slag icke uttagits av avsändaren och utlöses icke sändningen, skall avsändningsstationen ansvara för beloppets inkassering.

4. För avsändningsstation såsom vederhäftiga kända firmor, vilka mera regelbundet försända färsk fisk eller annan lättfördärvlig vara, må av stationen medgivas rätt att anvisa frakten till betalning på bestämmelsestationen.

77—79. (Reserv. nr.)

2. Deposition av penningmedel på SJ stationer för frakter och andra kostnader.

Tillfälliga depositioner.

80: 1. Depositioner av penningmedel såsom säkerhet för frakter och andra avgifter m. m. kunna på SJ stationer ske endast i form av »tillfälliga depositioner». Sådana depositioner förekomma exempelvis i följande fall:

a) då frakt och andra avgifter för en sändning skola betalas på avsändningsstationen men av en eller annan anledning icke kunna exakt bestämmas av denna station vid sändningens expediering;

b) då en sändning anlänt till bestämmelsestationen utan frakthandlingar och godset är av den beskaffenhet, att stationen icke anser sig kunna utan risk för skada å detsamma eller andra olägenheter vänta med dess utlämning, till dess frakthandlingarna anlänt eller uppgift erhållits om sändningen påvilande kostnader (jfr art. 254);

c) då avsändaren genom »ändrat förfogande» förklarat sig vilja betala frakt och andra avgifter, som enligt fraktsedeln skulle betalas av mottagaren, eller ock begärt vidaresändande eller returnering av sändning, som icke anses vara värd frakten;

d) vid rekvirering av vagnar, såsom säkerhet för att vagnarna komma till användning (jfr Tst § 63).

Fasta depositioner.

2. Vid SJ stationer kunna stående (»fasta») depositioner av penningmedel icke göras. I fråga om sådana depositioner såsom säkerhet för ~~debiterade mjölkfrakter (jämför art. 344 ff) och för~~ frakter, ingående i s. k. endagskredit (jfr art. 94: 4) skall i stället följande förfaringssätt tillämpas:

a) Trafikanten skall insätta ett av trafikinspektören fastställt belopp på särskild sparkassebok, som spärras för SJ räkning. Sparkasseboken förvaras hos trafikinspektören, som underrättar stationen (expeditionen) och kontrollkontoret om deponeringen och de härav följande förmånerna för trafikanten.

skall tillföras honom. Banken skall på beviset erkänna, att föreskrifterna ifråga delgivits banken. Trafikanten överlämnar beviset till trafikinspektören, som förvarar detsamma och underrättar vederbörande sta-

~~tion (expedition) och kontrollkontoret om depositionen och de härav följande förmånerna för trafikanten~~.

b) Därest trafikanten icke uppfyller sina förpliktelser mot vederbörande station (expedition), skall trafikinspektören omedelbart underrättas. Denne skall vidtaga härav betingade åtgärder samt underrätta kontrollkontoret om dessa.

81: 1. Vid deposition av pengar i de fall, som nämnts i art. 80, mom. 1 a)—d), utfärdas ~~Kvitto på magasins- och tågaspengar, postboxavgifter m. m.~~, bl. 6413.3 ~~(362 A), varvid — beträffande 1954 års eller äldre upplaga — på blankettens blanka rad angives »Deposition avseende.....» samt på blankettens nedre del »Vid återbetalning eller reglering av depositionen måste detta kvitto återställas»~~. Kvittot (»depositionsbeviset») utlämnas till trafikanten och stammen insändes till kontrollkontoret i vanlig ordning (jfr art. 767: 3 b), Godstrafikkvitto

Expedieringsföreskrifter för tillfälliga depositioner.

Ang. blankettens användning i persontrafik (konduktörsdeposition), se Pxf del I, särtryck 228 a, och i biltrafik, se Blf, särtryck 319.

2. Mottaget depositionsbelopp skall omedelbart uppbördsredovisas genom frankering av bl. 6413.3 (362 A) enligt bestämmelserna i art. 220: 3 a och b.

3. Så snart stationen (expeditionen) fått exakt uppgift om det belopp, som skall uttagas av trafikanten, skall denne återlämna kvittot (»depositionsbeviset»), samt erlägga resp. återbekomma eventuellt skillnadsbelopp, allt eftersom det deponerade beloppet understigit resp. överstigit det belopp, han skall erlägga. Trafikanten erhåller kvitto på det erlagda beloppet genom att till honom överlämnas: Mitterat på baksidan

kvitterad expeditionssedel, litt. F (i förekommande fall jämte okvitterad frankaturnota eller annan verifikation), därest beloppet utgöres av expeditionsutlägg, eller

kvitterad frankaturnota (eller annat kvitto), därest beloppet behandlats som expeditionsefterkrav, eller

vederbörligen kvitterad fraktsedelsdel eller kvitto, bl. 6413.3 (362 A).

4. Uppbördsmannen inför beloppet som kreditpost i uppbördsboken med bifogande av kvittot (»depositionsbeviset»). Kvittot uppföres på kreditspecifikationen på baksidan av bl. 6407.3 (341 A) eller 6407.4 (341 B).

82. (Reserv. nr.)

83: 1. Då trafikant såsom säkerhet för s. k. endagskredit deponerat fastställt belopp i bank enligt föreskrifterna i art. 80: 2, skola följande bestämmelser iakttagas.

Expedieringsföreskrifter för fasta depositioner.

2. Anteckning om storleken av depositionsbeloppet skall göras såväl på vederbörande station som på kontrollkontoret.

3. Det åligger stationerna att tillse, att det deponerade beloppet är tillräckligt att alltjämt täcka oguldna frakter och att, om så icke skulle vara fallet, göra anmälan därom till trafikinspektören.

84—85. (Reserv. nr.)

3. Expediering med frankaturnota.

Användning av frankaturnota.

86: Frankaturnota — i inländsk trafik bl. 303 V — skall, såvida icke annorlunda särskilt föreskrives, utfärdas i följande fall:

1) då avsändaren enligt betalningsföreskriften i fraktsedeln skall betala frakten och eventuellt även andra kostnader men sändningen skall omexpedieras på station under vägen (t. ex. då samtrafik icke äger rum mellan avsändningsstationen och bestämmelsestationen, jfr art. 584);

2) då avsändaren enligt betalningsföreskriften önskar betala extra kostnader, som icke kunna beräknas av avsändningsstationen, ehuru sändningen icke omexpedieras. Angående förfaringssätt då avsändaren önskar betala hemforslingsavgift eller bilfrakt, se dock art. 315 ff.

Expediering på avsändningsstationen.

87: 1. Vid fraktavtalets avslutande skall avsändaren i de fall, som angives i art. 86,

dels betala frakt och andra avgifter som innefattas i betalningsföreskriften och som kunna beräknas av avsändningsstationen,

dels deponera ett belopp, tillräckligt stort att täcka den frakt och andra kostnader, han därutöver åtagit sig att betala (jfr art. 80 ff).

Då avsändaren åtnjuter fraktkredit ifrågakommer icke deposition. Även i andra fall kunna stationerna bortse från att kräva deposition, då det rör sig om mindre belopp och avsändaren är välkänd.

2. På fraktsedelns samtliga delar angives som »Betalt» det fraktbelopp och övriga eventuella kostnader, som avsändningsstationen sålunda kunnat beräkna och avsändaren erlagt. Därjämte göres i fraktsedelsdelarna hänvisning till frankaturnotan genom anteckningen »Frankaturnota nr ... », varjämte på lämpligt sätt för sändningar, som omexpedieras, angives att frakt beräknats endast till omexpedieringsstationen, t. ex. genom att vid raden »Frakt» införes »till .....» (omexpedieringsstationen). Fraktmärken eller kassaapparatinslag för erlagd frakt anbringas enligt föreskrifterna i trafik med den station, till vilken frakten beräknats. Frankaturnotan ifylles på sätt blanketten utvisar; för sträckan från avsändningsstationen till den station, dit frakten redan beräknats och upptagits i fraktsedeln, angives icke något fraktbelopp i avgiftskolumnen utan endast ordet »betalt». Frankaturnotan bifogas notisen.

3 a. När frankaturnotan återkommit till avsändningsstationen, skall i de fall, då deposition lämnats, avräkning verkställas enligt bestämmelserna i art. 81; har deposition icke lämnats, skall den på frankaturnotan angivna summan uttagas av trafikanten eller debiteras dennes fraktkrediträkning.

b. Åtföljes frankaturnotan av expeditionssedel, varå beloppet är upptaget som *expeditionsutlägg*, skall frankaturnotan icke kvitteras utan kvittomeningen på densamma överstrykas. Trafikanten erhåller kvitto på beloppet på baksidan av expeditionssedelns litt. F, vilken del jämte den *okvitterade* frankaturnotan utlämnas till honom. Stationen skall *icke* gottgöra expeditionssedelns avsändningsstation för beloppet utan behandla detsamma enligt föreskrifterna angående expeditionsutlägg i art. 181 och 765.

c. Åtföljes frankaturnotan *icke* av expeditionssedel, jfr art. 88: 3, skall beloppet behandlas enligt föreskrifterna för *expeditionsefterkrav*, se art. 175, och frankaturnotan *kvitterad* utlämnas till trafikanten, då avräkning verkställts eller beloppet debiterats eller erlagts kontant. Notisavskrift, bl. 351 E, utskrives för att tjäna som underlag vid expeditionsefterkravets bokföring och girering. På stationer i grupp S skall notisavskriften frankeras. Samtliga avtryck anbringas på blankettens baksida.

Expediering på omexpedieringsstationen.

88: 1. Omexpedieringsstationen upptager frakten för vidaretransporten som betald i expeditionssedeln till godsets bestämmelsestation, jfr art. 205—207. I fraktsedeln införes icke någon frakt för vidaretransporten. Har avsändaren i fraktsedeln utfäst sig att betala endast en del av avgifterna för transporten, upptager omexpedieringsstationen frakten för vidarebefordringen i överensstämmelse härmed. Expeditionssedelns delar litt. D—F frankeras på sätt som föreskrivits för frankering av fraktsedlar enligt art 35: 3 a. Stationen inför i frankaturnotan det fraktbelopp för vidaretransporten, som skall erläggas av avsändaren, jämte eventuella andra kostnader, som avsändaren åtagit sig att betala.

2. Omexpedieringsstationen skall upptaga frankaturnotans summa såsom *expeditionsutlägg* i en expeditionssedel till godsets avsändningsstation, se art. 181. Ang. vissa undantag, se mom. 3. I frankaturnotan (och äldre upplagor av expeditionssedeln) skola kolumnerna för stationsnummer, postgironummer och efterkravsnummer sålunda *icke* ifyllas, enär omexpedieringsstationen *icke* skall erhålla gottgörelse av avsändningsstationen. I expeditionssedeln angives godsavsändaren såsom mottagare och omexpedieringsstationen (expeditionen) såsom avsändare. Under rubriken »Specifikation av expeditionsutlägget» angives »Enligt bifogade frankaturnota nr ..», varjämte »Utan gods» angives enligt art. 181: 5. Omexpedieringsstationen gottgör sig på sätt som angives i art. 765.

Anm. På äldre upplagor av expeditionssedeln ändras »expeditionsefterkrav» till »expeditionsutlägg».

3. På frankaturnota upptagna frakter och andra kostnader på i godssamtrafiken icke deltagande järnvägar för sändningar *till* sådana järnvägar få behandlas som *expeditionsefterkrav* enligt föreskrifterna i art. 171. I sådana fall skola frankaturnotans kolumner för omexpedieringsstationens (förvaltningens) postgironummer och efterkravsnummer ifyllas och expeditionssedel till godsets avsändningsstation *icke* utfärdas. Omexpedieringsstationen inför därjämte beloppet i »Journal över belopp, som skola krediteras av annan station eller expedition», bl. 333 K, och återsänder frankaturnotan till godsets avsändningsstation, om erforderligt tillsammans med en anmaning att gottgöra omexpedieringsstationen (eller dess förvaltning) beloppet. Sedan beloppet tillförts det på frankaturnotan angivna postgirokontot, göres anteckning härom i bl. 333 K.

Expediering på bestämmelsestationen.

89. I sådana fall, då avsändaren enligt betalningsföreskriften i fraktsedeln skall erlägga på bestämmelsestationen uppkommande extra kostnader och frankaturnota därför av avsändningsstationen bifogats notisen, skall bestämmelsestationen i tillämpliga delar förfara enligt bestämmelserna i art. 88.

90—93. (Reserv. nr.)

4. Fraktkredit.

Framställning angående fraktkredit och beviljande av sådan.

94: 1. Trafikant, som önskar komma i åtnjutande av fraktkredit vid station, belägen vid SJ, skall begära tillstånd därtill hos trafikbefälet vid den järnväg, som äger stationen — vid SJ hos vederbörande trafikinspektör.

2. Då framställning göres om fraktkredit, behöver säkerhet för betalningen av kommande frakträkningar icke ställas i sådana fall, då sökandens ekonomiska ställning tillåter kredit för minst *dubbla* det belopp, vartill fraktkreditbeloppet per månad skulle uppgå vid stationen ifråga, varvid hänsyn skall tagas till eventuell fraktkredit för sökanden vid andra stationer inom eller utom sektionen. Vid SJ äger vederbörande trafikinspektör att för erhållande av erforderliga upplysningar anlita välkänd kreditupplysningsfirma. I fråga om sökande med adress utanför sektionen skall trafikinspektören även inhämta upplysningar genom vederbörande trafikinspektör eller enskilda järnväg.

3. Därest ovisshet råder om sökandens ekonomiska ställning eller inhämtade upplysningar icke lämna ett tillfredsställande resultat men fraktkredit likväl anses böra medgivas, skall trafikinspektören fordra, att säkerhet för betalningen av kommande fraktkrediträkningar ställes. Säkerheten beräknas efter *dubbla* fixerade fraktkreditbeloppet. Se i övrigt art. 96.

4. Sk endagskredit får medges, om så anses lämpligt. Säkerhet skall ställas enligt föreskrifterna i art 80: 2 a). Följande bestämmelser om fraktkredit gäller *inte* för endagskredit.

5. Ställd säkerhet för fraktkredit får återställas endast i samband med fraktkreditens upphörande och först då en månad förflutit efter det att samtliga räkningar (även för den månad under vilken fraktkrediten upphört) enligt meddelande från kontrollkontoret blivit betalda.

Anm. Vid träffande av ny överenskommelse om fraktkredit bör ev. redan tidigare ställd säkerhet behållas av SJ och angivas i den nya överenskommelsen.

Enskild järnvägs skyldighet att begära fraktkredit.

95. Förvaltning av enskild järnväg, till vilken omexpedition i avsevärd omfattning äger rum på föreningsstation med Statens järnvägar, är skyldig att begära fraktkredit hos vederbörande trafikinspektör. För dylik fraktkredit gälla även bestämmelserna i art. 94 och övriga föreskrifter rörande fraktkredit för trafikanter i allmänhet.

Kontoavgiften enl. taxe § 48 skall dock icke debiteras.

Säkerhet för fraktkredit.

96. Såsom säkerhet för fraktkredit godtages av SJ:

a) *Borgensförbindelse* enligt nedanstående formulär, vederbörligen daterad och bevittnad samt undertecknad av minst två personer eller firmor. Därest borgensmännens ekonomiska ställning (vederhäftighet) icke är känd, skall trafikinspektören, liksom eljest då det är fråga om mera betydande belopp, av trafikanten infordra vederhäftighetsbevis.

Formulär för borgensförbindelse:

»För fullgörandet i föreskriven tid av de likvider, vilka ..... äg..... erlägga endast en gång i månaden för medelst järnväg till eller från ..... station avsända transportföremål gå undertecknade, en för bägge och bägge för en, i full borgen såsom för egen skuld.» intill dess full betalning sker för ett belopp av ..... (---) Kronor

b) *Bank- eller försäkringsgaranti.*

Försäkringsbrev skall vara uppställt enligt följande formulär:

»För fullgörandet i föreskriven tid av de likvider, vilka .... på grund av medgiven fraktkredit intill ett belopp av högst

..... (.....) kronor äger erlägga endast en gång i månaden för medelst järnväg till eller från ..... station avsända transportföremål ikläder sig ..... betalningsansvar såsom för egen skuld. *(Försäkringsbolagets namn.)*

Denna försäkringsgaranti avser de belopp vilka debiteras firman från och med den ..... till och med den .....

Försäkringsaktiebolaget förbehåller sig dock rätt att före sistnämnda dag genom rekommenderad skrivelse, avsänd till ovannämnda stations föreståndare, senast 3 veckor före utgången av kalendermånad, uppsäga garantien till upphörande med utgången av nämnda månad, i vilket fall försäkringsaktiebolaget endast ansvarar för de avgifter, som bliva debiterade intill den på grund av uppsägningen uppstående förfallodagen.

Premien för denna försäkring är till fullo betald.

Stockholm den .....»

....

(Försäkringsbolagets underskrift.)

Varje sådant brev skall i regel vara utfärdat att gälla för en tid av ett år.

c) *Värdepapper.*

d) *Å bank insatt belopp, som spärrats för SJ räkning.* (I detta fall kunna föreskrifterna i art. 80: 2 a tillämpas).

Direktiv för fraktkreditärendes behandling av trafikinspektör.

97: 1. Vid prövningen av framställningar om fraktkredit skall hänsyn tagas till, huruvida det är med järnvägens intressen förenligt, att vederbörande trafikant erhåller kredit. Kreditens betydelse ur ackvisitionssynpunkt bör alltså bl. a. beaktas. Vidare bör icke blott fraktbeloppens storlek per månad tillmätas betydelse, utan även huruvida antalet fraktsedlar per månad är så stort, att trafikantens övergång till fraktkredit kommer att medföra önskvärd avlastning i kassatjänsten på vederbörande station (expedition). Fraktkredit får dock, utom i fråga om mjölksändningar eller då särskilda skäl för undantag föreligga, beviljas endast, därest fraktbeloppen uppgå till i medeltal minst 100 kronor per månad.

2. Fraktkredit medgives endast till visst belopp *för varje i redovisningshänseende självständigt tjänsteställe* (station, expeditionsställe, godsexpedition, jfr KSt, särtryck 1220a, bil. 5). Beloppet avpassas för varje tjänsteställe med hänsyn till *högsta* summan av de fraktkostnader m. m., som under någon kalendermånad beräknas skola erläggas av trafikanten för de sändningar, som av honom avsändas och mottagas vid ifrågavarande tjänsteställe under månaden.

3. I fraktkredit få förutom frakter (även för expressgods) även efterkrav för godsets värde samt tull och alla andra på en sändning vilande kostnader intagas och detta även då särskilt kvitto utfärdas.

4. Trafikant, som beviljas fraktkredit, skall därvid underteckna förbindelse enligt särskilt formulär »Överenskommelse angående fraktkredit», form. 423. Sådan förbindelse skall avlämnas av *varje* trafikant, (även statlig myndighet), som åtnjuter fraktkredit, för *varje* i redovisningshänseende självständigt tjänsteställe, vid vilket fraktkredit önskas.

5. Så snart fraktkredit beviljats, skall den beviljande myndigheten därom underrätta såväl kontrollkontoret som vederbörande station resp. expedition genom att översända avskrift av »överenskommelsen». Har trafikanten sin adress utanför sektionen, skall även vederbörande trafikinspektör eller enskilda järnväg underrättas. Motsvarande underrättelser skola lämnas vid fraktkreditens upphörande.

98: 1. SJ stationer skall lägga upp en förteckning över alla innehavare av fraktkreditkonton. Enligt denna förteckning skall varje kontoinnehavare tilldelas ett kontonummer, varom denne skall underrättas. I förteckningen skall även det maximerade fraktkreditbeloppet anges. *Expedieringsarbetet på stationerna.*

2. De kvitton (t. ex. fraktsedelsdubblett, -original, bl. 6413.3), som skall utlämnas till kontoinnehavaren, skall förses med stämpeln »Fraktkredit» under eller invid ifrågavarande belopp, såvida inte stationen har kassaapparat med beteckningar som »KD» ,»Betalt genom fraktkredit», »Deb. i räkning» i stämpelavtrycket. Notiserna till mottagna sändningar skall även förses med denna stämpel. För frankering av fraktsedlar m. m. gäller samma som för vanliga sändningar, *se dock art 35:3 b, undantag 2).*

3. Då fraktkreditkontot debiteras eller krediteras belopp för frakter m. m., skall stationen tillställa kontoinnehavaren debiteringsuppgift, i regel bl. 6406.1 eller 6406.2, se art. 99. Detta skall ske endast en gång om dagen. Önskar kontoinnehavare inte få debiteringsuppgift varje dag, skall dessa dock upprättas i vanlig ordning men översändas först önskad dag.

4. Totalsumman av de under månaden utfärdade debiteringsuppgifterna upptages på fraktkrediträkning, bl. 6406.6, jfr art. 101. Stammarna till fraktkrediträkningarna skall insändas till Kk, se art. 787.

5. Frakter m. m. för sändningar, som tillhör föregående månad men som utlöses under den nya månaden, skall alltid upptagas på debiteringsuppgifter och fraktkrediträkningar för den nya månaden.

6 a. För varje fraktkreditkonto erlägges en kontoavgift av 5 kr. per kalendermånad (Gtax S 48). Trafikant, som beviljas fraktkredit vid skilda, i redovisningshänseende självständiga expeditioner på samma station, debiteras kontoavgift vid varje expedition och detta även i det fall, att endast en fraktkrediträkning utfärdas. Även för konto, som inte belastas under månaden, skall kontoavgift erläggas. *Kontoavgift.*

b. Kontoavgiften upptages i fraktkrediträkningen, bl. 6406.6, på raden »Kontoavgift». Vid användning av äldre blankettyper av fraktkrediträkningen skall ordet »Kontoavgift» införas på den lediga raden.

På Förteckning över fraktkrediträkningar, bl. 6406.7, (jfr art. 768) anges nederst på framsidan antalet avgiftsbelagda konton och summa kontoavgifter på stationen/expeditionen (jfr Mönsterredovisning D: 2). Den sista i varje månad frankeras summa kontoavgifter genom fraktmärken eller inslag i kassaapparat (med alla avtryck) på baksidan av originalet till bl. 6406.7.

99: 1. Debitering av fraktkreditkonton vid SJ stationer sker genom utskrivning av *Utskrivning av debiteringsuppgifter.*

1. debiteringsuppgifter i block, bl 6406.1, se mom. 2,
2. lösa debiteringsuppgifter, bl. 6406.2 (med hjälp av s. k. skrivplatta), se mom. 3.

Förfaringssättet enligt punkt 2 bör användas av stationer med minst 10 kontoinnehavare.

Anm. Vid vissa stationer sker debiteringen med maskiner enligt särskilda föreskrifter.

Debiteringsuppgifter i block, bl. 6406.1.

Bl. 6406.1. 2 a. För varje kontoinnehavare upplägges ett block debiteringsuppgifter, bl. 6406.1. Uppgifterna på omslaget ifylles och på debiteringsuppgifterna införes i förväg kontoinnehavarens namn. Stammen skall sitta kvar i blocket för att därmed utgöra stationens fraktkreditjournal, under det att den andra delen överlämnas till kontoinnehavaren, se nedan.

Debiteringar.

b. Summan av frakter m. m. för under dagen *avsända* sändningar, för vilka kontoinnehavaren-avsändaren skall betala frakten, fastställes på grundval av *fraktsedelsdubbletterna*, som därför skall kvartagas av stationen och bifogas debiteringsuppgiften. Summan införes på debiteringsuppgiften på därför avsedd plats.

c. Summan av frakter m. m. för under dagen utkvitterade *mottagna* sändningar, för vilka frakter m. m. skall erläggas av kontoinnehavaren-mottagaren, fastställes med ledning av *notiserna* och påföres debiteringsuppgift på härför avsedd plats. Fraktsedelsoriginalen utlämnas till kontoinnehavaren-mottagaren eller dennes ombud, då godset utlämnas. Beträffande frankering, se art. 35: 3 b, undantag 2).

d. *Övriga belopp*, som kontoinnehavaren skall erlägga, skall påföras debiteringsuppgift. Detta gäller särskilt avgifter, som upptagits på bl. 6413.3 och restfrakter (även enligt Kk anmärkningsakter), som alltid upptages på bl. 6413.9, och detta även för sändningar under löpande månad.

Regleringar, t. ex. på grund av felskrivning, feldebitering eller felsummering på föregående debiteringsuppgifter, skall även uppföras på debiteringsuppgift. Kontoinnehavaren skall underrättas om vad regleringen avser och om dylik underrättelse lämnas genom särskilt meddelande, skall kopian härav behållas av stationen.

Ang. kontoavgift, se art. 98: 6 b.

Krediteringar.

e. De belopp, som kontoinnehavaren äger återfå, skall krediteras genom att påföras debiteringsuppgift på härför avsedd rad. Detta gäller

1. regleringar av föregående debiteringsuppgift, jfr punkt d,
2. återbäringsbelopp (även enligt Kk anmärkningsakter), som alltid upptages på bl. 6413.12 och detta även för sändningar under löpande månad. (Ifrdoch ort 445: 2)

Beloppet får som regel inte upptagas på debiteringsuppgift, förrän kontoinnehavaren kvitterat beloppet på blanketten (återbäringskvittot). På detta antecknas debiteringsuppgiftens datum och summa samt ordet »Fraktkredit».

Regleringar, t. ex. på grund av felskrivning, feldebitering eller felsummering på föregående debiteringsuppgifter, skall även uppföras på debiteringsuppgift. Kontoinnehavaren skall underrättas om vad regleringen avser och om dylik underrättelse lämnas genom särskilt meddelande, skall kopian härav behållas av stationen.

Anm. I stället för sistnämnda meddelande kan kontoinnehavaren tillställas den ifyllda stammen till bl. 6413.12, sedan återbäringskvittot kvitterats. Detta gäller även om stationen på vissa villkor erhållit Kk tillstånd att gottskriva kontoinnehavaren dylika belopp utan denna kvittering.

f. Vid stationsstämpeln på debiteringsuppgiften skall den expedierande tjänstemannen utsätta sin signatur. Sedan för dagen bokförd fraktkredit avstämts, se Ksf, str. 1090, art. 61, överlämnas eller översändes debiteringsuppgiften med tillhörande fraktsedelsdubbletter och andra verifikationer till kontoinnehavaren.

Debiteringsuppgifter på lösa blad, bl. 6406.2 (333 J 2).

3 a. För varje kontoinnehavare upplägges månadsvis ett fraktkreditkontoblad, bl. 6406.5 (333 J 3), vars huvud ifylles med kontoinnehavarens namn, kontonummer och maximerat fraktkreditbelopp. Dessa kontoblad komma att utgöra stationens fraktkreditjournal. Kontobladen förvaras i kontonummerföljd i härför avsedd hållare. Bladen böra härvid fasthållas nedtill, så att rubrikerna bliva synliga vid bläddring. *Bl. 6406.2 (333 J 2).*

b. På skrivplattan läggas ca 40 debiteringsuppgifter, bl. 6406.2 (333 J 2), försedda med stationens namn. Över dessa placeras ett kopiepapper, som dock icke får täcka blankettens huvud. Lämplig storlek är 55×175 mm. Kopiepapperet fästes med hjälp av den till vänster på plattan anbragta fjädern. Kontobladet för vederbörande kontoinnehavare lösgöres från hållaren, jfr punkt a, och placeras över detta kopiepapper, så att den rad, som skall ifyllas på kontobladet, kommer mellan de två kantmärkningarna på den underliggande debiteringsuppgiften. På kontobladet äro för varje dag två rader reserverade. På den övre raden skola dagens debiteringar och ev. kreditering införas i vederbörande kolumner och på den undre raden skall i sista kolumnen ställningen efter dagens införingar angivas, allt enligt anvisningarna här nedan.

c. Utskrivningen sker sålunda på kontobladet med kopiering till debiteringsuppgiften. De olika kolumnerna ifyllas enligt följande anvisningar:

1) Kolumnerna för kontonummer och dag måste ovillkorligen ifyllas varje gång.

2) I kolumn »avsänt gods» ifylles summan av frakter för under dagen avsända sändningar, jfr mom. 2 b.

3) I kolumn »mottaget gods» ifylles summan av påvilande frakter m. m. för under dagen utkvitterade sändningar, jfr mom. 2 c.

4) I kolumn »tillkommer resp. avgår» debiteras resp. krediteras kontoinnehavaren övriga belopp (regleringar på grund av felskrivning eller felsummering av tidigare debiteringsuppgifter, belopp upptagna på bl. 6413.3 (362 A), 6413.9 (362 D) eller 6413.12 (362 F), jfr mom. 2 d och e. Härvid skall genom plus- eller minustecken framför ifrågavarande belopp noggrant angivas, om trafikanten debiteras eller krediteras.

Ang. kontoavgift, se art. 98:6 b.

5) I kolumn »Saldo och ställning» skall på den övre raden angivas summan av dagens debiteringar, i förekommande fall efter avdrag av kreditering, och på den undre ställningen från månadens början. Sistnämnda summa erhålles genom sammanläggning av »dagens summa» och summan för »ställningen» vid föregående debiteringstillfälle.

I övrigt gälla föreskrifterna i mom. 2 härovan.

100. (Reserv. nr.)

101. Senast den 3 i varje månad skall fraktkrediträkningen på de för närmast föregående månad obetalda frakterna m. m. översändas till kontoinnehavaren. Vid fraktkrediträkningen bifogas ett *noggrant ifyllt* inbetalningskort till postgirokonto nr 4975, bl. 6406.8 (354 P 16), till de kontoinnehavare, som vid förfrågan förklarat sig önska dylikt kort. Fraktkrediträknings översändande till trafikanten.

Ang. upprättande och insändande till kontrollkontoret av förteckning över fraktkrediträkningar, se art. 768.

Likvidering.

102: 1. Fraktkrediträkning skall likvideras senast den 10 i den månad, under vilken densamma blivit utställd.

2. Fraktkreditbeloppet skall alltid, vad Statens järnvägar beträffar, av kontoinnehavaren insättas på postgirokonto nr 4975, Statens järnvägar, Fraktkredit, Stockholm 1.

Anm. Har fraktkreditbeloppet av misstag erlagts eller översänts till stationen (expeditionen), skall denna föranstalta om att beloppet inbetalas till nämnda postgirokonto och underrätta trafikanten härom.

Åtgärder därest fraktkreditinnehavare brister i sina förpliktelser.

103: 1. Om i art. 97 omnämnt maximerat fraktkreditbelopp under någon månad överskrides eller synes komma att överskridas, skall stationen (expeditionen) därom omedelbart skriftligen underrätta vederbörande trafikinspektör, som skall göra kontoinnehavaren uppmärksam på förhållandet och — om höjning av fraktkreditbeloppet icke anses böra ske — anmoda denne att inom viss tid inbetala visst belopp på i art. 102, mom. 2, angivet postgirokonto. Om sådan anmodan skall kontrollkontoret och vederbörande station (expedition) underrättas. Kontrollkontoret underrättar trafikinspektören och stationen (expeditionen), så snart inbetalningen gjorts; i fraktkrediträkningen för samma månad skall anteckning göras om det inbetalda beloppet, dock utan att det avdrages på den debiterade bruttosumman.

2. Därest det kommer till stations (expeditions) kännedom, att kontoinnehavares ekonomiska ställning är mindre god eller att för fraktkredit eventuellt ställd säkerhet i något avseende minskat i värde, skall vederbörande trafikinspektör omedelbart skriftligen underrättas härom. Trafikinspektören har att i detta fall liksom i sådant fall, att liknande underrättelse erhållits på annat sätt, snarast vidtaga de åtgärder, vartill förhållandena kunna föranleda och, om så anses erforderligt för att säkra järnvägens intresse, indraga fraktkrediten.

104—107. (Reserv. nr.)

Särskilda bestämmelser rörande fraktkredit på föreningsstation.

108: 1. Ärenden angående fraktkredit på föreningsstation mellan statens järnvägar och enskild järnväg och därmed sammanhängande frågor om ställande av säkerhet m. m. skola behandlas och avgöras av trafikbefälet vid den järnväg, som äger föreningsstationen (vid SJ vederbörande trafikinspektör), såvida icke för visst fall annat överenskommits mellan berörda förvaltningar. Den stationsägande järnvägen skall lämna ifrågakommande anslutande järnväg meddelande om beviljad fraktkredit ävensom underrättelse, då ansökan om fraktkredit avslagits eller fraktkredit för någon trafikant indrages.

2. Frakter m. m. för sådana sändningar i anslutande järnvägs egen trafik, för vilka fraktkredit beviljats, debiteras den stationsägande järnvägen, som gottgör den anslutande järnvägen beloppen ifråga.

3. Beloppen behandlas, vad den anslutande järnvägen beträffar, som kontant uppbörd och remitteras således till vederbörande järnväg.

4. Endast en fraktkrediträkning utfärdas för varje kontoinnehavare. Räkningens summa tillföres den kreditgivande, d. v. s. den stationsägande, järnvägen.

Anm. Kontoavgift för fraktkredit tillföres den stationsägande järnvägen.

5. I övrigt gälla i tillämpliga delar de i förestående artiklar för fraktkredit fastställda bestämmelserna, såvida icke stationsägande enskild järnväg annorlunda föreskrivit.

5. Domänverkets fraktkostnader.

109: 1. Bestämmelserna här nedan gälla likvidering av frakt och andra kostnader, som enligt betalningsföreskrift i fraktsedel eller eljest skola erläggas av Domänstyrelsen eller dess underlydande tjänsteställen. Bestämmelserna tillämpas i sådan trafik, som redovisas till SJ kontrollkontor.

Anm. Förutom frakt och extra avgifter samt efterkrav enligt fraktsedel gälla bestämmelserna även avgifter, upptagna på särskilda kvitton, såsom vagns- och magasinspengar, växlingsavgift, vagnuttagningsavgift ävensom avgift enligt Fortaxan, särtryck ~~111 b~~. 1053

2. Frakt m. m. erlägges icke kontant. I stället avlämnas till stationen ett betalningsbesked av nedanstående utseende, vederbörligen ifyllt och undertecknat. Stationen behöver icke pröva behörigheten hos den, som undertecknat beskedet. Mot avlämnande av dylikt besked utlämnas vederbörlig frakt- eller annan kvittohandling. Betalningsbesked.

För fraktsedlarnas frankering och redovisning m. m. gäller dock vad som är föreskrivet för vanliga godssändningar.

DOMÄNVERKET № 000000

Betalningsbesked.

Frakt och övriga kostnader, i allt ..... kronor ..... öre, att enligt med järnvägsstyrelsen träffat avtal erläggas av domänstyrelsen för nedannämnda godssändning:

Avsändningsstation .....

Avsändare .....

Avsändningsdag .....

Bestämmelsestation .....

Mottagare .....

Ovan angivna kostnader attesteras:

..... den / 19.....

.....

krj i bev. tr. nr .....

av ..... revir.

För beloppets bokföring vid domänverkets kontor meddelas:

.....

.....

.....

.....

.....

~~Betalningsbeskedet skall av stationen påföras form 318 R[1]) vars summa överföres till Kassakonto, form 332 T, rad 9, med text »Domänstyrelsen». Handlingarna insändas till Kk den 1:i månaden i kuvertpåse, form Kk 101.~~ Jfr i övrigt SJ str 223 a, art. 109.

[1]) I rubriken strykes »militär-». Ovanför rubriken angives »Domänstyrelsen».

Ovanstående belopp överfört till form 318 R.

(Stationsstämpel.)

Sign. .....

Domänverket. Bl. R 26. Nov. 1947. 50 000 ex. SRA 383747

Redovisning. 3. Stationerna uppföra betalningsbeskeden på särskild bl. 318 R. Beskeden uppföras i den ordning de mottagits med angivande endast av beskedets nummer och det debiterade beloppet. Gottgörelse för under månaden på bl. 318 R uppförda belopp tages av SJ stationer på Stationsuppbörd och Kassakonto, bl. 332 N, Kredit rad 5, och av EJ stationer för sändningar i samtrafik på Uppbördssammandrag i inländsk godssamtrafik, bl. EJ nr 5. Bl. 318 R jämte tillhörande betalningsbesked översändes till SJ kontrollkontor den 7 i påföljande månad, av SJ stationer i kuvertpåse bl. Kk 107.

Räkningar. 4. Kontrollkontoret utfärdar räkning till Domänstyrelsen.

Frakt-regleringar stationerna emellan. 5. Därest felaktig frakt beräknats för sändning under löpande redovisningsmånad och på betalningsbeskedet således angivits för låg eller för hög frakt, skall stationen på beskedet göra anteckning om det rätta beloppet och vid anteckningen anbringa stationens datumstämpel. Bl. 362 D, Kvitto på erlagd restfrakt m. m., resp. bl. 362 F, Kvitto på återbetald frakt m. m., utfärdas icke.

6. Länsarbetsnämndernas fraktkostnader.

110: 1. Bestämmelserna här nedan gälla likvidering av frakt m. m., som enligt anteckning i fraktsedlarna skall erläggas av länsarbetsnämnd för *sändningar av flyttsaker, tillhöriga flyttande arbetssökande.* Bestämmelserna tillämpas i sådan trafik, som redovisas till SJ kontrollkontor.

2. Fraktsedlarna skola under rubriken »Avsändarens anteckningar» vara försedda med anteckningen »Frakten betalas av länsarbetsnämnden i .....», vilken anteckning skall vara underskriven av representant för vederbörande länsarbetsnämnd. Fraktsedlar.

Frakten upptages i fraktsedeln som betald. Fraktsedelsdubbletten (litt. A) behålles av avsändningsstationen. för att bifogas bl 64/226 till kontrollkontoret. (se nedan)

3. För fraktsedlarnas frankering och redovisning m. m. gäller vad som är föreskrivet för vanliga godssändningar. Dessutom skall följande iakttagas: Redovisning.

Stationerna uppföra fraktbeloppen på särskild bl. 318 R. Gottgörelse för under månaden på bl. 318 R uppförda belopp tages av SJ stationer på Stationsuppbörd och Kassakonto, bl. 332 N, Kredit rad 6, och av EJ stationer för sändningar i samtrafik på Uppbördssammandrag i inländsk godssamtrafik, bl. EJ nr 5. Bl. 318 R jämte tillhörande fraktsedelsdubbletter översändes till SJ kontrollkontor den 7 i påföljande månad, av SJ stationer i kuvertpåse bl. Kk 107.

4. Kontrollkontoret utfärdar räkningar till vederbörande länsarbetsnämnd. Räkningar.

111—112. (Reserv. nr.)

E. Efterkrav och expeditionsutlägg.

Inledning.

113: 1. I denna avdelning behandlas
1) avsändareefterkrav
2) expeditionsefterkrav och
3) expeditionsutlägg.

2. Med avsändareefterkrav förstås ett belopp som *avsändaren* uppfört på *fraktsedelns* rad »Efterkrav».

3 a. Med expeditionsefterkrav och expeditionsutlägg avses sådana frakter och andra kostnader (utom avsändareefterkrav), som vilar på en godssändning men som skall uttagas av trafikanten genom försorg av annan station än den som ursprungligen debiterats eller utlagt beloppen. Sistnämnda station skall därför gottgöras beloppen ifråga. Sådana belopp utgöres exempelvis av att-betala-frakter till omexpedieringsstation och betalt-frakter från omexpedieringsstation för omexpedierade sändningar, sådana kostnader på avsändningsstationen, som icke upptages som extra avgifter i fraktsedeln, utlägg på avsändnings- och mellanstationer, även vagnspengar och magasinspengar på ursprungliga bestämmelsestationen för vidaresänt och returnerat gods.

b. Skillnaden mellan expeditionsefterkrav och expeditionsutlägg ligger i det sätt, på vilket gottgörelse lämnas vederbörande station. Huvudregeln är, att kostnaden skall upptagas i en *expeditionssedel* på raden »Expeditionsutlägg», som utfärdas av den station som skall gottgöras. I detta fall benämnes kostnaden **expeditionsutlägg**, se art. 181. Någon girering skall icke ske utan kostnaden skall i huvudsak behandlas som *frakt att betala* och vederbörande station gottgör sig själv på sätt som anges i art. 765.

c. I vissa fall, angivna i art. 171, äger den station (tjänsteställe), som skall erhålla gottgörelse, upptaga beloppet på *fraktsedelns* (och notisens) rad »Expeditionsefterkrav» med angivande av bl. a. det postgirokonto, till vilket beloppet skall gireras. Kostnaden benämnes i detta fall **expeditionsefterkrav**, se art. 171 ff.

1. Avsändareefterkrav.

a. Rätt att draga efterkrav. Efterkravsavgift. Postgiro.

Avsändares rätt att begära efterkrav.

114. Avsändares rätt att begära efterkrav på godssändning framgår av Tst § 70. Härtill gäller, att styckegodssändning till obemannad plats icke får belägges med efterkrav.

Debitering av efterkravsavgift.

115. För expediering av avsändareefterkrav debiteras avgift enligt bestämmelserna i Gtax avd XI, punkt 20. Efterkravsavgift debiteras endast av den station, som inkasserar efterkravet.

Anm. 1. Efterkravsavgift skall icke debiteras för expeditionsefterkrav och expeditionsutlägg.

Anm. 2. Efterkravsavgift skall icke debiteras för efterkrav på glasflaskor, i vilka enligt järnvägsläkares ordination medicin eller mineralvatten expedieras av apotek till Statens järnvägars befattningshavare. Icke heller skall efterkravsavgift debiteras för efterkrav, som är upptaget på av station (hittegodsexpedition) utfärdad fraktsedel för tillvaratagget gods, rabattkort m. m.

Ändringstryck nr 28 (38 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 juli 1959.

Postgiro.

116. All utbetalning av avsändare efterkrav för sändningar till SJ stationer, såväl i SJ egen trafik som i godssamtrafik, sker över postgiro.

117—120. (Reserv. nr.)

b. Allmänna expedieringsbestämmelser.

Avsändningsstationens åliganden.

121: 1. *Avsändningsstationen* skall uppmana avsändare av efterkravsförsändelser, som innehar postgirokonto, att utsätta numret på sitt konto i den härför avsedda rutan i fraktsedeln. Om efterkravet skall påföras ett postgirokonto, som icke är avsändarens, skall framför kontonumret utsättas även vederbörande kontoinnehavares (betalningsmottagares) namn och adress (postanstalt).

2. Det är icke tillåtet att uppdela efterkravsbeloppet på två eller flera postgirokonton i fraktsedeln.

3. Avsändaren kan i fraktsedeln angiva sitt bokföringsnummer för efterkravet.

4. Avsändningsstationen skall tillse, att efterkravsbelopp är angivet även *med siffror* i notan på samtliga fraktsedelsdelar och att beloppet i fråga om styckegodssändningar bör vara angivet *på varje* i sändningen ingående *kolli*. På normaladresskorten finnes särskild rad för angivande av efterkravsbeloppet. För expressgods- och paketgodssändning, belagd med efterkrav, skall enligt Tst beloppet *ovillkorligen* angivas på varje kolli. I övrigt skall avsändningsstationen icke taga befattning med bokföring och redovisning m. m. av avsändareefterkrav.

5 a. Anmäler godsavsändare till avsändningsstationen, att efterkrav icke kommit betalningsmottagaren till handa, *får direkt förhandling härom med bestämmelsestationen under inga förhållanden äga rum*, utan anmälan skall göras på bl. 6403.1 (349) och översändas till kontrollkontoret vid den järnväg, till vilken bestämmelse-(inkasso-)stationen hör (järnvägsförvaltningarnas adresser framgår av särtryck 102). Vederbörande kontrollkontor svarar för undersökningen och skall, därest tillfredsställande förklaring till att efterkravet ej blivit utbetalt icke kan lämnas av bestämmelsestationen, anmäla förhållandet till trafikbefälet för sakens beivrande.

b. Lämnas dylik anmälan till annan station än godsets avsändningsstation, förfares enligt punkt a ovan.

Expediering på bestämmelsestationen.

122. Bestämmelsestationen skall bokföra avsändareefterkrav och utfärda giro- och utbetalningskort enligt följande:

Efterkravens införande i mottagningsjournal.

1. Sedan efterkravsavgiften uträknats och införts på originalet och notisen, skall sändningarna av SJ stationer (även av SJ ägda föreningsstationer) införas i mottagningsjournalen, bl. 6412.11 (342 E 1), jfr art. 42: 2 och mönsterredovisningen, ex. F: 1.

2. Samtliga kolumner på bl. 6412.11 (342 E 1) skall ifyllas. För efterkravsbelagda sändningar, för vilka frakten betalats på avsändningsstationen, ifylles dock icke kolumn 9 med rubrik »Fraktbelopp (inkl. exputlägg)». Kolumn 14 ifylles först då sändningarna utlösts och kolumn 13 ifylles med ledning av postgirolistan, innan giro- eller utbetalningskorten insänds till postgirokontoret. Härvid skall särskilt kontrolleras, att notisens och journalens belopp för efterkrav och efterkravsavgift överensstämmer och på stationer i grupp S, att totalbeloppet att betala *ovillkorligen* inslagits på notiserna genom kassaapparat.

3. För ifyllandet av kolumnerna 6 och 7 på bl. 6412.11 (342 E 1) gäller dessutom följande särskilda bestämmelser.

a. Då avsändaren i fraktsedeln angivit, att efterkravet skall gireras till annan betalningsmottagare, skall dennes namn jämte adress eller postgirokontonummer införas i stället för avsändarens namn m. m.

b. Avsändarens (betalningsmottagarens) adress i kolumn 7 skall anges med gata och husnummer, gårdsnummer, postbox e. dyl. Då avsändaren angivit postgirokontonummer i fraktsedeln, skall dock kontonumret införas i stället för adress. Adresspostanstalt skall *alltid* utsättas i de fall, då postanstaltens namn icke är lika med avsändningsstationens.

Ang. frankering av efterkrav och efterkravsavgift på station i grupp S, se art 35: 3 b.

Utfärdande av giro- och utbetalningskort.

4. Då efterkravsbelagd sändning blivit utlöst och kostnaderna sålunda erlagts av mottagaren eller debiterats dennes fraktkrediträkning (upptagits på debiteringsuppgift på fraktkredit) utskrives med ledning av *notisen*, *girokort*, bl. 6403.3, om betalningsmottagaren har postgirokonto, eller *utbetalningskort*, bl. 6403.7, om han icke har sådant konto. *Kortet skall utskrivas noggrant med bläck eller med skrivmaskin* (ev adresseringsmaskin). På kortets huvuddel införes efterkravsbeloppet, betalningsmottagarens namn och adress eller — på girokort — kontonummer i stället för adress samt adresspostanstalt; på kortets kupong införes efterkravsbeloppet, kontonummer (på girokorts kupong), efterkravets nummer (= sändningens mottagningsnummer), godsmottagarens namn, *avsändarens bokföringsnummer enligt fraktsedeln*, sändningens avsändningsdag, avsändningsstationens namn samt bestämmelsestationens namn, om detta icke är tryckt på kupongen. Expedieringsstation skall betr. sändning till håll- och lastplats ange håll- och lastplatsens (icke expedieringsstationens) namn på kupongen. Flera efterkrav, som samtidigt skall gireras eller utbetalas till en och samma betalningsmottagare, upptages på samma kort, varvid efterkravsbeloppen, godsmottagarna, avsändarens bokföringsnummer, sändningarnas avsändningsdagar och avsändningsstationer samt efterkravsnumren (mottagningsnumren) specificeras på kupongens baksida. Utskrivningen skall på lämpligt sätt kollationeras och detta arbete skall, där så kan ordnas, åläggas viss tjänstgöringstur. Redogöraren eller den tjänsteman, som ansvarar för att kortet är riktigt och fullständigt utskrivet, skall sätta sin signatur på kortet på härför avsedd plats.

Då avsändaren i fraktsedeln angivit, att efterkravet skall gireras till annan betalningsmottagare än godsavsändaren, skall stationen tillse, att kortet icke utfärdas till godsavsändaren utan till den angivne betalningsmottagaren.

Postgirolista.

5 a. *Korten* uppföres på postgirolista, bl. 6403.2. *Stationer i grupp M* skall härvid i listans kolumn 7 införa efterkravsavgiften. På listan uppföres *först alla girokort och därefter alla utbetalningskort* med efterkravsbeloppen i härför avsedda kolumner. Då flera efterkrav upptagits på samma kort, skall varje efterkravsbelopp specificeras i kolumn 4 och varje efterkravsavgift i kolumn 7. Kortets totalsumma införes därefter i kolumn för giro- eller utbetalningskort.

b. Då samtliga kort påförts listan, summeras kolumnerna 5—7. På därför avsedd rad angives summan av kolumnerna 5 och 6. Härvid skall stationer i grupp M, vilka påfört efterkravsavgifter, iakttaga, att summa provision *icke* skall inräknas i totalsumman för efterkrav, på listan benämnd »Efterkrav Totalsumma».

Ändringstryck nr 28 (38 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 juli 1959.

c. Listorna skall åsättas stationens datumstämpel för bokföringsdagen enligt uppbördsjournalen, jfr dock mom. 6 a här nedan. Listorna skall vidare numreras dag för dag i för månaden löpande nummerföljd. Förekommer flera blad för samma dag, numreras bladen inbördes.

d. I samband med kontrollen av postgirolistan skall redogöraren eller kontrollanten (jfr mom e nedan) signera notisen på raden för efterkravsbeloppet till tecken på att efterkravet utanordnats.

e. På station i grupp S skall — utöver redogöraren — en särskild tjänsteman kontrollera och på postgirolistan bestyrka, att inga giro- eller utbetalningskort påförts listan utan att tillhörande notiser i vederbörlig ordning frankerats, se Ktst, str 1090, art 62.

Insändning av förteckningar jämte giro- och utbetalningskort.

6 a. Listornas litt. A och B jämte tillhörande giro- och utbetalningskort, sorterade i den ordning de är uppförda på listorna, skall av statens järnvägars stationer insändas till Postgirokontoret, Stockholm 1, som vanlig postförsändelse (ej järnvägspost) i särskilt kuvert, bl. 6403.6. Härvid skall korten läggas inuti de två gånger hopvikta listorna, som inlägges i kuvertet, så att listans sista vikning kommer i kuvertets botten. På kuvertet skall stations-(expeditions-)numret anges.

Enskilda järnvägars stationer skall insända motsvarande listor till egen järnvägs kontrollkontor, för såvitt icke viss järnväg anvisat annat redovisningsställe eller förfarande.

Insändande skall, om antalet inbetalda efterkrav, expeditionsefterkrav inräknade (se art. 176), utgör minst fem, i regel ske inkasseringsdagen. Insändning skall dock under alla omständigheter ske varje måndag, onsdag och fredag samt den sista dagen i varje månad, även om antalet icke uppgår till fem. Om helgdag infaller på någon av nämnda insändningsdagar, kan insändningen ske första helgfria dag därefter. I dessa fall skall listorna dateras för expedieringsdagen; listan för den sista dagen i månaden dock för denna dag. *Efterkravsbelopp på sändningar, som utlösts den sista dagen i månaden, skall alltid uppföras på postgirolista för denna dag. Denna lista skall ovillkorligen stämplas med stationens datumstämpel för den sista dagen i månaden samt överföras till huvudförteckningen för samma månad.*

b. Listans litt. C skall behållas på stationen. De skall ordnas i datumordning.

Ang. redovisning av efterkrav och, på stationer i grupp M, efterkravsavgift, se art. 764.

Oregelmässigheter beträffande efterkrav vid SJ stationer.

7 a. Har efterkrav likviderats med för högt eller för lågt belopp eller likviderats två gånger, skall detta, så snart misstaget upptäckts, *anmälas till kontrollkontoret (KkTa). Reglering av beloppet direkt mellan station och trafikant får ej förekomma.*

b. Återsänder betalningsmottagare efterkravsbelopp direkt till station, skall detta omedelbart *anmälas till kontrollkontoret (KkTa).* Postanvisningen eller utbetalningskortet påtecknas »Överföres till postgirokonto 4968» och översändes i särskilt kuvert till postgirokontoret. Beloppet införes i kassaboken, kol. »Diverse inbetalningar» och »Diverse utbetalningar» med beteckningarna »Återbet efk».

c. *Andra oregelmässigheter beträffande efterkrav skall omedelbart anmälas till kontrollkontoret (KkTa).*

123—145. (Reserv. nr.)

c. Ändring av avsändareefterkrav enligt trafikants framställning efter fraktavtalets avslutande.

Trafikstadgans bestämmelser.

146. Enligt Tst äger avsändaren rätt att vid avsändningsstationen efter fraktavtalets avslutande begära, att en godssändning skall beläggas med efterkrav eller att av honom enligt fraktsedeln begärt efterkrav skall ökas, minskas eller återkallas. Han skall härvid förete fraktsedelsdubbletten.

Framställningens form och expediering.

147: 1. Framställning om påläggande eller ändring av efterkrav skall enligt Tst ske skriftligen på därför fastställd blankett, »Ändrat förfogande», bl. 632.73 (355 D) (eller bl. 632.55 (355 A) då förfogandet föranletts av hinder för godsets utlämning). För expediering av dylikt förfogande gälla, förutom nedanstående expedieringsbestämmelser, i tillämpliga delar bestämmelserna i art. 277 ff.

Efterkravsprovision.

2. Efterkravsprovisionen skall beräknas på det efterkravsbelopp, som uttages av (debiteras) mottagaren. Då efterkravet återkallas eller pålagt efterkrav icke kan uttagas, skall sålunda provisionen bortfalla.

Påläggande eller ökning av efterkrav.

148. Vid *påläggande* eller *ökning* av avsändareefterkrav skola följande särskilda bestämmelser iakttagas:

1) I fraktsedelsdubbletten skall avsändningsstationen göra anteckning om det ändrade förfogandet.

2) Bestämmelsestationen skall, om mottagaren redan underrättats om sändningens ankomst, särskilt underrätta mottagaren om påläggningen eller ökningen av efterkravet.

3) Innebär förfogandet påläggning av efterkrav, skall efterkravsbeloppet jämte provisionen upptagas på originalet och notisen samt införas i mottagningsjournalen.

4) Innebär förfogandet ökning av förut pålagt efterkrav, strykes efterkravsbeloppet jämte provisionen (om även denna ändrats) på origi-

nalet och notisen och de nya beloppen införas omedelbart ovanför med hänvisning till det ändrade förfogandet. I mottagningsjournalen strykes själva efterkravsbeloppet jämte provisionen, om även denna ändrats; de nya beloppen införas omedelbart ovanför med hänvisning till förfogandet.

5) Är godset utlöst, då det ändrade förfogandet ankommer till bestämmelsestationen, skall förfogandet återsändas till avsändningsstationen med anteckning därom.

149. Vid *minskning* av avsändareefterkrav skola följande särskilda bestämmelser iakttagas: Minskning av efterkrav.

1) I fraktsedelsdubbletten skall avsändningsstationen göra anteckning om det ändrade förfogandet.

2) I originalet och notisen skall bestämmelsestationen stryka efterkravsbeloppet jämte provisionen, om även denna ändrats, och införa de nya beloppen omedelbart ovanför med hänvisning till förfogandet. I mottagningsjournalen strykes själva efterkravsbeloppet jämte provisionen (om även denna ändrats); de nya beloppen införas omedelbart ovanför med hänvisning till förfogandet.

3) Är godset utlöst, då det ändrade förfogandet ankommer till bestämmelsestationen, skall förfogandet återsändas till avsändningsstationen med anteckning därom.

150. Då avsändareefterkrav *återkallas*, d. v. s. då orden »utlämnas utan att efterkravsbeloppet erlägges» på bl. 355 D resp. 355 A *icke* överstrukits skola följande särskilda bestämmelser iakttagas: Återkallande av efterkrav.

1) I fraktsedelsdubbletten skall avsändningsstationen göra anteckning om det ändrade förfogandet. Har mottagaren vägrat att utlösa sändningen, behöver dock enligt Tst dubbletten icke företes av avsändaren.

2) På originalet och notisen samt i mottagningsjournalen strykas efterkravs- och provisionsbeloppen med hänvisning till det ändrade förfogandet.

3) Är godset utlöst, då det ändrade förfogandet ankommer till bestämmelsestationen, skall förfogandet återsändas till avsändningsstationen med anteckning därom.

151—158. (Reserv. nr.)

d. Bestämmelser vid omexpediering.

Omexpediering (utom returnering).

159: 1. Då en med avsändareefterkrav belagd godssändning *på grund av avsändarens ändrade förfogande* omexpedieras för vidaresändning i SJ egen trafik, i samtrafik eller i enskild järnvägs egen trafik *utan att efterkravet återkallats* (angående returnering se art. 160), skall omexpedieringsstationen stryka efterkravs- och provisionsbeloppen i mottagningsjournalen *men införa avsändareefterkravet* (dock *icke* provisionen) *på härför avsedd plats i expeditionssedeln.* I mottagningsjournalens kol. »Anmärkningar» antecknas datum för vidaresändningen, t. ex. »Vds Nst 7/7 51». Den slutliga bestämmelsestationen har att behandla efterkravet och provisionen enligt för sådan station gällande föreskrifter.

2. Vid omexpediering av sändning, belagd med avsändareefterkrav, till och från station vid järnväg, som icke deltager i godssamtrafiken, skall omexpedieringsstationen i sådana fall, då *expeditionssedel icke utfärdas*, jämför art. 210, icke vidtaga någon som helst åtgärd ifråga om efterkravet. Det åligger enbart den slutliga bestämmelsestationen att behandla efterkravet och provisionen enligt för denna station gällande föreskrifter.

3. Vid annan omexpediering, då *expeditionssedel utfärdas* för vidaretransporten, skall omexpedieringsstationen icke införa efterkravet i mottagningsjournalen men skall iakttaga, att efterkravsbeloppet (men icke provisionen) införes på härför avsedd plats i expeditionssedeln. I övrigt har omexpedieringsstationen icke någonting att iakttaga ifråga om efterkravet, utan det åligger enbart den slutliga bestämmelsestationen att behandla efterkravet och provisionen enligt för denna station gällande föreskrifter.

e. Bestämmelser vid returnering av gods och vid försäljning av outlöst gods.

Efterkrav på returnerat eller försålt gods.

160. Avsändareefterkrav och provision på sändning, som skall returneras till avsändaren, ävensom dylika belopp på outlöst gods, som försäljes av järnvägen, skola strykas på original och notis samt i mottagningsjournalen. I mottagningsjournalens kol. »Anmärkningar» göres anteckning om godsets återsändning resp. försäljning, exempelvis »Retur avs 6/7 51», »Försålt 9/8 51», »Ins till försäljning 11/7 51».

Anm. 1. Bestämmelserna i art. 160 gälla icke expeditionsefterkrav och expeditionsutlägg.

~~Anm. 2. Bestämmelserna i övrigt rörande försäljning av outlöst gods, se Grf, särtryck 175.~~

Anm. 3. Vid vidaresändning, jfr art. 159, får efterkravet däremot icke strykas på fraktsedelsdelarna, såvida efterkravet icke återtages.

f. Behandling av inkasserade efterkrav, som icke kunnat tillställas vederbörande betalningsmottagare.

Efterkrav, som icke kunnat tillställas betalningsmottagaren.

161: 1. Avsändareefterkrav, som icke kunnat tillställas vederbörande betalningsmottagare för sändning till en SJ station och därför av postgirokontoret återförts till SJ postgirokontonummer 4968, införas på kontrollkontoret i för sådana efterkrav avsedd journal. Kontrollkontoret anmodar på bl. Kk 350 vederbörande bestämmelsestation att undersöka, huruvida betalningsmottagarens adress eller postgirokontonummer varit felaktiga eller ofullständiga. Leder denna undersökning till resultat, att den rätte betalningsmottagarens adress eller postgirokontonummer kunnat fastställas, skall nämnda blankett i kompletterat skick omedelbart återsändas till kontrollkontoret.

2. Om i mom. 1 nämnd undersökning *icke* lett till resultat, att rätt adress eller postgirokontonummer kunnat av bestämmelsestationen angivas, skall denna översända erhållna bl. Kk 350 till avsändningssationen, som hos avsändaren anhåller om förtydligande av betalningsmottagarens adress eller postgirokontonummer och därefter översänder blanketten med svaret till kontrollkontoret för vidare åtgärd.

Finnes tillhörande notis kvar på bestämmelsestationen, skall den bifogas bl. Kk 350. Upptager notisen även frakt att betala, skall notisavskrift utfärdas och insorteras på originalnotisens plats.

3 a. *Leder undersökningen till att beloppet ånyo kan utanordnas, sker detta genom kontrollkontorets försorg.*

b. Om beloppet icke kan utanordnas men betalningsmottagaren inom tre år gör framställning om att utfå efterkravsbeloppet, föranstaltar kontrollkontoret om utanordning.

162—170. (Reserv. nr.)

2. Expeditionsefterkrav.

171: 1. Expeditionsefterkrav förekomma i följande fall: Inledning.

a) Frakt- och omlastningskostnader »att betala», tillfallande Dala—Ockelbo—Norrsundets järnväg eller, i fråga om styckegods, SJ biltrafik för vid *Ockelbo* eller *Hamrångefjärden* omexpedierat gods från nämnda järnväg. Kostnader för sändningar över Ockelbo påföras originalet och notisen (på raden »Expeditionsefterkrav») av DONJ station i Ockelbo, jfr art. 175: 2. Betr vagnslastsändningar från Norrsundet gäller avvikande bestämmelser, se sär 102.

b) Frakt »att betala», tillfallande Gruvgården—Fors järnväg för vid *Fors* omexpedierat gods från nämnda järnväg.

c) Frakt m. m. »att betala», tillfallande Hällefors—Fredriksbergs järnvägar för vid *Hällefors* omexpedierat gods från nämnda järnväg.

d) Frakt »att betala», tillfallande Malma—Haggårdens järnväg för vid *Kinne-Malma* omexpedierat gods från nämnda järnväg.

e) Frakt »att betala», tillfallande Malmö—Limhamns järnväg för vid *Malmö C* omexpedierat gods från nämnda järnväg. Frakten påföres originalet och notisen (på raden »Expeditionsefterkrav») av Limhamns station, jfr art. 175: 2.

f) Frakt »att betala», tillfallande Matfors—Vattjoms järnväg för vid *Vattjom* omexpedierat gods från nämnda järnväg.

g) Frakt »att betala», tillfallande Storå—Guldsmedshyttans järnväg för vid *Storå* omexpedierat gods från nämnda järnväg.

2. Vidare förekomma expeditionsefterkrav, som påföras original och notis av avsändningsstation, jfr art. 175: 2, för spåravgifter vid vissa stationer vid enskilda järnvägar, allt i den mån de skola betalas av mottagaren.

172—174. (Reserv. nr.)

175: 1. Vederbörande *omexpedieringsstation, mellanstation resp. avsändningsstation* skall införa beloppet i »Journal över belopp, som skola krediteras av annan station eller expedition», bl. 333 K, varvid posterna skola numreras i löpande följd per månad. Behandling på omexpedierings- resp avsändningsstationen.

2. Samma station skall införa beloppet på original och notis på raden »Expeditionsefterkrav» samt i närheten därav anbringa en stämpel med uppgift om det postgirokontonummer, till vilket beloppet skall

gireras, stationens namn (i vissa fall enskild järnvägsförvaltnings namn) och beloppets löpande nummer (»efterkravsnummer») enligt bl. 333 K.

Anm. Den station, som skall gottgöras, skall sålunda alltid vara tilldelad eget postgironummer. Stationer, som icke äro tilldelade sådant, äro hänvisade till att behandla här ifrågavarande belopp som expeditionsutlägg.

3. Sedan expeditionsefterkravet tillförts stationens postgirokonto, skall anteckning härom göras i bl. 333 K.

Behandling på bestämmelse-stationen.

176. På *bestämmelsestationen* skall expeditionsefterkravet i huvudsak behandlas på samma sätt som ett avsändareefterkrav, varvid den station, som infört expeditionsefterkravet i originalet och notisen (eller nämnda stations förvaltning), är att betrakta som avsändare (betalningsmottagare), se art. 122. Härvid skola följande särskilda bestämmelser iakttagas:

a) Efterkravsprovision beräknas icke.

b) Vid införandet antecknas i provisionskolumnen »Exp. efk».

c) Det i stämpeln på originalet och notisen angivna löpande numret (»efterkravsnumret») skall införas i mottagningsjournalen och på girokortets talong på samma sätt som ett av avsändaren i fraktsedeln angivet bokföringsnummer för avsändareefterkrav.

d) Upptager fraktsedeln både avsändareefterkrav och expeditionsefterkrav, skola de båda beloppen föras var för sig i mottagningsjournalen.

Tidigare expeditions-efterkrav på omexpedierad eller returnerad sändning.

177. Därest en sändning, belagd med expeditionsefterkrav, omexpedieras, vidaresändes eller returneras med användning av expeditionssedel, skall expeditionsefterkravet strykas i mottagningsjournalen men *införas på expeditionssedelns rad för avsändareefterkrav.* Förekommer även avsändareefterkrav, skall expeditionsefterkravet införas omedelbart ovanför detta och får *icke* införas på raden »Expeditionsutlägg», vilken rad får användas endast för expeditionsutlägg, se art. 181.

178—180. (Reserv. nr.)

3. Expeditionsutlägg.

Expeditions-utlägg.

181: 1. Alla belopp, för vilka en station skall erhålla gottgörelse på grund av att de skola uttagas av vederbörande trafikant genom annan stations försorg, skola, i den mån de icke behandlas som expeditionsefterkrav enligt art. 171 ff, behandlas som *expeditionsutlägg* enligt följande föreskrifter.

2. Expeditionsutlägg skola alltid upptagas på expeditionssedel på raden »Expeditionsutlägg» med erforderlig specificering. Beloppet skall *icke* införas i »Journal över belopp etc.», bl. 6412.5 (333 K).

3. Expeditionsutlägg på en omexpedierad (vidaresänd eller returnerad) sändning upptages, om beloppet skall erläggas av godsmottagaren, på den för sändningen utfärdade expeditionssedeln med biläggande av, förutom fraktsedelsoriginalet, verifikation på övriga avgifter, som ingå i expeditionsutlägget (jfr art. 206: 3 c). Fraktsedelsoriginal och annan verifikation påtecknas »Gäller ej som kvitto». Expeditionssedeln för vagnslastgods (men icke för styckegods) skall förses med två avsändningsnummer och expeditionsutlägget således uppföras på särskild rad i journal (specifikation), jfr art. 33: 5 och 765.

4. Då expeditionsutlägg skall påläggas en sändning av en mellanstation, som icke är omexpedieringsstation, skall mellanstationen utfärda expeditionssedeln till sändningens bestämmelsestation och bifoga verifikation (påtecknad »Gäller ej som kvitto») på den eller de avgifter, som ingå i expeditionsutlägget. Därest originalet och notisen äro tillgängliga på mellanstationen, skall expeditionssedeln bifogas dessa, och hänvisning göras på desamma till expeditionssedeln. I expeditionssedeln angives, om erforderligt med ledning av adresskort e. d., så noggrant som möjligt, till vilken sändning expeditionsutlägget hör.

5. Då expeditionsutlägget avser kostnad på en sändning, som tidigare expedierats, eller frakt, som skall erläggas av avsändaren, jämför art. 88, eller annan kostnad, som skall erläggas av trafikant, utan att sändningen expedieras samtidigt, och expeditionssedeln sålunda icke utgör transporthandling för gods, skall på expeditionssedelns samtliga delar med blåpenna antecknas »Utan gods». Verifikation (påtecknad »Gäller ej som kvitto») — ev. okvitterad frankaturnota — för den eller de avgifter och frakter, som ingå i expeditionsutlägget, skall bifogas expeditionssedeln. Fraktsedelsoriginalet skall dock följa godset och utlämnas till den slutlige mottagaren.

6. Expeditionsutlägg skola av avsändningsstationen (den station, som utfärdar expeditionssedeln) och av bestämmelsestationen (den station, som av trafikanten inkasserar expeditionsutlägget) behandlas i likhet med frakt »att betala».

Bestämmelsestationen skall sålunda *icke* på något sätt gottgöra avsändningsstationen, utan denna tager gottgörelse på sätt som föreskrives i art. 765.

182—203. (Reserv. nr.)

F. Omexpediering.

204. På fraktsedlar för gods, som skall omexpedieras (jfr art. 57 mom. 1 a och b), skall avsändningsstationen på raden »Omexp. station» införa omexpedieringsstationens (-stationernas) namn. Ifråga om fraktsedelns behandling, fraktens angivande m. m. gälla föreskrifterna för sändningar till (den första) omexpedieringsstationen. (Ang. de fall, då avsändaren önskar erlägga hela frakten, se dock art. 86 ff). Fraktsedlarna ~~skola av avsändningsstationen inläggas i härför särskilt inrättat kuvert, bl. 632.41 (349 V), och~~ sändas till vederbörande omexpedieringsstation. Expediering på avsändningsstationen.

205: 1. Vid omexpediering, även återsändning och vidaresändning, av en godssändning skall för varje fraktdebiteringssträcka utöver den första av vederbörande omexpedieringsstation utfärdas en expeditionssedel, bl. 632.19 (339 C) för ilgods och bl. 632.18 (339 F) för fraktgods, jfr dock art. 210. Expeditionssedel utan gods skall vidare utfärdas i de i art. 181: 4, 5 nämnda fallen. Expeditionssedel.

2. Expeditionssedeln består av tre delar, nämligen litt. D, avsedd att kvartagas på omexpedieringsstationen, samt litt. E och F, avsedda att jämte fraktsedelsoriginalet (litt. C) åtfölja godset till bestämmelsestationen eller nästa omexpedieringsstation resp. — beträffande expeditionssedel utan gods — att översändas till expeditionsutläggets inkasseringsstation.

Ang. omexpediering av paketgods, se art. 466.
Ang. omexpediering av småfraktgods, se även art. 295.
Ang. omexpediering av sändningar belagda med avsändareefterkrav, se även art. 159.

206: 1. Omexpedieringsstationen ifyller expeditionssedeln enligt blankettens anvisningar och datumstämplar densamma. För sedelns numrering gälla bestämmelserna i art. 33 med iakttagande av att expeditionssedlar för sändningar, som från omexpedieringsstationen fraktberäknas som paketgods eller småfraktgods, likväl skola numreras (och redovisas) såsom fraktsedlar för ilstyckegods- resp. större fraktstyckegodssändningar. Ifråga om sändning, som åtföljes av frankaturnota, jfr art. 88. Expediering på omexpedieringsstationen.

2. Fraktsedelsdelarna för sändningar med frakt att betala skola frankeras enligt bestämmelserna i art. 35: 3 b. Fraktsedelsoriginalet påtecknas »Gäller ej som kvitto».

3 a. Fraktsedelsoriginalet bifogas expeditionssedelns litt. E och F för godset och översändes till den nya bestämmelsestationen.

b. *Fraktsedelsnotisen behandlas som notis för utlöst sändning*, dock skall eventuellt efterkrav icke likvideras.

c. Upptager expeditionssedelns litt. D *icke expeditionsutlägg*, förvaras den på omexpedieringsstationen. Om expeditionssedelns litt. D upptager belopp, vilka stationen tagit gottgörelse för som expeditionsutlägg på expeditionssedel utan gods, bifogas den dock såsom verifikation sistnämnda expeditionssedels litt. E och F till inkasseringsstationen.

Upptager expeditionssedelns litt. D *expeditionsutlägg*, bifogas den bl. 6404.1 (338 N) till kontrollkontoret.

4. Vid återsändning till avsändningsstation resp. vidaresändning av gods till annan station enligt ändrat förfogande skall på fraktsedelns litt. B och C med blåpenna på ett iögonenfallande sätt antecknas »Retur avs. den / 1951» resp. »Vds N. N. station den / 1951» och därunder anbringas stationsstämpeln. Några andra ändringar i originalfraktsedeln göras icke. Nytt adresskort påsättes godset.

Expediering på bestämmelsestationen.

207: 1. Expeditionssedelns delar litt. E och F behandlas på bestämmelsestationen i enlighet med föreskrifterna för behandling av fraktsedlar enligt art. 42 och 236 ff. I förekommande fall tillses, att fraktmärken eller kassaapparatinslag till rätt belopp och av rätt slag påsatts expeditionssedeln. Bestämmelsestationen skall därutöver kontrollera, att verifikationer — fraktsedelsoriginal, kvitto bl. 6413.3 (362 A), frankaturnota, expeditionssedels litt D (jfr art. 206: 3 c) e. d. — finnas till belopp, upptagna som expeditionsutlägg.

2. Godsmottagaren kvitterar på expeditionssedelns litt. E, och stationens kvitto på eventuella kostnader anbringas på litt. F, som alltså utlämnas till godsmottagaren tillsammans med verifikationer till belopp, upptagna som expeditionsutlägg. Sådan verifikation skall vara påteckning »Gäller ej som kvitto» eller — beträffande frankaturnota — okvitterad.

3. Expeditionssedelns litt. E behandlas på samma sätt som fraktsedelsnotis för en sändning från omexpedieringsstationen.

Vägningsavgift.

208. Då vid omexpediering vägning verkställes på omexpedieringsstationen, skall vägningsavgiften, för såvitt omexpedieringen äger rum mellan banor av samma spårvidd, uppföras i notan på originalets och notisens framsida (för första fraktdebiteringssträckan). Sker omlastning på omexpedieringsstationen, upptages vägningsavgiften på nyssnämnda sätt, därest vägningen sker *före* omlastningen; äger däremot vägningen rum *efter* omlastningen, skall vägningsavgiften i stället upptagas i expeditionssedelns nota. I dylika fall anbringas vägningsstämpeln på expeditionssedeln.

209. (Reserv. nr.)

Undantagsbestämmelser.

210. För sändningar, som omexpedieras i Ockelbo och Hamrångefjärden (i trafik från Dala—Ockelbo—Norrsundets järnväg), ~~i Kinne-Malma (i trafik från Malma—Haggårdens järnväg), i Malmö C (i trafik från Malmö—Limhamns järnväg), i Vattjom (i trafik från Matfors—Vattjoms järnväg) och i Storå (i trafik från Storå—Guldsmedshyttans järnväg)~~ utfärdas icke expeditionssedel. Fraktbelopp »att betala» för den enskilda järnvägen upptagas i stället på notis och original på raden »Expeditionsefterkrav», varjämte stämpel enligt art. 175 mom. 2 anbringas. Erforderlig specifikation av detta fraktbelopp göres på originalets baksida.

~~Ang. omexpedition av sändningar på militärfraktsedel, se art. 663.~~

211—219. (Reserv. nr.)

G. Blankett 6413.3 (362 A) och 6413.3. 1 (362 C) samt avgifters upptagande därpå.

220: 1. För i art. 222 här nedan angivna ändamål skola statens järnvägars stationer använda bl. 6413.3 (362 A), ~~Kvitto på magasins- och vagnspengar, postboxavgifter m. m.~~ Godstrafikkvitto. Vissa avgifter i godstrafik. Bl. 6413.3 (362 A).

2. Blanketten består av två delar, »Kvitto» och »Stam till kvitto», och är inrättad för kopieskrift. Sedan blanketten utskrivits, uttages den ur blocket. På stationer, som frankera med fraktmärken, kan dock stammen lämpligen kvarsitta i blocket, tills den skall insändas till kontrollkontoret. Kvittodelen utlämnas till trafikanten och stammen behålles på stationen för att biläggas redovisningen.

3. Bl. 6413.3 (362 A) skall förses med fraktmärken eller kassaapparatinslag (frankeras) enligt följande:

a) Stationer *med fraktmärken eller kassaapparater, som lämna ett avtryck,* frankera på stammen;

b) Stationer *med kassaapparater, som lämna ~~två eller~~ tre avtryck,* skall ~~vika~~ blanketten frankera så, att stammdelen ~~hamner att ligga över kvittot, och inslå beloppet på båda delarna, varvid vid användning av tretrycksapparat skall~~ förses med två och kvittodelen med ett avtryck. ~~[illegible] på stammen.~~

~~Anm. Sådan bl. 6413.3 (362 A), som upptager avgifter, vilka skola debiteras militärmyndighet (jfr art. 771), skall *icke frankeras.*~~

4. Bl. 6413.3 (362 A) skall rekvireras på »Rekvisition av tryckalster, som skola redovisas till kontrollkontoret», bl. 665.4 (320 C). Station med i redovisningshänseende självständiga expeditioner skall insända särskild rekvisition för varje expedition.

221. För att minska förbrukningen av bl. 6413.3 (362 A) böra stationerna i de fall som angivas nedan använda bl. 6413.3.1 (362 C), Specifikation ~~över vagnspengar och spåravgifter~~ till godstrafikkvitto. Bl. 6413.3.1 (362 C). B 123/63

Blanketten bör användas vid debitering av vagnspengar och spåravgifter för trafikant, som medgivits fraktkredit och som erlägger vagnspengar och/eller spåravgifter för i regel minst 10 vagnar per månad. Enligt trafikinspektörens bestämmande må blanketten användas även för trafikant, som icke medgivits fraktkredit. Särskild specifikation upplägges vid månadens början för varje sådan trafikant och avgifterna påföras specifikationerna i kronologisk ordning. Summan överföres vid månadens slut till bl. 6413.3 (362 A), på vilken angives »Vagnspengar/spåravgifter enligt bifogade specifikation(-er)» jämte beloppet. Svartskriften av specifikationen insändes till kontrollkontoret tillsammans med vederbörande stam till bl. 6413.3 (362 A).

222: 1. Kvitto, bl. 6413.3 (362 A), skall utfärdas och tillställas trafikant vid debitering av följande avgifter: anges (jfr art. 29:147) Avgifter för vilka bl. 6413.3 (362 A) skall användas.

a) vagns-, magasins-, plats- och presenningspengar;
b) växlingsavgifter — jfr dock art. ~~559~~, 562:2
c) lastnings- och lossningsavgifter[1]);
d) vissa vagnuttagningsavgifter — se art. 425;
e) ~~vissa~~ avgifter för ändrat förfogande — ~~se art. 282~~;
f) avgift för kontrollvägning av gods;
g) hamn- eller sidospårsavgift, som debiteras på bestämmelsestationen (jfr best. i art. 29) eller som icke upptages i fraktsedeln som »extra avgift»;

[1]) ~~Lastnings- och lossningsavgifter för styckegodssändning, som fraktberäknas enligt vagnslasttariff, skola dock upptagas på fraktsedel, jfr art. 485, mom. 1.~~

h) avgift för transport enbart inom ett bangårdsområde;
i) vissa avgifter enligt särtryck 142 eller Gxf del II;
k) avgift för räkning av kolliantal i vagnslaster, då räkningen begärts av mottagaren;
l) avgift för rengöring och smittrening, då densamma erlägges av mottagaren. På vederbörande fraktsedel antecknas t. ex.: »Smittreningsavgift enl. kvitto nr .....»;
m) postboxavgifter — se Postf, särtryck ~~226~~ 670, och ~~Kstf~~ Kstf, särtryck ~~229~~ 1090 a, art. 97.
n) andra avgifter, vilka debiteras för i godstrafiken utförda särskilda arbetsprestationer och som icke kunna eller icke lämpligen böra uppföras på fraktsedel.
o) avgifter för effektförvaring (endast på sådan plats, som icke har förvaringsbevis och valörkvitton för effektförvaring).

Anm. Vid debitering av *magasinspengar* behöva stationerna ifylla blanketten endast betr. vikt (resp. kolliantal), avgiftspliktig tid och belopp, såvida icke trafikanten särskilt begär, att den ifylles fullständigt.

2. På kvittot skola därjämte upptagas månadssumman av avgifter för forsling, vilka skola redovisas till SJ kontrollkontor, jfr art. 316: 5b 3 och 317. Kvittodelen utlämnas härvid icke till trafikant utan bifogas förteckningen över forslingsavgifterna resp. bl. 6413.13 (362 B) till kontrollkontoret.

3. Kvitto, bl. 6413.3 (362 A), användes dessutom vid tillfällig deposition av pengar, se art. 81.

223. (Reserv. nr.)

Anteckning vid efterskänkande av magasins- eller platspengar.

224. Då trafikinspektör bemyndigat expedition att delvis efterskänka magasins- eller platspengar, skall lämplig anteckning härom göras på stammen till kvittot.

225—234. (Reserv. nr.)

H. Underrättelse om godsets ankomst. Hemsändning av gods.

Järnvägens skyldighet att underrätta mottagaren om ankomsten av gods.

235: 1. Järnvägens skyldighet att underrätta mottagaren om ankomsten av gods ävensom sättet för underrättandet framgår av trafikstadgan.

2. Beträffande ~~lättförderligt~~ il-gods och färskvarugods samt vagnslastgods skall underrättelsen i största möjliga utsträckning ske per telefon.

3. Mottagaren skall underrättas, oavsett om hela sändningen eller endast en del av densamma anländ; i senare fallet skall han genom särskilt meddelande underrättas, då återstoden av sändningen ankommit.

Aviseringshandling.

236. I de fall, då mottagaren genom järnvägens bud eller per post underrättas om ankomsten av il- och fraktgods, skola Statens järnvägars stationer såsom aviseringshandling använda fraktsedelsnotisen. För gods, som omexpedierats eller returnerats, skall expeditionssedelns litt. E användas som notis.

Ang. avisering av paketgods, se art. 463.

~~Ang. avisering av sändning på militärfraktsedel, se art. 661.~~

Aviseringshandlings utsändning.

237: 1. Innan notisen (eller expeditionssedelns litt. E) utsändes till mottagaren, tillses, att alla på godset vilande belopp — efterkrav, fraktavgifter, m. m. — äro vederbörligen specificerade. Skall postbehandling äga rum, inlägges notisen i kuvert, ~~såvida icke vederbörande postmyndighet medgivit, att den får sändas lös.~~

2. Saknas en del av en sändning vid transporthandlingarnas ankomst till bestämmelsestationen, skall på notisen göras anteckning om huru stor del som saknas.

3. Då mottagaren underrättas per telefon, behöver notis icke utsändas.

Avgiftsbestämmelser.

238. För underrättelse om ankomsten av gods skola Statens järnvägars stationer och enskilda järnvägar tillhöriga föreningsstationer med SJ icke debitera någon avgift, vare sig underrättelsen sker genom järnvägens bud, per telefon ~~(lokala samtal)~~ eller per post.

(Då SJ för sina tjänsteförsändelser ha att till postverket erlägga årliga avgifter, baserade på ett beräknat genomsnittligt antal försändelser, drabba portokostnaderna för utsändningen SJ. Postverket skall därför icke anlitas i andra fall, än då utbärningen med bud anses medföra större kostnader än som svara mot postportot.)

Postbehandling.

239. För behandling av notiser, som utsändas per post, skola gälla följande bestämmelser:

a) *vid Statens järnvägars station, som icke är föreningsstation:*
Notiserna behandlas som tjänsteförsändelser och åsättas alltså icke frimärken.

b) *vid Statens järnvägar tillhörig föreningsstation med enskild järnväg:*
Notiserna behandlas som tjänsteförsändelser, då de gälla gods som anländ på Statens järnvägar, men åsättas frimärken då de gälla gods, som anländ på enskild järnväg.

c) *vid enskild järnväg tillhörig föreningsstation med SJ:*
Notiserna få icke behandlas som tjänsteförsändelser, vare sig de gälla gods, som anländ på Statens järnvägar eller på enskild järnväg, utan skola alltid åsättas frimärken.

Ändringstryck nr 13 (24 blad).
Gäller fr. o. m. den 1 juli 1948.

Tillhandahållande och redovisning av frimärken å föreningsstationer.

240: 1. För postavisering erforderliga frimärken skola på föreningsstation *tillhandahållas* av den järnväg, som äger vederbörande station, men *bekostas* av den järnväg, på vilken vederbörande godsförsändelse anlänt till stationen.

2. Postnotiser, som åsättas frimärken, skola bokföras av föreningsstationerna. För detta ändamål upplägges i en vanlig anteckningsbok el. dyl. ett konto för varje ifrågakommande järnväg, på vilket konto förekommande postnotiser införas med angivande av dag för notisens utsändande, godsets avsändningsstation samt portobelopp. Med ledning av nyssnämnda uppgifter utfärdas av föreningsstationen månadsvis räkning till vederbörande järnvägsförvaltning — vad beträffar Statens järnvägar till trafikinspektören vid vederbörande trafiksektion — på de portobelopp, som skola gäldas av resp. järnväg. Räkningarnas riktighet skall vara bestyrkt av föreståndaren för stationen eller godsexpeditionen och en kontrollant.

Anteckningar om mottagarens underrättande.

241. Till ledning för beräkning av avhämtnings- eller lossningsfrist skall anteckning om tiden, då notis inlämnas till befordring per post eller avlämnas medelst bud i mottagarens bostad eller affärslokal, göras på »fraktsedeln». Då mottagaren erhåller underrättelse per telefon, skall dylik anteckning göras på den kvarhållna notisen.

Utfärdande av notisavskrift.

242. Då notis förkommit eller saknas, skall stationen i stället utfärda notisavskrift (för il- och fraktgods form. 351 E).

Hemsändning av gods.

243. 1. Godssändning, som skall hemsändas till mottagaren, skall bestämmelsestationen i regel uppföra på Forslingslista, form. 383 A eller 383 F. Form. 383 F, som är att anse som huvudformulär, användes, då mottagarens kvitto tages på notisen. Form. 383 A användes, då i undantagsfall mottagarens kvitto tecknas på Forslingslistan i stället för på notisen. I sistnämnda fall skall notisen på platsen för mottagarens kvitto förses med anteckning eller stämpel »Forsl. lista nr .....».

2. Ifyllandet av forslingslistan kan ske efter behovet och lämpligheten på varje station. Så till exempel är det icke nödvändigt att på form. 383 F ifylla kolumnerna för specificering av järnvägens kostnader. Kolumnerna med blanka rubrikhuvuden kunna användas exempelvis för angivande av sändningarnas vikt, för godsforslarens anteckningar o. s. v. Hemforslingsavgift, som erlagts på avsändningsstationen, införes icke i forslingslistan; i stället göres i listan en anteckning härom, jfr art. 316. Forslingslistorna numreras i löpande följd per månad.

~~Anm. Vid användning av forslingslista, form. 383 F, skola sändningar till fraktkreditinnehavare upptagas på särskild lista, jfr Ksf (särtryck 229 a), art. 47: 1 a.~~

3. Sedan godset avprickats, överlämnas detsamma jämte listor, fraktsedlar och, då form. 383 F användes, även notiser till godsforslaren. Denne tecknar erkännande av godsets mottagande på svartskriften och behåller kopian.

4. Godsforslaren skall efter slutad hemforsling redovisa inkasserade, järnvägen tillkommande frakter m. m. samt, då form. 383 F användes, återlämna de kvitterade notiserna. Det gods, som av en eller annan anledning icke kunnat tillställas angiven mottagare, återlämnas jämte notis och fraktsedel till stationen. Vid avräkningen mellan stationen och godsforslaren, varvid det eventuellt återlämnade godset strykes på båda exemplaren av förteckningarna, återfår godsforslaren svartskriften av forslingslistan, på vilken han tecknat sitt kvitto på godsets mottagande, samtidigt som godsforslaren överlämnar kopian till stationen.

5. Till stationen återlämnad godssändning skall uppföras på ny forslingslista för den påföljande tur, då sändningen ånyo kan utforslas.

Anm. I vissa fall kan efter medgivande från järnvägsstyrelsen förenklat förfaringssätt tillämpas. Ang. SJ billinjer, se Blf (särtryck 319).

ang. frankering, se art. 35: 3b, undantag!)

244—251. (Reserv. ~~nr.~~)

I. Utkvittering och utlämning av gods.

Utkvittering.

252: 1 a. Stationerna skola tillse, att godsförsändelser bliva utlämnade till rätta mottagare. Till ledning för stationerna meddelas härnedan sådana föreskrifter, som äro ägnade att i detta hänseende trygga godsutlämningen. Det ankommer på godsexpeditören att avgöra i vad mån ett ovillkorligt iakttagande av föreskrifterna är behövligt för att förhindra, att godset kommer i orätta händer.

Berättigad att utkvittera gods. Bestämmelser angående fullmakt.

b. Försändelse får icke utkvitteras av annan än den, som i fraktsedeln eller genom ändrat förfogande från avsändaren angivits såsom mottagare, för såvitt icke den sålunda angivna mottagaren genom fullmakt uppdragit åt annan person att utkvittera och avhämta godset, eller för såvitt icke mottagarens rätt genom överlåtelse eller annorledes, såsom genom mottagarens död eller konkurs o. s. v., övergått till annan.

c. Är sändning adresserad till firma (det namn, varunder en person eller ett bolag bedriver handelsrörelse eller annan näring), skall kvittot vara undertecknat av den, som äger att teckna firman, med iakttagande av att ovanför namnteckningen firmanamnet skall vara utsatt. Därest firma önskar genom ombud utkvittera godsförsändelse, gäller ifråga om fullmakt vad härom i det följande är bestämt.

d. Då adressaten eller den, som för adressatens räkning önskar utkvittera godset, icke är känd, kan stationen fordra, att adressatens resp. budets identitet styrkes genom att hans namnunderskrift bevittnas eller genom företeende av pass, postens identitetskort, körkort eller annan med någon av dessa likställd handling.

2 a. Då mottagare till gods önskar låta annan person utkvittera godset, skall han utfärda laga fullmakt. Såsom likställd med fullmakt må kunna godkännas på notisens baksida av sändningens adressat tecknad överlåtelse av följande lydelse: »Omstående gods må utlämnas till N. N.». Dylik överlåtelse skall vara underskriven och vederbörandes namnteckning bevittnad på sätt nedan stadgas i fråga om fullmakt. En överlåtelse av fraktsedelsdubbletten t. ex. genom påteckning »Transporteras på N. N.» får däremot icke godkännas såsom likställd med fullmakt, icke ens i det fall, att godset är ställt till avsändarens eget mottagande. I sistnämnda fall sker överlåtelse av dispositionsrätten lämpligast genom att det på fraktsedelsdubblettens baksida befintliga formuläret till fullmakt ifylles.

b. Fullmakt skall avlämnas i original och skall vara undertecknad av sändningens adressat och utfärdad antingen för innehavaren eller för viss eller vissa angivna personer. Fullmakten skall tydligt angiva, att den befullmäktigade är berättigad att för fullmaktsgivarens räkning utlösa och avhämta antingen viss eller vissa sändningar eller ock alla sändningar, som vid viss tidpunkt ankommit till stationen, ställda till fullmaktsutfärdaren. Fullmakt för viss namngiven person kan utställas att gälla alla sändningar, som ankomma under viss i fullmakten angiven tid eller tillsvidare. Fullmakt »för innehavaren» är däremot förbrukad, sedan den en gång använts. Den, som en gång använt densamma, äger således icke på grund av fullmakten ifråga verkställa ytterligare utkvittering av gods, utan ny fullmakt måste företes.

c. Fullmaktsgivarens namnteckning skall vara bevittnad av två personer, av vilka åtminstone den ena bör vara känd på stationen. Fullmakt, som utfärdas av firma, skall vara undertecknad, förutom med firmanamnet,

av den, som äger teckna firman, samt dessutom bevittnad i enlighet med nyssnämnda föreskrift.

d. Fullmakt ävensom överlåtelsehandling eller annan handling, utvisande att mottagarens rätt övergår till annan, skall förbliva i stationens vård. Fullmakt, utfärdad för viss person eller vissa personer samt gällande för viss tid eller tillsvidare, bör, där så kan anses vara lämpligt, utfärdas i två exemplar, av vilka det ena förvaras på stationen och det andra bör såsom identifieringsmedel innehavas och uppvisas av ombudet. Önskar fullmaktsgivaren från viss tidpunkt upphäva fullmakt, gällande för viss tid eller tillsvidare, skall sådant ske skriftligen. Anteckning om upphävande skall göras på fullmakten. Därest fullmaktsgivaren så fordrar, skall stationen utfärda intyg om upphävandet.

3. Förestående bestämmelser skola i tillämpliga delar gälla även i fråga om utkvittering av försändelser till offentlig myndighet.

Ang. utlämning av godssändning i vissa fall, då avsändaren lämnat »ändrat förfogande», se art. 290—292.

Ang. förfarande ifråga om sändning till mottagare, som kommit på obestånd, se art. 293.

Bestämmelser rörande själva utkvitteringen.

253: 1 a. Så snart mottagaren tecknat sitt kvitto samt datum för utkvitteringen på vederbörande notis resp. notisavskrift eller forslingslista samt — ifråga om mottagare, som icke åtnjuter fraktkredit — erlagt på godset vilande belopp, utlämnas fraktsedelsoriginalet till honom och ställes godset till hans förfogande. Kvittering av erlagt belopp skall ske på originalets *baksida*, jfr art. 35. Om trafikanten så fordrar, skola orden »kostnader 'Att betala'» strykas och beloppet i stället ditskrivas. På notisen sättes datumstämpeln jämväl på baksidan invid mottagarens kvitto. Originalet förses jämväl med vederbörande godsexpeditörs signatur eller namn invid stämpeln, för såvitt icke godsexpeditörerna äro försedda med stämplar, som genom olika bokstavsbeteckningar eller dylikt skilja sig från varandra.

b. Expedition med kassaapparat, som lämnar två eller tre avtryck, skall instämpla det belopp, som enligt fraktsedeln erlagts av mottagaren, på sätt angivet i art. 35: 3 b. Det skall tillses att endast *ett* stämpelkvitto anbringas på originalet. Vid dylik maskinkvittering behöver datumstämpel icke anbringas och ej heller originalet förses med expeditörens signatur eller namn.

2. Stationerna skola noga tillse att jämväl ifråga om expressgods, paketgods och småfraktgods kvitterade notiser avlämnas och på ett betryggande sätt förvaras för uppgiftsredovisning (jfr art. 711—713 och 725—727).

Anm. Magasinspersonal skall instrueras därom, att utlösningshandling icke får godtagas, om den icke är försedd med godsexpeditörs namn (signatur) eller med sådan stämpel, som genom särskild bokstavsbeteckning igenkännes såsom anbringad av godsexpeditör, eller med maskinkvitto. Den, som utlämnar sändningen, skall på utlösningshandlingen teckna sin signatur.

Ang. utlämning av icke efterkravsbelagt paketgods, se art. 464.

254:1. När gods på grund av expeditionstekniska skäl, t ex tiden för godsexpeditionens öppethållande, har lämnats ut utan att sändningen blivit i normal ordning utlöst, får utkvittering och betalning av frakt och andra avgifter inte fördröjas mer än nödvändigt. Fördröjd fraktbetalning

Notiser med kontantbelopp "att betala" skall inlösas senast första vardag efter utlämningen. Om överenskommelse om endagskredit enligt art 94:4 inte finnes, skall tillfällig deposition krävas enligt art 80 och 81.

2. Fraktkreditbelopp "att betala" skall debiteras vid första debiteringstillfälle efter det att godset har lämnats ut, även om notisen inte dessförinnan kvitterats av mottagaren.

Frankeringen skall, när frakten debiteras fraktkreditkonto innan notisen kvitterats, göras på Ersättningsnotis (bl 632.56). På ersättningsnotisen antecknas mottagningsnummer för identifiering samt utlämningsdatum.

När den ursprungliga notisen kvitterats, fästes den samman med den frankerade ersättningsnotisen.

255-266. (Reserv nr)

J. Inprickning och förvaring av notiser, forslingslistor o. d.

Notisinprickning m. m.

267: 1. Sedan fraktsedel eller expeditionssedel med frakt att betala, expeditionsutlägg, avsändareefterkrav och/eller expeditionsefterkrav inlösts, skola notiserna resp. expeditionssedlarnas litt. E avprickas i mottagningsjournalen, jfr Kstf särtryck 229 a, art. 64. Härvid angives i härför avsedd kolumn på nämnda handling inbetalningsdatum och vederbörande tjänstemans signatur.

2 a. Kvitterade notiser etc. till småfraktgods och paketgods ävensom kvitterade forslingslistor förvaras av stationerna under tre år.

b. Kvitterade notiser etc. till ilgodssändningar och andra fraktstyckegodssändningar än de i mom. a nämnda ävensom till vagnslastsändningar i SJ egen trafik skola, sedan de återkommit från kontrollkontoret (jfr art. 792), förvaras i tre år.

c. Notiser etc. till vagnslastgods i samtrafik förvaras på SJ kontrollkontor i tre år.

268—276. (Reserv. nr.)

2. Särskilda expedieringsbestämmelser för vissa fall.

Sändnings stoppande på mellanstation.

287: 1. Då sändning stoppas på en mellanstation för att utlämnas därstädes, skall mellanstationen ändra fraktsedelns original och notis och medelst felräkningsnot underrätta avsändningsstationen om den gjorda ändringen. Då avsändningsstationen erhållit felräkningsnoten, skall, därest sändningen är uppförd på specifikation, vederbörlig omföring verkställas och uppgift på avsändningsnummer lämnas den nya bestämmelsestationen.

2. Stoppas godset på mellanstationen men har fraktsedeln redan passerat nämnda station, skall denna underrätta den ursprungliga bestämmelsestationen om det ändrade förfogandet. Sistnämnda station skall då återsända fraktsedeln till mellanstationen och, om så erfordras, stryka posten i vederbörande mottagningsjournal samt, på EJ stationer i fråga om samtrafikssändning, även på vederbörande redovisningshandling.

Sändnings vidaresändande från mellanstation.

288: 1. Då en sändning stoppas på en mellanstation för att därifrån vidaresändas till annan station än den ursprungliga bestämmelsestationen, skola följande bestämmelser tillämpas:

a) *för styckegods och sådana vagnslastsändningar, på vilka bestämmelserna i art. 529 icke äro tillämpliga:*

Omexpediering skall äga rum under iakttagande av föreskrifterna i art. 205—206.

b) *för vagnslastsändningar, på vilka bestämmelserna i art. 529 äro tillämpliga:*

Fraktsedeln skall på mellanstationen förses med den nya bestämmelsestationens namn och vidaresändas till denna. Den nya bestämmelsestationen omräknar frakten enligt vederbörande fraktsats från den ursprungliga avsändningsstationen och underrättar denna om den gjorda ändringen medelst felräkningsnot. Avsändningsstationen kontrollerar den gjorda fraktuträkningen, stryker posten till den ursprungliga bestämmelsestationen på vederbörande specifikation (journal) och uppför den i stället såsom avsänd till den nya bestämmelsestationen.

2. I övrigt gälla bestämmelserna i art. 287 samt 294—295.

Sändnings vidaresändande från bestämmelsestation eller returnering.

289: 1. Sändning, som vidaresändes från den ursprungliga bestämmelsestationen eller som återsändes antingen från nyssnämnda station eller från station på transportvägen, skall omexpedieras under iakttagande av bestämmelserna i art. 205—206 samt 295—296.

2. Därest flera godssändningar från samma avsändare skola returneras samtidigt, få de icke sammanslås till *en* retursändning utan skola återexpedieras var för sig.

Eftersändning utan ändrat förfogande.

290: 1 a. Godsavsändare, som så önskar, må genom att i fraktsedeln på platsen för avsändarens anteckningar anteckna »Får eftersändas» föreskriva, att *styckegodssändning* utan inhämtande av avsändarens förfogande må eftersändas till av mottagaren uppgiven ny adress. Beträffande paketgods skall samma anteckning av avsändaren göras jämväl på adresskortet.

Eftersändning får endast äga rum *en* gång. Ifråga om expediering, fraktbetalning och redovisning skola för småfraktgods och paketgods bestämmelserna i art. 295—296 resp. 466, mom. 2, gälla.

Ändringstryck nr 17 (69 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 april 1952.

Förfogande i förväg över sändning, som icke utlösts inom viss tid.

b 1. Likaså må avsändare genom anteckning i fraktsedeln föreskriva, att godssändning, som icke av mottagaren utlösts inom viss tid, skall utan inhämtande av avsändarens förfogande returneras eller utlämnas till viss annan person antingen vid bestämmelsestationen eller på annan ort och att eventuellt på godset vilande efterkrav därvid skall bortfalla.

Föreskriften härom i fraktsedeln bör hava följande lydelse: »Om godset ej utlösts inom ..... dagar från ankomsten, skall det (returneras) utlämnas till ..... i ..... (utan efterkrav).»

2. Därest flera godssändningar från samma avsändare skola returneras samtidigt, få de icke sammanslås till *en* retursändning, utan skola återexpedieras var för sig.

2. Därest av avsändaren i enlighet med mom. 1 a eller b lämnad föreskrift på grund av förbiseende i ett eller annat avseende icke skulle bliva, helt och hållet eller delvis, beaktad, ikläder järnvägen sig icke något ansvar härför. Så t. ex. kan icke sådan föreskrift av trafikant åberopas som skäl för att bliva befriad från magasinspengar för den längre tid, som godset på grund av förbiseendet kan komma att kvarligga på bestämmelsestationen.

3. Bestämmelsestation, som verkställer förfogande av i mom. 1 b nämnt slag utom returnering, skall på »Meddelande angående outlöst gods», bl. 355 A, därom underrätta avsändaren genom avsändningsstationen. Efterkrav, som skall bortfalla, behandlas jämte provision enligt bestämmelserna i art. 150, punkt 2).

Lättfördärvligt gods, som icke utlöses.

291. Avsändare av lättfördärvligt gods äger att i fraktsedeln föreskriva att, om godset blir outlöst, detsamma icke må av bestämmelsestationen försäljas, förrän avsändarens tillstånd därtill erhållits. Dylik föreskrift får emellertid icke införas i fraktsedeln i andra fall än då avsändaren betalt frakten för sändningen eller jämlikt bestämmelsen i art. 76 mom. 4 erhållit avsändningsstationens tillstånd att anvisa frakten till betalning på bestämmelsestationen.

Ändring angående fraktbetalningen.

292: 1. Då avsändaren önskar betala frakt, som enligt fraktsedelns betalningsföreskrift skall erläggas av mottagaren, skall vederbörande bestämmelsestation utlämna godset utan frakt men redovisa sändningen som »att betala» och upptaga frakten som expeditionsutlägg på expeditionssedel till avsändningsstationen. Till mottagaen utlämas ~~bestyrkt avskrift~~ av fraktsedelorginalet.

2. I det fall att det ändrade förfogandet gäller fraktgodssändning om högst 55 kg, skall frakten utgå med oförändrat belopp och alltså icke enligt Gtax tariff för småfraktgods.

Sändning till mottagare, som kommit på obestånd.

293. Därest station gör sådan anmälan, som omförmäles i Tst § 71 tilläggsbestämmelse 8, bör trafikinspektören, därest säljarens materiella rätt synes tydlig, förordna om att godset skall tills vidare kvarhållas, varefter distriktssekreterarens utlåtande inhämtas. Synes säljarens materiella rätt däremot icke vara tydlig, torde godset böra ställas till mottagarens förfogande.

Fraktgodssändnings vidaresändande som ilgods.

294. Då *fraktgods*sändning på grund av ändrat förfogande skall vidaresändas som *ilgods* från en mellanstation, där sändningen stoppats, skall sändningen omexpedieras på denna station, som för vidaresändningen skall utfärda en expeditionssedel för *ilgods*. För fraktsedelns för fraktgodssträckan behandling och omexpedieringen i övrigt gälla i tillämpliga delar bestämmelserna i art. 206 och 287.

Vidaresändning eller returnering av småfraktgods.

295: 1. Om en sändning småfraktgods på grund av ändrat förfogande vidaresändes eller returneras och avsändaren inte önskar betala frakten, för den nya debiteringssträckan, får denna upptagas *att betala* och beräknas såsom för småfraktgods. Vid vidaresändning men *icke vid returnering* debiteras därvid tillägg av 1 kr per sändning.

2. Om flera godssändningar från samma avsändare skall returneras samtidigt, får de inte slås samman till *en* retursändning, utan skall återexpedieras var för sig.

Frakten på den nya debiteringssträckan uppföres på specifikation, se art 716 och 751, och behandlas sålunda *icke* som frakt för småfraktgods.

Returnering av fraktstyckegodssändning om minst 60 kg och ilstyckegodssändning med frakt betald.

296. Skall fraktstyckegodssändning om minst 60 kg eller ilstyckegodssändning på grund av ändrat förfogande returneras och har frakten för framtransporten erlagts på avsändningsstationen, skall intet tillägg av 1 kr per sändning debiteras, då återfrakten upptages *att betala.*

297—300. (Reserv. nr.)

L. För vissa transportsätt och vissa transporter gällande bestämmelser.

1. Transporter från smal- till normalspårig linje.

Expedieringsbestämmelser.

301: 1 a. De fraktberäkningsbestämmelser i SJ taxa och godssamtrafikstaxan, vilka fastställts för transporter från smal- till normalspårig linje, avse att ernå bästa belastning av vagnarna å den normalspåriga sträckan. Det torde böra beaktas, att vissa godsslag kunna lastas endast i relativt små mängder även i normalspåriga vagnar, exempelvis kött och fläsk, ost, möbler, tomfat. Avsändningsstation har att med ledning av det utrymme, dylik godssändning tager å den smalspåriga linjen, och av vunnen erfarenhet eller genom direkt förfrågan hos omlastningsstationen bedöma vagnbehovet å den normalspåriga sträckan och därefter beräkna frakten. Vad beträffar exempelvis oemballerad ost, som är ömtålig för tryck, får avsändningsstationen beräkna det antal vagnar, som behöver användas vid det lastningssätt, som avsändaren tillåtes använda å de smalspåriga vagnarna (t. ex. i endast tre lager). Avsändare bör i erforderliga fall uppmärksamgöras på de lastningsmöjligheter, som anses förefinnas å den normalspåriga linjen.

b. Om en sändning vid omlastning till normalspåriga vagnar icke kunnat lastas å dessa till den viktmängd, som avsändningsstationen vid fraktens beräkning antagit, utan flera vagnar måst användas, må frakten det oaktat, därest icke grov felbedömning från avsändningsstationens sida beträffande lastningsmöjligheterna föreligger, beräknas som om omlastningen skett på av avsändningsstationen tänkt sätt. Föreligger grov felbedömning, skall frakten av bestämmelsestationen ändras efter det antal vagnar, som verkligen använts å den normalspåriga linjen.

c. Omlastningsstationerna skola hava sin uppmärksamhet fästad på fraktförhållandena och i lämplig omfattning i godshandlingarna efterse, om tarifferingen stämmer med vagnantalet efter omlastningen, samt i erforderliga fall fästa avsändningsstationernas uppmärksamhet på förekommande felbedömningar i fråga om fraktdebiteringen, särskilt för framtida beaktande. Omlastningsstationerna skola ock i förekommande fall till ledning vid fraktens kontrollering å fraktsedlarna angiva orsaken till att flera vagnar använts än det antal avsändningsstationen beräknat. (Jfr art. 34 mom. 4.)

2. Vad särskilt beträffar tillämpning av tariffer för 15 ton och fulla vagnslaster skall följande beaktas:

a) 1. Avsändare, som önskar komma i åtnjutande av frakt efter 15 tons tariff, bör av avsändningsstationen anmodas avpassa sändningen så, att laster om minst 15 ton pr vagn kunna bildas å den normalspåriga linjen. Största säkerhet för att så skall kunna ske föreligger givetvis, om sändningarna omfatta 15 ton eller mångfalder därav. Man torde dock kunna utgå från att även något större viktmängder än 15 ton kunna, åtminstone vid omlastningsstation liggande vid Statens järnvägar eller annan järnväg med god tillgång på vagnar med stor bärighet, utan svårighet lastas på en normalspårsvagn, såsom viktmängder mellan 15 och 18 ton.

2. Då förhållandena kunna vara något olika vid olika omlastningsstationer, är det lämpligt, att stationerna vid de smalspåriga linjerna göra sig underrättade om omlastningsmöjligheterna vid de ifrågakom-

mande omlastningsstationerna. Vidare bör beaktas, huruvida godset tar relativt stort utrymme eller icke.

3. För sådana mängder, av vilka 15 tons laster icke kunna bildas med anlitande av den vanliga vagnparken, t. ex. 25 ton, kan 15 tons tariff icke få åtnjutas för hela sändningen. (Här bortses från de undantagsfall, då tillfälligtvis eller på grund av särskilda anordningar vagnar av mycket hög bärighet, t. ex. malmvagnar, verkligen komma till användning.) Däremot må tariffen tillämpas, om partiet är sådant, att det borde kunna lastas till minst 15 ton pr vagn, om vagn eller vagnar av minst 15 tons bärighet funnes till hands å omlastningsstationen. Sådan sändning må fraktdebiteras efter vederbörande 15 tons tariff, även om minst 15 ton pr vagn icke kan ernås å den normalspåriga linjen av den anledningen, att vagnar med minst 15 tons bärighet icke kunnat inom rimlig tid och utan kostsam tomdragning anskaffas för sändningen, eller omlastningsstationen använt vagnar av otillräcklig bärighet för att undvika omlastningsarbetet hindrande vagnväxlingar eller för att utnyttja sådana vagnar, som eljest skulle ha framförts tomma i transportriktningen.

Anm. Statens järnvägars stora öppna vagnar hava 17.5—21 tons bärighet.

b) ~~I fråga om sändning, för vilken avsändaren önskar komma i åtnjutande av frakt efter tariff för full vagnslast, skall förfaras på samma sätt som här ovan angivits beträffande sändning, för vilken 15 tons tariff skall tillämpas.~~

2. Befordring i av järnvägen uppvärmd vagn (under värme).

Framställning om befordring under värme.

302: 1. Önskas fraktstyckegodssändning eller vagnslastsändning befordrad i av järnvägen uppvärmd vagn (under värme), skall avsändaren i enlighet med Tst § 59 tlgb 13 under godsbeskrivningen i fraktsedeln angiva »Transport under värme». Anteckningen »Varmvagn» får *icke* användas, enär den kan uppfattas som begäran om befordring i varmvagn (H-vagn) *utan* uppvärmning. Icke heller är sådana anteckningar som »Värme påsläppes vid behov», »Uppvärmes då köldgrader visar sig» o. d. tillåtna.

2. Begäran om befordring under värme av *fraktstyckegods* får i regel icke inskränkas till att avse endast en del av befordringssträckan. Ingår i befordringssträckan enskild järnväg, som icke anordnar befordring av fraktstyckegods under värme och sålunda icke är upptagen i Bilaga E till GTF del I, skall avsändaren göras uppmärksam härpå och anteckning göras i fraktsedeln.

3. Är varmvagnslägenheter för fraktstyckegods vid transporttillfället icke inrättade på någon del av befordringssträckan, skall avsändningsstationen tillse, att anteckning i fraktsedel för fraktstyckegods om befordring under värme strykes av avsändaren.

4. Begäran om befordring av *vagnslastgods* under värme skall i regel avse hela transportsträckan. Dock kan avsändare medgivas att för sändning i H-vagn föreskriva befordring under värme enbart från viss mellanstation, vid SJ dock endast från de stationer och på de villkor, som är angivna i GTF del I, art. 3: 5, anm. 4.

5. Ingår i befordringssträckan för vagnslastgods under värme sådan enskild järnväg, som icke åtagit sig befordring under värme, skall avsändaren göras uppmärksam härpå och anteckning göras i fraktsedeln.

6. Station skall på begäran upplysa trafikant om möjligheterna att försända gods under värme till och från annan station. Därest avsändare för viss sändning önskar begagna annan transportväg än den fastställda för att erhålla befordring av godset under värme, skall han i fraktsedeln göra anteckning härom, varvid sändning i *SJ egen trafik* expedieras och fraktberäknas direkt över den sålunda föreskrivna längre vägen och sändning i *samtrafik* expedieras i enlighet med för omexpediering gällande bestämmelser.

Anm. För ilstyckegods är varmvagnslägenheter icke inrättade.

Avgifters upptagande i fraktsedeln.

303: 1. Den enligt Gtax art 40 beräknade tilläggsavgiften för befordring av fraktstyckegods under värme skall i såväl SJ egen trafik som samtrafik uppföras i fraktsedelns nota på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder med beteckningen »vv».

2. De enligt Gtax art 41: 1 b) och c 1), beräknade tilläggsavgifterna för befordring av vagnslastgods under värme skall i såväl SJ egen trafik som samtrafik var för sig uppföras i fraktsedelns nota på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder; vid vagnavgiften angives »H-v» och vid den procentuella tilläggsavgiften »vv».

3. Har procentuell tilläggsavgift beräknats endast för en del av befordringssträckan, skall det tydligt framgå av anteckning i fraktsedelns nota eller i fraktuträkningskolumnerna ovanför notan, mellan vilka stationer tilläggsavgiften beräknats.

304—305. (Reserv. nr.)

3. Befordring i av järnvägen avkyld vagn (under kyla).

Framställning om befordring under kyla.

306. Önskas fraktstyckegodssändning eller vagnslastsändning befordrad i av järnvägen avkyld vagn (under kyla), skall avsändaren i enlighet med Tst § 59 tlgb 13, under godsbeskrivningen i fraktsedeln angiva »Transport under kyla». Anteckningen »Kylvagn» får *icke* användas, enär den kan uppfattas som begäran om befordring i kylvagn (H-vagn) *utan* avkylning. Önskar avsändaren själv isa vagnen, skall anteckningen »Transport under kyla» *icke* införas i fraktsedeln, se art. 310.

Anm. Befordring av fraktstyckegods under kyla förekommer endast på ett fåtal linjer vid SJ.

Avgifters upptagande i fraktsedeln.

307: 1. Den enligt art 40 beräknade tilläggsavgiften för befordring under kyla av fraktstyckegods skall uppföras i fraktsedelns nota på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder med beteckningen »isn».

2. De enligt Gtax art 41: 1 b) och c 2) och 3), beräknade tilläggsavgifterna för befordring under kyla av vagnslastgods skall i såväl SJ egen trafik som samtrafik var för sig uppföras i fraktsedelns nota på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder; vid vagnavgiften angives »H-v», vid isningsavgift »isn» och vid avgift för elektrisk kylning »elkyl». För tilläggsavgifterna enligt Gtax art 41: 2 b) för befordran i köldvagn anges vid vagnavgiften vagnens littera (GHz, Grfu, Gffoz) och vid den 50-procentiga tilläggsavgiften »frys». Stationerna skall noga tillse, att vagnägarens signatur finnes angiven på härför avsedd plats i fraktsedeln, och angiva den järnväg, som isat, resp. den eller de järnvägar, som verkställt omisning av sändningen.

308—309. (Reserv. nr.)

4. Befordring i varm- och kylvagn (H-vagn) utan av järnvägen verkställd uppvärmning eller avkylning och i Grf-vagn.

Expedieringsbestämmelser.

310: 1. Önskas vagnslastsändning befordrad i varm- och kylvagn (H-vagn) *utan* av järnvägen verkställd uppvärmning eller avkylning eller i Grf-vagn och sådan vagn ställes till förfogande, skall avsändaren i fraktsedeln under godsbeskrivningen angiva »H-vagn (Grf-vagn) beställd». Anteckningen »Varmvagn» eller »Kylvagn» får icke förekomma. Har avsändaren icke återgivit vagnsbeställningen i fraktsedeln, skall avsändningsstationen komplettera densamma.

2. Har järnvägen ställt H-vagn eller Grf-vagn till förfogande utan att avsändaren beställt eller önskat sådan vagn, skall avsändningsstationen göra anteckning härom i fraktsedeln, t. ex. »H-vagn (Grf-vagn) ej beställd».

3. Tilläggsavgiften enligt Gtax art 41: 1 b), för användning av H- eller Grf-vagn skall uppföras i fraktsedeln på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder med beteckningen »H-v (resp Grf-v)». Stationerna skall noga tillse, att vagnägarens signatur finnes angiven på härför avsedd plats i fraktsedeln.

311—312. (Reserv. nr.)

5. Befordring enligt särskilda transportplaner.

Expedierings-bestämmelser.

313: 1. Önskas vagnslastsändning befordrad under avkopplingsförbud, jfr Tst § 66 tlgb 2, och överenskommelse härom träffats med järnvägen, skall avsändaren under godsbeskrivningen i fraktsedeln angiva »Under avkopplingsförbud». Sådan begäran skall i regel avse hela transportsträckan men järnvägen kan i undantagsfall medgiva sådan befordring endast på en delsträcka, varom anteckning i så fall göres i fraktsedeln.

2. I fraktsedeln skall avsändningsstationen såvitt möjligt anteckna de tåglägenheter, med vilka järnvägen åtager sig att befordra sändningen. En avskrift av vederbörande tjänsteorder om befordringen skall därjämte fästas vid notisen.

3. Tilläggsavgiften för befordring under avkopplingsförbud, jfr Gtax art 26: 1, skall i såväl SJ egen trafik som samtrafik uppföras i fraktsedeln på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder med beteckningen »akplf». Har tilläggsavgift undantagsvis beräknats endast för en del av befordringssträckan, skall det tydligt framgå av anteckning i fraktsedelns nota eller uträkningskolumnerna ovanför notan, mellan vilka stationer tilläggsavgiften beräknats.

4. Vid befordring enligt särskild transportplan på grund av bestämmelserna i Gtax art 26: 2 och 34: 2 skall på motsvarande sätt i fraktsedeln vid tilläggsavgiften anges »tppl».

6. Forsling av gods med bil m. m. i samband med järnvägsbefordring.

(Se även bestämmelserna i Gxf Del II, särtryck 223 b, angående vissa billinjer.)

Begäran om forsling.

314: 1 a. Skall sändning befordras *till* plats vid järnväg tillhörig eller privat billinje, med vilken trafiksamarbete är anordnat, bör avsändaren angiva detta i fraktsedeln.

b. I dylikt fall utsättes namnet på platsen vid billinjen på fraktsedelns rad för adress. Den *järnvägs*station, där billinjen ansluter, angives som bestämmelsestation. På raden för avsändarens anteckningar införes »Med bil till ....» (platsens namn).

1053

Anm. Ifrågavarande billinjer äro intagna i Fortaxan, särtryck 141 h. Av detta särtryck framgår även vad slags gods som kan befordras med billinjen.

2. Avsändare av sändning till sådan vid statens järnvägar eller enskild järnväg belägen station, där hemforsling inom stationsort (*ortskörning*) är anordnad, behöver icke begära hemforsling till mottagaren, enär hemforsling alltid sker, såvida icke mottagaren skriftligt begärt att själv få hämta sitt gods. Avsändaren äger icke på annat sätt bestämma, att en sändning icke skall hemforslas, än att han i fraktsedeln angiver sändningen som »Liggegods».

Ang. avhämtning hos avsändaren av gods inom stationsort, se art. 325.

3. För sändning *från* plats vid billinje skall som avsändningsstation i fraktsedeln alltid angivas den *järnvägs*station, där godset överlämnas till järnvägen.

4. För godssändning, som forslas *från* plats vid billinje, ansvarar bilföretaget till dess sändningen jämte fraktsedel inlämnats vid avsändningsstationen. För godssändning, som forslas *till* plats vid billinje, börjar bilföretagets ansvarighet, då sändningen jämte fraktsedel av bestämmelsestationen överlämnas till bilföretaget, och upphör, då godset mot kvitto antingen utlämnats till vederbörande mottagare eller återlämnats till stationen.

Forsling från bestämmelsestationen.

Erläggande på avsändningsstationen av forslingsavgift.

315: 1. Önskar avsändaren erlägga såväl järnvägsfrakten till bestämmelsestationen som bilfrakten *från bestämmelsestationen* till vederbörande plats vid billinjen eller hemforslingsavgiften från bestämmelsestationen, skall han på raden för betalningsföreskrift i il- eller fraktgodsfraktsedeln föreskriva »Fritt jämte bilfrakt» eller »Fritt jämte hemforsling» och under Avsändarens anteckningar i paketgodsfraktsedeln »Fritt bilfrakt» resp. »Fritt hemforsling». Förutsättningen härför är, att avgiften kan beräknas med hjälp av Fortaxan. X/

2. Har avsändaren av en sändning till plats vid billinje angivit betalningsföreskriften »Fritt», skall han tillfrågas, om han önskar betala även bilfrakten. Är så fallet, skall betalningsföreskriften kompletteras; i motsatt fall göres anteckning härom på fraktsedelsnotisen, t. ex. »avs. bet. icke bilfrakt».

3. Avsändare, som i fraktsedeln angivit någon av i mom. 1 angivna betalningsföreskrifter, anses därmed ha föreskrivit, att vidarebefordring med billinje resp. hemforsling skall ombesörjas av den trafikutövare, för vilken uppgifter finnas intagna i Fortaxan. Av avsändaren erlagd

X Anm. Förutbetalning på avsändningsstationen av hemforslingsavgift och bilfrakt gäller endast för sådant gods, vars lastning, lossning m m inte kräver särskild omsorg, tid eller arbete (jfr Fortaxa, str 1053, avd. A. Allmänna föreskrifter, punkt 6. Inskränkningar m m), såvida inte särskild överenskommelse träffats. Vid tveksamma fall skall avsändningsstationen på fraktsedelsdubbletten göra anteckning om att högre hemforslingsavgift eller bilfrakt kan komma att debiteras i efterskott. Sådan fyllnadsersättning regleras med avsändningsstationen genom felräkningsnot.

nr 21 (42 blad) den 1 maj 1955.

bilfrakt eller hemforslingsavgift är sålunda att anse som en förskottsbetalning till viss bestämd, i Fortaxan angiven trafikutövare. Mottagaren äger sålunda icke formell rätt att själv eller genom annan trafikutövare avhämta dylikt gods eller att erhålla den förutbetalda bilfrakten resp. forslingsavgiften. Enligt Tst § 75 till vederbörande bestämmelsestation ingiven anmälan från godsmottagare om egen godsavhämtning gäller därför icke för sändningar med förutbetald bilfrakt eller hemforslingsavgift. Därest undantagsvis av särskilda skäl godsavhämtning genom mottagarens försorg ändock anses böra medgivas — vilket kan ske först efter samråd med vederbörande godsentreprenör — kan bilfrakten resp. forslingsavgiften utbetalas till mottagaren.

Bestämmelser om på avsändningsstation erlagda forslingsavgifter.

316: 1. Föreskrifterna i denna artikel avse stationernas behandling av sådana bilfrakter och forslingsavgifter, i det följande endast benämnda »forslingsavgifter», från bestämmelsestationen, vilka avsändaren enligt betalningsföreskrift i fraktsedeln skall betala.

På avsändningsstation.

2 a. *Avsändningsstationen* skall uppföra forslingsavgiften i fraktsedelns nota i kol. Betalt på raden Extra avgift eller ledig rad därunder. Härvid angives, vad avgiften avser, med en av beteckningarna »Forsl.» eller »Bil». Dessa beteckningar för i betalt-kolumnen införda avgifter avse sålunda forsling *från bestämmelsestationen*. Fraktsedelns nota skall ifyllas fullständigt även för styckegods, när kassaapparat användes.

Anm. Returbilfrakt för återgående emballage enligt art. 375 och 376 skall upptagas för sig i fraktsedeln för *godset* med angivande av »Bil åtg.».

b. Frankering skall ske av fraktsedelns totalbelopp och således inbegripa även forslingsavgiften. Station vid enskild järnväg (även föreningsstation) skall frankera med fraktmärken av den typ eller med inslag i det räkneverk, som användes i vederbörande stationsförbindelse.

c. Vid uppgiftsredovisning av avsänt styckegods i samtrafik samt avsända vagnslaster i såväl SJ egen trafik som samtrafik skall forslingsavgiften inräknas i avgiftssumman. För vagnslast i samtrafik upptages forslingsavgiften i kol. »Extra avgifter».

Anm. Kan forslingsavgiften för vagnslastgods icke noggrant fastställas, bör den icke upptagas i fraktsedeln utan bestämmelsestationen bör, sedan avgiften fastställts, upptaga den som expeditionsutlägg på expeditionssedel till avsändningsstationen. Ang. ev. deposition, se art. 80 H.

På bestämmelsestation.

3 a. *Bestämmelsestationen* skall vid granskning av fraktsedeln särskilt kontrollera, att frankeringen är riktig och inbegriper forslingsavgiften.

b. SJ stationer skola vid uppgiftsredovisningen medtaga de på avsändningsstationerna erlagda forslingsavgifterna bland fraktbeloppen för resp. expressgods, paketgods, småfraktgods och — i SJ egen trafik — övrigt styckegods med frakt betald. EJ stationer skola vid uppgiftsredovisningen medtaga dylika forslingsavgifter bland fraktbeloppen för resp. expressgods, paketgods och småfraktgods. På specifikation över mottaget vagnslastgods i samtrafik, bl. 6408.7 (303 R), upptages forslingsavgiften i kol. »Extra avgifter».

4. I forslingslistan antecknar bestämmelsestationen på lämpligt sätt, att forslingsavgiften är erlagd av avsändaren och således icke skall uttagas av mottagaren. Utfärdas icke forslingslista, skall uppgiften i

originalet och notisen om att avsändaren erlagt forslingsavgiften om erforderligt förtydligas.

5 a. Avräkningen mellan bestämmelsestationen och vederbörande bilföretag (entreprenör) av forslingsavgifter, erlagda av avsändaren, skall ske enligt följande:

Forslingsavgifterna skall med ledning av notiserna uppföras antingen direkt på bl 6400.5 eller på forslingslista, bl 632.20 (ev förenklad), på kvitto för forslingsavgift för paketgods, bl 6413.11, eller på postverkets kvitton. Avgifterna till varje trafikutövare sammanföres på räknemaskinremsa, som uppklistras på bl 6400.5. Vid insändandet till Kk av bl 6400.5 skall forslingslistor och kvitton eller av bilföretag utfärdad räkning biläggas. Förteckningarna (bl 6400.5) skall förses med stationens stämpel jämte anteckning om företagets namn och i förekommande fall tjänsteställenummer samt månad och år. Föreningsstationer och stationer vid enskild järnväg upprättar särskilda förteckningar för sändningar, mottagna i

SJ egen trafik och/eller samtrafik,

EJ egen trafik.

Forslingsavgifterna avprickas på notiserna med blåpenna. Förteckningarnas slutsumma (utbetalt belopp) skall bestyrkas med namnunderskrifter av redogörare och kassakontrollant.

Anm. Bl 6400.5 skall alltid användas. Av stationen uppgjorda sammanställningar får ej komma till användning.

b 1. Förteckningar, avseende SJ biltrafik, förses av stationen med vederbörande billinjes fraktmärken (såväl märkes- som kvittodel) till mot summan på förteckningen svarande värde. Fraktmärkena makuleras med stationens datumstämpel, jfr Blf, särtryck 319, art. 271 : 3. Är stationen redovisningsställe för SJ biltrafik, upptages förteckningens slutsumma på Kvitto å vissa avgifter i biltrafik, bl. 910.4 (312 J), vars stam redovisas i vanlig ordning. Kvittodelen av bl. 910.4 (312 J) vidfästes förteckningen. Gottgörelse tages enligt mom. 6.

Anm. Enligt särskilt utfärdade föreskrifter gäller för vissa SJ billinjer avvikande föreskrifter.

2. Forslingsavgifter, tillfallande SLAB eller GDG biltrafik, utbetalas av stationen till vederbörande bilföretag, varvid bilföretaget (bilföraren) förser förteckningen med mot forslingsavgifterna (= summan på förteckningen) svarande bilfraktmärken (såväl märkes- som kvittodel), som makuleras med datumstämpel.

3. Ombesörjes godsforslingen av trafikavdelningens tjänstebilar eller av trafikutövare, som erhåller ersättning på annat sätt (exempelvis enligt timtariff), skall summan på förteckningen upptagas på särskilt kvitto, bl. 6413.3 (362 A), som vidfästes förteckningen, jfr art. 222: 2.

4. Forslingsavgifter, tillfallande privat trafikutövare (entreprenör), utbetalas av stationen om möjligt endast sista vardagen i månaden mot kvittering på bl 6400.5, men helst över postgiro, varvid postkvittot uppklistras på blanketten eller på räkningen.

Anm. Returfrakt för återgående emballage enligt art. 375 och 376 skall alltid upptagas på särskild förteckning, vari angives till vilken godssändning (stationsförbindelse samt fraktsedelns datum och ev. nummer) bilfrakten hör.

6. Bestämmelsestationen skall gottgöra sig för utbetalda forslingsavgifter — inkl. värdet av använda fraktmärken i SJ biltrafik och belopp, upptaget på bl. 910.4 (312 J) — samt för på bl. 6413.3 (362 A) enligt mom. 5 b 3 upptagna avgifter, genom att dessa beträffande sändningar i SJ egen trafik och i samtrafik uppföres på kreditspecifikationen på

bl. 6407.3 (341 A) eller 6407.4 (341 B) och beträffande sändningar i enskild järnvägs egen trafik på kreditspecifikationen för denna trafik. Förteckningar, upptagande forslingsavgifterna, skall bifogas kreditspecifikationen till kontrollkontoret.

Ang. utfärdande av forslingslistor, se art. 243.

Godsforsling med Ta tjänstebilar m. fl.

317. Av mottagarna erlagda forslingsavgifter, vilka skall redovisas till SJ kontrollkontor (forsling utförd med SJ tjänstebilar eller av trafikutövare, som erhåller ersättning på annat sätt, exempelvis enligt timtariff), skall upptagas på bl. 6413.3 (362 A). Avgifterna kan upptagas för hel månad eller lämpliga kortare tidsperioder. Frankering (med samtliga avtryck) av forslingsavgifterna göres på forslingslistorna. På bl. 6413.3 (362 A) skall redogörare och kassakontrollant bestyrka, att samtliga uttagna forslingsavgifter rätt uppgiftsredovisats och frankerats. Forslingslistorna bifogas bl. 6413.3 (362 A) till kontollkontoret.

Ang. av avsändarna erlagda avgifter, se art. 316: 5 b 3.

Forsling till avsändningsstationen.

Bilfrakter och forslingsavgifter »att betala»

318: 1. Bilfrakter och forslingsavgifter till *avsändningsstationen*, i det följande benämnda »forslingsavgifter», kan anvisas till betalning av mottagaren. Järnvägsfrakten skall därvid även vara »att betala».

Följande föreskrifter skall gälla:

På avsändningsstation.

2. *Avsändningsstationen* inför forslingsavgiften i fraktsedelns nota i kol. Att betala på raden Extra avgift eller ledig rad därunder. Härvid angives »Forsl» eller »Bil» och bilsträcka.

3. Vid redovisning av avsänt styckegods och vagnslastgods i såväl SJ egen trafik som samtrafik skall forslingsavgiften inräknas i avgiftssumman. För vagnslast i samtrafik upptages forslingsavgiften i kol. »Extra avgifter».

4. Avräkning med vederbörande bilföretag av forslingsavgiften sker genom avsändningsstationens försorg, varvid föreskrifterna i art 316, mom. 5—6, i tillämpliga delar skall gälla. Avsändningsstation skall sålunda, innan fraktsedeln sändes från stationen, uppföra forslingsavgiften på en förteckning, lämpligen på bl. 6400.5 (334 K), vilken namnändras till »förteckning över forslingsavgifter att betala för forsling till avsändningsstationen». På förteckningen uppföres fraktsedelns avsändningsnummer, bestämmelsestation samt forslingsavgiften. Redogörare och kassakontrollant skall med sina namnteckningar bestyrka förteckningens riktighet.

5. Bilfrakter »att betala» från billinjerna vid Dingle, Ytterby, Stenungsund och Tanum skall icke behandlas enligt punkt 4 härovan utan skall i alla avseenden behandlas som »extra avgift» i järnvägstrafik, tillfallande SJ.

På bestämmelsestation.

6. *Bestämmelsestationen* behandlar forslingsavgiften på samma sätt som övriga fraktkostnader att betala. Frankeringen skall således inbegripa även forslingsavgiften.

319—320. (Reserv. nr.)

Förenklat debiteringssätt för forslingsavgifter (hemforslingsavgifter och bilfrakter)

321. Avtal om förenklat debiteringssätt för forslingsavgifter träffas mellan styrelsen och kund. I avtalen finns för forslingsåtagandena intaget Avtal

a) fasta avgifter per 100 kg,
b) ofta även de viktgränser per sändning, för vilka - om de underskrids - en preciserad minsta avgift skall debiteras.

322:1. Avsändaren anger som betalningsföreskrift i fraktsedeln Allmänna expedieringsföreskrifter

- "Fritt jämte hemforsling enl Gxf I art 321", resp
- "Fritt jämte bilfrakt enl Gxf I art 321".

2. Avsändningsstationen debiterar kunden avgifterna vid månadens slut på Godstrafikkvitto (bl 6413.3). I kvittot anges avgifterna för hemforsling och bilfrakt var för sig.

I debiteringsuppgiften noteras den verkliga vikten och antalet minsta avgifter enligt följande

- "Hemforsling 00 kg och 00 st minsta avgifter", resp
- "Bilfrakt 00 kg och 00 st minsta avgifter".

Vikten för sändningar, debiterade efter minsta avgift, skall ej ingå i viktsummorna.

3. På bestämmelsestationen ombesörjes forslingen av järnvägens entreprenör. Hemforslingsavgift resp bilfrakt betalas ut till denne enligt de i fortaxan angivna avgifterna. Stationen krediterar sig för dessa utlägg på samma sätt som för andra förutbetalda forslingsavgifter (art 316).

323:1. Avsändaren påstämplar följesedlarna för gods till spridningsstationen lokalt Särskilda föreskrifter för spridningsgods

- "Fritt jämte hemforsling enl Gxf I art 321", resp
- "Fritt jämte bilfrakt enl Gxf I art 321".

2. Har kund - med vilken träffats avtal om förenklat debiteringssätt för forslingsavgifter - fraktkredit på spridningsstationen, övertar spridningsstationen de åligganden, som eljest ankommer på avsändningsstationen enligt art 322:2. Detta gäller även för sänd-

ningar på följesedel till spridningsstationen lokalt.

Har kunden inte fraktkredit vid spridningsstationen, sker debiteringen på avsändningsstationen med ledning av de fraktsedels- och följesedelsdubbletter, som spridningsstationen återsänder dit.

324. (Reserv nr).

7. Avhämtning hos avsändaren av gods inom stationsort.

325: 1. Önskar trafikant, att gods, avsett att per järnväg befordras från station, där godsavhämtning är anordnad, avhämtas hos trafikanten, skall anmälan om avhämtning ske antingen till järnvägen eller till godsforslaren. Dylik anmälan antecknas i anmälningssedel, bl. 632.11 (384). Sedeln utskrives medelst kopiering i två exemplar, av vilka det ena är avsett att behållas på godsexpeditionen och det andra att överlämnas till godsforslaren. Anmälningssedlarna skola numreras i löpande följd per månad. Har avsändaren icke tillgång till fraktsedel och adresskort, underrättas han om att sådana komma att medföras av den, som hämtar godset

2. I de fall, då avsändaren förklarat sig icke hava fraktsedel och adresskort, utskriver vederbörande tjänsteman eller godsforslaren med ledning av anmälningssedeln fraktsedel och adresskort. Därest godsforslaren utskriver fraktsedel och adresskort, äger denne såsom ersättning härför debitera 5 öre för varje fraktsedel och 5 öre för varje begynnande tvåtal adresskort.

3. Beträffande sändningar med frankaturtvång samt sådana sändningar, för vilka avsändaren önskar erlägga fraktkostnaderna, skall, då för fraktens beräkning erforderliga uppgifter kunna erhållas, frakten beräknas och införas i anmälningssedeln samt i de fall, då fraktsedeln utskrives av järnvägen, även i fraktsedeln. Utskrivna fraktsedlar och adresskort vidfästas vederbörande del av anmälningssedeln, vilken överlämnas till godsforslaren.

4. Fraktavtalet får avslutas av godsforslaren på järnvägens vägnar genom anbringande av datumstämpel på fraktsedelsdubbletten:

a) beträffande alla sändningar, för vilka frakten skall betalas på bestämmelsestationen,

b) beträffande sändningar, för vilka frakten skall betalas på avsändningsstationen, när fraktbeloppet finnes infört på anmälningssedeln.

5. I anmälningssedeln uppförda belopp inkasseras. När fraktbelopp är angivet i denna och avsändaren själv utskrivit fraktsedeln, skall godsforslaren med ledning av anmälningssedeln införa frakten i fraktsedeln före dennas kvittering.

6. Då avsändaren skall betala frakten och anmälan om godsets avhämtning har gjorts direkt till godsforslaren, eller fraktbeloppet icke finnes infört i anmälningssedeln, skall godsforslaren icke kvittera godsets mottagande på fraktsedelsdubbletten, utan fraktsedeln i sin helhet medtages till stationen. Härvid kan avsändare, som icke åtnjuter fraktkredit, mot kvitto avfordras ett belopp som »förskottsfrakt», vilket beräknas till fullo täcka frakt och övriga kostnader, som avsändaren enligt fraktsedeln åtagit sig att betala. Om avsändaren så önskar, lämnar godsforslaren kvitto på mottagandet av godset genom överlämnande av anmälningssedeln, på vilken han tecknat sitt namn. Om anmälningssedel icke utskrivits, lämnar godsforslaren särskilt kvitto. Sedan godset jämte i förekommande fall förskottsfrakt överlämnats till järnvägen och frakten beräknats, utsändes fraktsedelsdubbletten — med en påföljande tur eller på annat sätt — till avsändaren för fraktens inkassering resp. avräkning av förskottsfrakten samtidigt som fraktsedelsdubbletten, försedd med stationens datumstämpel, överlämnas till avsändaren (eventuellt av godsforslaren lämnat kvitto på godsets mottagande eller på förskottsfrakt skall härvid återställas).

7. Godset inlämnas av godsforslaren i järnvägens magasin. Vikten fastställes, varvid, om frakten betalats av avsändaren, endast mera avsevärda felaktigheter i av avsändaren event. uppgiven vikt rättas.

8. Alla av godsforslaren inkasserade, järnvägen tillkommande frakter och andra avgifter redovisas i fastställd ordning till vederbörande godsexpedition. Samtidigt gör expeditionen i stammarna till anmälningssedlarna anteckning om att godset i behörig ordning avhämtats.

9. Avgifter för avhämtning, utförd med SJ tjänstebilar eller av trafikutövare, som erhåller ersättning på annat sätt, skola upptagas på bl. 6413.3 (362 A). Avgifterna kunna upptagas för hel månad eller lämliga kortare tidsperioder. Frankering (med samtliga avtryck) av forslingsavgifterna kunna göras på baksidorna av stammarna till anmälningssedlarna eller på förteckningar över anmälningssedlarna, upplagda för varje dag. På bl. 6413.3 (362 A) skola redogörare och kassakontrollant bestyrka, att samtliga uttagna avgifter rätt uppgiftsredovisats och frankerats. Stammarna till anmälningssedlarna (i förekommande fall jämte ovannämnda frankerade förteckningar) bifogas bl. 6413.3 (362 A) till kontrollkontoret.

326—~~333~~. (Reserv. nr.)
329

8. Befordring i behållare

330: 1. Avsändaren skall i fraktsedeln för sändning i behållare föra in följande uppgifter för varje behållare, som användes för sändningen: ägarebeteckning, typbeteckning, nummer och egenvikt. Dessa uppgifter finns angivna på behållaren.

2. Behållareavgift enligt Gtax art 46: 3 tages ut även för sändning i utländsk järnväg tillhörig behållare, som nyinlämnas för transport inom landet.

3. Behållareavgiften föres in i fraktsedeln på raden »Extra avgift» eller ledig rad därunder, varvid anges signatur för ägande järnvägen jämte »bhl», t ex »SJ bhl».

4. Avbeställnings-, försenings- och rengöringsavgift enligt Gtax avd XI, punkt 15 och 27 tages upp på bl 6413.3.

5. *För av ASG inlämnat gods* i vagnslast med fraktberäkning enligt viktklass för minst 5 ton per vagn får med avvikelse från föreskrifterna i Gtax art 46 sändningens bruttovikt minskas med behållares egenvikt, dock med högst 1 000 kg per vagn. Detta medgivande gäller såväl SJ behållare som ASG småbehållare litt Ah.

9. Lastpallar

331: 1. Kund,. som använder SJ *tegelpallar,* skall i fraktsedeln ange: Tegelpallar

a) under godsbeskrivningen: »000 st tegelpallar»,

b) i fältet »Betalningsföreskrift»:

1) »Fritt, utom avgift för tegelpallar», då frakten skall betalas på avsändningsstationen, eller

2) *streck,* om såväl frakten som avgiften för tegelpallarna skall betalas på bestämmelsestationen.

2. Avsändningsstationen tar i fraktsedeln upp avgiften för tegelpallarna som extra avgift *att betalas av mottagaren.*

Avgiften beräknas med kr 1:50 per tegelpall och transport.

Exempel:

Betalt		Specifikation	Att betala	
		Frakt		
		Extra avgift		
——	——	000 tlpl	000	00

3. Bestämmelsestationen återbetalar till godsmottagaren avgiften för de tegelpallar, som lämnats tillbaka till järnvägen inom 90 dagar efter tegelsändningens ankomst.

Återbetalning får ske för högst det antal pallar, som ingick i sändningen under framtransporten.

Som villkor härför gäller att godsmottagaren visar upp fraktsedeln för framtransporten. Den tjänsteman, som tar emot de återlämnade pallarna, skall anteckna antalet på fraktsedeln och bestyrka detta med datumstämpel och sin signatur.

4. Avgift, som skall betalas tillbaka, tages upp på »Återbetalningskvitto», bl 6413.12. Ordet »Skillnadsbelopp» strykes och i stället anges »Återbet avgift för 000 st tegelpallar à kr 0:00».

Fraktsedeln för framtransporten förses med anteckningen »Avgift återbetald enl kvitto nr 000» samt datumstämpel och sign.

Fraktfri återsändning av Televerkets lastpallar och pallboxar

332. Tomma lastpallar, pallkragar och pallboxar, som lämnas in av Televerkets förråd och verkstäder på station på nedannämnda orter, får återsändas fraktfritt även till annan station än den, varifrån de ankommit lastade, nämligen från

Bispgården	Jönköping	Nissafors	Uppsala
Boden	Kalmar	Norrköping	Visby
Borås	Karlskrona	Nyköping	Vänersborg
Eskilstuna	Karlstad	Nynäshamn	Västerås
Fagersta	Kramfors	Nässjö	Växjö
Falun	Kristianstad	Olskroken	Älvsjö
Gällivare	Linköping	Stockholm	Örebro
Gävle	Lycksele	Sundsvall	Örnsköldsvik
Göteborg	Malmö	Töreboda	Östavall
Hudiksvall	Mora	Uddevalla	Östersund
Hässleholm	Motala	Umeå	

Fraktsedel för de lastade pallarna eller pallboxarna för sändningen till Televerkets förråd eller verkstad behöver ej visas upp för stämpling.

10. Befordring i extra godståg

333: 1. Extratågsavgift, jfr Gtax art 27, skall såväl i SJ egen trafik som i samtrafik debiteras kund enligt kassatjänst vid SJ stationer (SJF 1090) art 109 ~~föras upp i fraktsedeln på raden »Extra avgift» med beteckningen »Et». Sker befordringen med extratåg endast på del av befordringssträckan, skall dessutom anges mellan vilka stationer extratågsavgiften har beräknats.~~

2. Extratågsavgift skall ej tagas ut för transport av cirkus, tivolieffekter eller teaterrekvisita, om transporten omfattar så många vagnar, att plats ej med säkerhet skulle kunna beredas för dem i eljest tillgängliga godsvagnsförande tåg.

M. För vissa godsslag gällande bestämmelser.

1. Levande djur.

Expedieringsbestämmelser i allmänhet

334: 1. I fraktsedeln för vagnslastsändning av levande djur skall anges det antal vårdare, som medföljer sändningen, och deras namn. Medföljer inte vårdare, skall även detta anges. Avsändningsstationen och om möjligt även bestämmelsestationen skall kontrollera, att inte flera vårdare medföljer än som angivits i fraktsedeln. För vårdare, som enligt Gtax art 62: 2 befordras avgiftsfritt, skall utfärdas färdbevis, bl 623.3.

2. Användes järnväg tillhörig bur vid transport av hund, skall vid avgiften för hundbur i fraktsedeln anges signatur för den förvaltning, som äger buren. I sådant fall skall även avgift för smittrening av hundburen påföras fraktsedeln.

335—336. (Reserv. nr.)

Befordring med person- och snälltåg.

337: 1. Då befordring av levande djur med person- eller snälltåg enligt Gtax art 61: 2 c) begäres redan vid avsändningsstationen — sådan begäran skall av avsändaren införas i fraktsedeln — skall denna station på fraktsedeln anteckna, mellan vilka stationer och med vilket tågslag den snabbare befordringen skall äga rum ävensom vederbörlig tilläggsavgift.

2. Begäres den snabbare befordringen på station under vägen, t ex genom att djurvårdaren lämnar en skriftlig begäran härom, skall stationen telegrafiskt underrätta bestämmelsestationen härom. I telegrammet anges, utöver nödvändiga uppgifter för identifiering av sändningen, mellan vilka stationer och med vilket tågslag den snabbare befordringen äger rum ävensom avståndet mellan sistnämnda stationer. Bestämmelsestationen skall uträkna och påföra fraktsedeln tilläggsavgiften samt med felräkningsnot lämna avsändningsstationen uppgift på tilläggsavgiften, vilken uttages av mottagaren.

338—339. (Reserv. nr.)

2. Förenklat expeditionssätt för vissa regelbundna styckegodssändningar.

Förenklat expeditionssätt för vissa regelbundna styckegodssändningar.

340: 1. Trafikinspektör vid SJ kan medge, att följande förenklade expeditionssätt får tillämpas för regelbundna kortväga, mindre styckegodssändningar i SJ egen trafik. Som villkor gäller, *att* sändningarna ej är belagda med efterkrav *och att* trafikanten avsäger sig rätt till ersättning, om sändning försenas eller förekommer. Kopia av tjänsteorder om detta expeditionssätt skall sändas till Kmbr och Kk.

2. Sändningarna inlämnas utan fraktsedel. Varje kolli skall vara tydligt märkt med uppgift om avsändningsstation, avsändare, bestämmelsestation och mottagare samt beteckningen »Ej fs», utmärkande att fraktsedel ej utfärdats. Avsändningsstationen upprättar en förteckning för varje trafikant, för vilken expeditionssättet tillämpas. I förteckningen anges avsändare, bestämmelsestation, mottagare samt datum, vikt och frakt för varje sändning. Den sista i varje månad utfärdar avsändningsstationen en expeditionssedel för ilgods eller fraktgods, beroende på befordringssätt, till bestämmelsestationen, upptagande under månaden expedierade sändningar. Frakten anges som betald eller att betala, beroende på om avsändaren eller mottagaren skall erlägga frakten.

3. För sändning, som med hänsyn till vikt och rymd uppfyller villkoren för fraktberäkning som paketgods eller småfraktgods, får sådan fraktberäkning tillämpas även om mottagaren skall erlägga frakten.

Fraktfrihet för visst återgående emballage.

341: 1. Trafikinspektör vid SJ kan medge, att emballage från *regelbundna* (minst 2 gånger i veckan) *styckegodssändningar av livsmedel i SJ egen trafik* får återsändas *fraktfritt* som fraktgods. Förutsättning är, att medgivandet bedömes nödvändigt för att skydda befintlig eller värva ny trafik. Kopia av tjänsteorder om lämnat medgivande skall sändas till Kmbr och Kk.

2. Följande villkor och expedieringsföreskrifter skall gälla:

a) Fraktsedel utfärdas ej för det återgående emballaget.

b) Fraktsedeln för varusändningen skall uppvisas. Denna märkes enligt föreskrifterna i art 384, varjämte antalet återsända kollin emballage anges. Tillämpas för varusändningen förenklat expeditionssätt enligt art 340, skall emballagets avsändningsstation i görligaste mån kontrollera, att ej flera kollin återsändes än som svarar mot varusändningen.

c) Emballaget skall återsändas inom en månad.

d) Emballaget skall vara tydligt och säkert adresserat. På adresskorten skall genom anteckningen »Ej fs» anges, att fraktsedel ej utfärdats.

e) Trafikanten skall avlämna förbindelse, enligt vilken han fritager järnvägen från ansvar i händelse av försening eller förlust av emballaget.

342—349. (Reserv. nr.)

Ändringstryck nr 28 (38 blad)
Gäller fr. o. m. den 1 juli 1959.

3. Medicinlådor i SJ egen trafik

Sändningar, på vilka bestämmelserna skall tillämpas

350. Har överenskommelse träffats mellan trafikinspektör och apotek om regelbundna sändningar av medicinlådor eller fack med medicinlådor mellan apotek och stationsföreståndare skall följande bestämmelser gälla i SJ egen trafik. I lådorna får befordras medicin, mineralvatten — dock ej läskedrycker — tomkärl för medicin, recept och rekvisitioner.

Anm. Dessa bestämmelser får icke tillämpas vid befordring av gods från apotek till annan mottagare än stationsföreståndare (t ex handlande, läkemedelsförråd). För sådant gods skall frakt beräknas enligt ordinarie taxa.

Ansökan till trafikinspektör

351. Ansökan om tillstånd till transport av medicin i medicinlåda eller fack skall ställas till trafikinspektören. Denne skall inhämta yttrande av förste provinsialläkaren i länet om behovet och lämpligheten av transporten och meddela de närmare föreskrifter, som är behövliga. Har tillstånd till transport lämnats, skall **ett** underrättas därom.

Frakter

352: 1. För transport av medicinlåda eller fack och för utlämning av medicin beräknas dels *frakt* enligt mom 2 nedan, dels en *expeditionsavgift* av 50 öre per utlämnad medicinförsändelse. Även om försändelse till en mottagare består av flera paket debiteras endast en expeditionsavgift. Expeditionsavgiften är inräknad i det belopp, som enligt försändningssedeln skall uttagas av mottagaren. Den skall avdragas vid gireringen av medicinuppbörden till apoteket, jfr art 354: 2 b.

2. För medicinlåda eller fack, som transporteras fram och åter en eller flera gånger dagligen mellan två eller flera stationer på samma linje, skall frakten per *månad* erläggas enligt följande:

	Frakt för transport fram och åter till	
	en station	varje station därutöver
	Kronor	
en gång dagligen	55.00	45.00
för varje gång därutöver	27,50	27.50

3. Frakten skall betalas i förskott den första vardagen i varje månad och debiteras särskilt för varje kolli. Ett kolli kan bestå antingen av en låda, ur vilken en eller flera stationer uttager medicin, eller av ett fack med lådor, adresserade till olika stationer. Sändes medicinlådor lösa, skall frakt beräknas för varje låda för sig.

4. Till ledning vid uträkning av frakter meddelas följande räkneexempel:

a) *En* låda med medicin gemensamt till stationerna A, B och C, eller ett fack med tre lådor, en till vardera av stationerna A, B och C, befordras

en gång dagligen:

frakt för stationen	A	kr	55.00
» » »	B	»	45.00
» » »	C	»	45.00
	Summa månadsfrakt	kr	145.00

två gånger dagligen:	1:a turen	2:a turen
frakt för stationen A	kr 55.00	kr 27,50
» » » B	» 45,00	» 27,50
» » » C	» 45,00	» 27,50
	kr 145.00	kr 82,50
	Summa månadsfrakt	kr 227,50

b) *Två* lådor medicin, en till A och en till B, sändes vardera två gånger dagligen (i detta fall beräknas frakten för varje låda för sig):

	1:a turen	2:a turen
frakt för stationen A	kr 55.00	kr 27.50
	Summa månadsfrakt	kr 82,50
frakt för stationen B	kr 55.00	kr 27,50
	Summa månadsfrakt	kr 82,50

353. (Reserv. nr.)

Expedieringsbestämmelser

354: 1. Den månatliga frakten för medicinlåda eller fack skall av avsändningsstationen upptagas på bl 6413.3 med angivande av »Medicinlåda under ..... månad till .....». Vid gemensam transport till två eller flera bestämmelsestationer enligt art 352 mom 3 a) specificeras frakterna för de olika bestämmelsestationerna. Bl 6413.3 frankeras enligt bestämmelserna i art 220.

2 a. Apoteket utfärdar en försändningssedel för varje medicintransport (vid försändning i samma låda eller fack till flera stationer en för varje bestämmelsestation). Denna utskrives med kopiering. Den ena delen behålles av apoteket och den andra lägges i medicinlådan. På försändningssedlarna, som skall numreras i löpande följd per månad, angiver apoteket försändelsens löpande nummer, mottagarens namn (och ev adress) samt belopp.

Försändningssedlarna summeras genomgående för hela månaden. Vid månadens slut icke utlösta medicinförsändelser upptages av stationen på särskild av apoteket tillhandahållen blank försändningssedel, som erhåller nr 1 och som således betraktas som den första försändningssedeln för den nya månaden. Denna summeras och kopian översändes till apoteket, som transporterar summan till försändningssedel nr 2. Där så anses lämpligt kan dock efter överenskommelse med apoteket uppgift om outlösta försändelser i stället lämnas apoteket per telefon.

Då medicinlåda anlänt till station, skall inneliggande försändelser prickas mot den bilagda försändningssedeln. Vid utlämningen antecknas på försändningssedeln utlösningsdag och uppbördsmannens signatur.

b. Inkasserad medicinuppbörd jämte expeditionsavgifter — i förekommande fall även läkararvode och dylikt — skall omedelbart kassabokföras och remitteras tillsammans med övrig uppbörd.

Den sista dagen i månaden skall från slutsumman dragas av summan av eventuellt icke utlösta sändningar. Det återstående beloppet — all under månaden inkasserad medicinuppbörd — stämmes av mot uppbördsjournalens kolumn »Medicin». Summa »medicin» införes i mottagningsjournalen såsom ett nämnda dag inkasserat efterkrav. I kolumnen för efterkravsavgift införes summan av expeditionsavgifterna och i kolumnen för efterkrav resterande medicinuppbörd. Girokort på sistnämnda belopp utfärdas i vanlig ordning till apoteket. Expeditionsav-

gifterna behandlas i redovisningshänseende som efterkravsavgift. På baksidan till girokortets talong anges:

Medicinuppbörd, brutto..... ..... kr
Avgår ..st exp.-avg. à 0: 50 kr..... ..... »
Girerat ..... kr

På stationer i grupp M skall redogöraren på postgirolistan bestyrka, att det i listans kolumn för efterkravsavgift angivna beloppet överensstämmer med summan av expeditionsavgifterna för de medicinförsändelser, som lösts ut under månaden. Jfr särtryck 1090, art 59: 7 och 90.

355—356. (Reserv. nr.)

4. Rabattilgods.

Expedieringsbestämmelser.

357: 1. Anteckningen »Rabattilgods» och »Rabattilgods med förtur» skall avsändaren införa under godsbeskrivningen i fraktsedeln. Inlämnas varuslag, som är upptagna i förteckningen över rabattilgods i Gtax avd VII, med ilgodsfraktsedel utan denna anteckning, bör stationen upplysa avsändaren om att lägre frakt erhålles, om han för in anteckningen.

2. Ilgodstillägget för rabattilgods (20 resp 50 %) skall såväl i SJ egen trafik som i samtrafik införas i fraktsedelns nota sammanräknat med frakten. Förturstillägget (50 %) skall däremot införas på raden Extra avgift eller ledig rad därunder med beteckningen »Förtur».

358—359. (Reserv. nr.)

5. Förenklat expeditionssätt för tidningssändningar

360. Följande förenklade expeditionssätt får tillämpas för regelbundna paket- och ilgodssändningar av tidningar på villkor,

att avsändare och mottagare ombesörjer lastning resp lossning av sändningarna,

att tidningsförteckning enligt fastställt formulär (jfr art 367) användes i stället för fraktsedel,

att frakten erlägges på avsändningsstationen enligt föreskrifterna om fraktkredit, jfr art 98 ff,

att avsändaren avsäger sig all rätt till ersättning av SJ, om någon sändning skulle fördröjas eller förkomma.

Ansökan om tillstånd

361: 1. Expeditionssättet får tillämpas först sedan tillstånd lämnats av trafikinspektören. Framställning, som göres genom avsändningsstationen, insändes till trafikinspektören, varvid prov på tidningsförteckning enligt fastställt formulär (jfr art 367) bifogas. Trafikinspektör, som medgivit tillstånd till detta expeditionssätt, skall underrätta Kmbr och Kk härom.

Om sändningar i *samtrafik* önskas befordrade över annan väg än fastställd samtrafiksväg, skall dock framställning om förenklat expeditionssätt insändas till Kmbr.

Befordringsbestämmelser

362: 1. Trafikinspektör fastställer de tåglägenheter, med vilka sändningarna skall befordras. Då transporterna berör flera sektioner, skall samråd om transporterna äga rum mellan berörda trafikinspektörer.

2. Avsändaren skall avlämna sändningarna direkt till godsvårdaren i tåget.

3. Avsändaren skall underrätta mottagarna på resp bestämmelsestationer om att sändningarna skall avhämtas direkt hos godsvårdaren.

Transporthandling

363: 1. Vid befordring av tidningar enligt detta expeditionssätt användes inte fraktsedel utan tidningsförteckning enligt formuläret i art 367. Förteckningen består av två delar, litt A och litt B, och ifylles av avsändaren på sätt, blankettens uppställning anger.

2. Tidningsförteckningarna tryckes och bekostas av avsändaren.

Fraktrabatt

364: 1. För sändningar av nyhetstidningar i *SJ egen trafik* medges 10 % rabatt på frakten på villkor,

att tidningarna sändes minst 3 gånger per vecka och

att sändningarna befordras enligt förenklat expeditionssätt.

Anm. För tidningsförsändelser, som expedieras genom AB Svenska Pressbyrån och som fraktberäknas enligt enhetliga fraktsatser, medges *icke* någon fraktrabatt.

2. Rabatten avdrages direkt på tidningsförteckningarna, varvid anges »10 % rabatt». Rabatten avrundas om erforderligt till närmaste 10-tal öre, varvid öretal under 5 bortfaller.

Redovisningsbestämmelser

365. Avsändningsstationen skall frankera tidningsförteckningarna enligt följande.

Stationer med fraktmärken eller med kassaapparater, som lämnar ett avtryck, frankerar på förteckningens litt B.

Stationer med kassaapparater, som lämnar tre avtryck, frankerar med två avtryck på förteckningens litt B och ett avtryck på litt A.

Avsändningsstation uppgiftsredovisar sändningarna som paket- eller ilstyckegods på sätt, som eljest åligger bestämmelsestation. De skall dock upptagas på *särskilda* uppgiftsredovisningar, på vilka stämplas eller skrives »Avsända tidningsförsändelser». Vid månadens slut anges antal sändningar på Uppgiftsredovisning (bl 6409.5). Varje relation på en tidningsförteckning skall räknas som en sändning. Tidningsförteckningarnas litt B insändes till Kk enligt art 790: 1.

Bestämmelsestationerna har endast att kontrollera, att transporterna sker enligt vederbörligt tillstånd, men behöver i övrigt icke taga någon befattning med godsets expediering eller redovisning.

Samtrafik-försändelser

366: 1. Då detta expeditionssätt medgivits för sändningar i samtrafik, skall för sändningarna användas särskild förteckning, som i övre vänstra hörnet märkes med ordet »Samtrafik». Förteckningarna insändes enligt art 790: 2.

2. Med ledning av tidningsförteckningarna utfärdar avsändningsstationen vid varje månads slut en expeditionssedel för ilgods till *varje* station, till vilken sändningar förekommit, under månaden. Skilda expeditionssedlar utfärdas för sändningar, som fraktberäknas som paketgods och som ilgods. På expeditionssedeln upptages för *paketgods* antal kollin och frakt samt för *normalilstyckegods* antal sändningar, vikt (beräknad) och frakt. Expeditionssedeln skall frankeras.

3. Expeditionssedlarna uppgiftsredovisas av avsändnings- resp bestämmelsestationen på sätt, som gäller för paket- resp normalilstyckegods i samtrafik.

367. *Formulär till tidningsförteckning*

SJ egen trafik

Tidningsförteckning *Nr*

Datum /

Avsändare: ..... Avsändningsstation: .....

Bestämmelse-station	Antal kolli	Vikt kg	Frakt för		Bestämmelse-station	Antal kolli	Vikt kg	Frakt för	
			Paket-gods	Ilgods				Paket-gods	Ilgods
		*)					*)		

Totalsumma Kr .....

*) Härav vikt för ilgods ..... kg
Överföres till bl 6409: 2

Litt. B. Behålles på avsändningsstationen f v b Kk

Litt. A. Återlämnas till avsändaren

Format:
Litt A 200×297 mm eller 148×223 mm.
Litt B 30 mm kortare än Litt A.

368: 1. Il- och fraktstyckegodssändningar av veckotidningar från Åhlén & Åkerlunds Förlags AB, *Stockholm Bonnierhuset,* får befordras utan att åtföljas av fraktsedlar. Förenklat expeditionssätt för veckotidningar från Åhlén & Åkerlund

Undantag. Styckegodssändningar till spårlösa stationer och till sådana platser, till vilka bilfrakter förutbetalas av avsändaren, skall åtföljas av fraktsedlar.

2. Frakten beräknas av Stockholm Bonnierhuset och erlägges av avsändaren.

3. Sändningarna lämnas ut till mottagaren (i regel AB Svenska Pressbyrån) utan avisering eller kvitto.

Anmäler mottagare att sändning saknas, skall bestämmelstationen utan dröjsmål per telefon underrätta Stockholm Bonnierhuset om detta.

4 a) Sändningar i *SJ egen trafik* skall inte uppgiftsredovisas av bestämmelsestationerna.

b) Sändningar i *samtrafik* skall av Stockholm Bonnierhuset månadsvis till viss station vid den enskilda järnvägen tagas upp på expeditionssedel för ilgods eller fraktgods. I expeditionssedeln anges den sammanlagda vikten för månaden av ilstyckegods resp fraktstyckegods, som befordrats till stationerna vid berörd enskild järnväg.

Expeditionssedeln skall inte frankeras. I del 2 göres på platsen för frankering bestyrkt anteckning om att förteckningar frankerats med ifrågavarande belopp. Bestämmelsestationerna enligt dessa expeditionssedlar uppgiftsredovisar sändningarna.

369–370. (Reserv nr)

6. Återgående emballage och tomma privata godsvagnar (inkl. järnvägen tillhöriga cisternvagnar)

a. Särskilda bestämmelser beträffande emballage, för vilket frakten erlägges redan vid varans avsändning

371
368—374. (Reserv. nr.)

375. Trafikant, som önskar återfå emballaget till en godssändning, kan redan vid inlämnande av godssändningen till befordring betala frakten för emballagets återsändning som *styckegods* enligt Gtax art 30: 2 b). Vid sådan förutbetalning av frakt — undantagandes för Vin- och Spritcentralens sändningar, se art 376 — skall följande särskilda bestämmelser iakttagas: *Förutbetalning av frakt för emballagesändningar i allmänhet*

a) Samtidigt med fraktsedeln för vederbörande godssändning avlämnas en fraktsedel för återtransport av emballaget, vars vikt skall vara angiven i fraktsedeln. Frakt debiteras enligt Gtax art 30: 2 b) och den för emballaget utfärdade fraktsedeln förses av avsändningsstationen med fraktmärken, vilka i vanlig ordning makuleras, eller med kassaapparatkvitto till emballagefraktens belopp. (Kassaapparatkvitto bör dock ej anbringas på »dubbletten».) Emballagefrakten skall även införas (med bläck) och kvitteras på den till godssändningen hörande fraktsedelsdubbletten. Emballagefraktsedelns alla tre delar skall vidfogas fraktsedeln för godssändningen och medfölja till bestämmelsestationen. *Expedieringsbestämmelser för varans avsändningsstation*

b) Emballagefraktsedelns alla delar utlämnas till mottagaren vid godsets utlösande. Vid emballagets återsändning skall denne avlämna den så erhållna fraktsedeln, vars dubblett av den återsändande stationen förses med anteckningen »Emballagefrakt förskotterad av mottagaren». Stationen skall tillse, att återsändningen äger rum inom en månad och att emballaget samt dess kolliantal och vikt överensstämmer med vad som är angivet i vederbörande fraktsedel. Vid mindre skiljaktigheter i fråga om tiden för återsändandet eller vikten fästes intet avseende. *Expedieringsbestämmelser för emballagets avsändningsstation*

c) *Godsets* avsändningsstation (*icke* emballagets avsändningsstation) uppför, då det är fråga om *samtrafiksförsändelse från EJ*, före godsets avsändande fraktsedeln för emballagets återtransport på specifikation, bl 6408.4. På specifikationen antecknas: »försk. emb. frakt».
Vid emballagets återsändning uppföres fraktsedeln icke på någon redovisningshandling. *Redovisningsbestämmelser*

d) Förestående bestämmelser äger tillämpning jämväl i fråga om återfrakt på billinje, som har trafiksamarbete med järnvägen, eller om forslingsavgift för avhämtning inom stationsort. Godsavsändaren skall, då han vill betala återfrakten på sådan billinje resp forslingsavgift, på emballagefraktsedeln såsom betalningsföreskrift angiva: »Fritt jämte bilfrakt från ..... (billinjeplatsens namn)» resp »Fritt jämte avhämtning i ..... (avsändningsstationen för emballagesändningen)». För sådana emballageförsändelser skall för övrigt i tillämpliga delar bestämmelserna i art 314 ff gälla. *Återtransport på vissa billinjer och avhämtning*

Vin- & Spritcentralens emballagesändningar

376: 1 a. *Aktiebolaget Vin- & Spritcentralen* kan vid försändning av sprit för tekniskt bruk (»skattefri sprit») redan vid avslutandet av fraktavtalet för spritsändningen erlägga frakten för återtransporten av emballaget vid befordring enligt Gtax art 30: 2 b) under följande järnvägsadresser:

Göteborgs norra	Stockholms norra	Södertälje central
Karlshamns central	Stockholms östra	Visby
Liljeholmen	Sundsvalls central	Åhus
		Ödåkra

Bestämmelserna får tillämpas även ifråga om återfrakt på billinje, som har trafiksamarbete med järnvägen.

b. Vad i mom a sägs beträffande fraktbetalning för emballage till AB Vin- & Spritcentralen gäller även ifråga om dylikt emballage och återgående tomma cisternvagnar till *av bolaget anvisade leverantörer* — utgörande fabriker som tillverkar teknisk sprit — under följande järnvägsadresser:

Frånö	Iggesund	Skärblacka
Gävle—Karskär	Jössefors	Slottsbron
Harmånger	Krokom	Svartviks fabriker
Hyltebruk	Kvarnsveden	Timrå
Håde	Skoghall	Vallvik
	Skutskär	

Anm. I detta fall är Vin- & Spritcentralen fraktbetalare, men bolagets namn ersättes på frakthandlingen av namnet på den leverantör, som verkställer befraktning av sprit för bolagets räkning.

Expedieringsbestämmelser för varans avsändningsstation

2 a. I de i mom 1 a och b angivna fallen skall avsändaren i fraktsedeln för spritsändningen såsom »Betalningsföreskrift» angiva »Fritt jämte tomkärlsfrakt för ..... kg.» resp »Fritt jämte frakt för återgående tom cisternvagn». Vikten av tomkärlen angives därvid av avsändaren. Med ledning av denna uppgift beräknas frakt för tomsändningen enligt Gtax art 30:2 b). Frakt för tom cisternvagn beräknas enligt Gtax art 55: 2. Dessa fraktbelopp införes i fraktsedeln särskilt ovan notan. I fraktsedelns nota sammanslås de med fraktbeloppet för varusändningen.

b. Då avsändaren önskar förutbetala frakt för den fyllda sändningen ända fram till billinjeplatsen eller Visby och för emballaget från samma plats, skall han såsom betalningsföreskrift angiva »Fritt ..... (billinjeplatsens namn/Visby) jämte tomkärlsfrakt för ..... kg». I övrigt skall för detta fall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i art 314 ff.

Expedieringsbestämmelser för emballagets avsändningsstation

3. Vid emballagets eller den tomma cisternvagnens återsändande skall tomsändningens avsändningsstation förvissa sig om att frakt enligt Gtax art 30:2 b) (jfr art 384) resp art 55: 2 redan blivit debiterad (mindre fel lämnas ur räkningen) samt att betr emballage villkoren enligt Gtax art 30: 2 b) för återtransport är uppfyllda. Ovan notan på fraktsedeln bestyrkes detta genom anteckningen: »Fritt enligt fraktsedel nr ..... den .....». Då emballagets återtransport berör billinje, som har trafiksamarbete med järnvägen skall dessutom i tillämpliga delar iakttagas bestämmelserna i art 314 ff.

Redovisningsbestämmelser

4. Återtransporten av emballaget eller tomvagnen redovisas tillsammans med spritsändningen men upptages på vagnslastjournal eller specifikation på särskild rad med angivande av vikt och frakt.

Vid emballagets eller tom cisternvagns återsändning skall sändningen inte föras upp på någon som helst redovisningshandling.

Beträffande redovisning av emballagesändning, som berört billinje, vilken har trafiksamarbete med järnvägen, gäller dessutom i tillämpliga delar föreskrifterna i art 316.

377. (Reserv nr)

b) Direkt återsändning av emballage till sändning, som befordrats i ASG samlastningsvagnar

Emballage till gods, som befordrats i ASG samlastningsvagnar

378: 1. Från station på eller norr om linjen Söderhamn—Kilafors—Bollnäs—Orsa får tomemballage till sändning, som befordrats i ASG samlastningsvagnar, återsändas direkt från den slutlige mottagaren till det ASG inlämningsställe (kontor), varifrån godset ursprungligen avsänts i samlastningsvagn.

Emballaget får återsändas antingen från sista samlastningsvagnens bestämmelsestation eller, om godset vidaresänts från denna station med järnväg, från godsets slutliga bestämmelsestation till vederbörande ASG kontor mot frakt enligt Gtax art 30:2.

2. Vid inlämningen skall avsändaren, om godset vidaresänts med järnväg från samlastningsvagnens slutstation, visa upp fraktsedeln för vidaresändningen, och om inlämningen sker på samlastningsvagnens slutstation, visa upp den ursprungliga av ASG till mottagaren överlämnade fraktsedeln för godset. I båda fallen skall på den uppvisade fraktsedeln finnas följande stämpel: »Godset befordrat i ASG samlastningsvagn till ..... Återgående emballage sändes till ASG i .....» (den station varifrån godset befordrats i ASG samlastningsvagn).

I övrigt gäller föreskrifterna i art 384 och Gtax art 30.

3. ASG inlämningsställe (kontor) finns på följande orter till vilka emballagesändningar alltså kan lämnas in:

Arvika	Hälsingborg	Linköping	Stockholm
Borlänge	Jönköping	Malmö	Trelleborg
Borås	Kalmar	Motala	Uddevalla
Eskilstuna	Karlskrona	Norrköping	Uppsala
Falun	Karlstad	Nybro	Ängelholm
Gävle	Kristianstad	Nyköping	Örebro
Göteborg			

c) Tomma privata godsvagnar (inkl järnvägen tillhöriga cisternvagnar)

Privata godsvagnar

379. För tomma privata godsvagnar, inregistrerade i järnvägs vagnpark, för vilka frakt beräknas enligt Gtax art 55: 2, skall vagnens egen vikt tagas upp i fraktsedelns kolumn »Bruttovikt».

Beräknad vikt anges i fraktsedeln med

3 000 kg för 2- eller 3-axlig vagn;
5 000 kg för vagn med 4 eller flera axlar.

Dessa vikter föres in även i Vagnslastjournal, bl 6409.1.

380—382. (Reserv nr)

d) Gemensamma föreskrifter

Styckegodssändning till station, som endast expedierar vagnslastgods

383. Då emballage använts för vagnslastsändning från en station, som inte expedierar fraktstyckegods, får emballaget återsändas dit, även om det fraktberäknas som styckegods, därest sändningen är sådan, att särskild vagn måste användas. Fraktsedeln för sådan sändning skall behandlas i likhet med fraktsedel för vagnslastgods.

Kontrollföreskrifter

384. Vid avlämning av fraktsedel för en sändning emballage, som anges återgående inom en månad, skall trafikanten visa upp fraktsedeln till den varusändning, för vilken emballaget använts. Sistnämnda fraktsedel jämföres med den förstnämnda, varvid stationen kontrollerar,

att återsändningen äger rum mellan samma stationer och kunder som den ursprungliga varusändningen,

att tiden för återsändningen inte är överskriden,

att kolliantalet angivits i fraktsedeln för det återgående emballaget och att detta antal inte överstiger det i fraktsedeln för godssändningen angivna kolliantalet, samt

att i övrigt intet hinder finns för befordring mot den i Gtax fastställda lägre frakten för återgående emballage.

På notisdelen av fraktsedeln för det återgående emballaget skall stationen ange godsfraktsedelns datum under godsbeskrivningen, t ex på följande sätt: »Enligt fs 15/4». Stationen skall slutligen stämpla eller märka den uppvisade fraktsedeln för att förhindra att den används vid inlämning av ytterligare emballagesändningar.

7. Rusdryckssändningar

Allmänt

385:1. SJ stationer får ta emot rekvisitioner och lämna ut rusdrycker i den utsträckning överenskommelse om detta träffas mellan trafikinspektör och distriktschef vid Nya Systemaktiebolaget. Överenskommelse kan avse expediering antingen enligt art 386 eller enligt art 387—389.

Överenskommelse om expediering enligt art 387—389 skall meddelas till ekonomiavdelningens transportredovisningssektion.

2. På de stationer, som tillämpar expediering enligt art 387—389, skall finnas

a) Rekvisitionsblanketter (Nya Systemaktiebolagets bl F 2.1, som är numrerade och består av rekvisitionsdel och adresslappsdel),

b) Nya Systemaktiebolagets katalog.

Blanketterna och katalogen rekvireras från systembutiken. De skall förvaras på expeditionen och får lämnas ut till kund endast på begäran i varje särskilt fall.

Expediering vid försändning direkt till kunden

386:1. *Kunden* sänder rekvisitionen och likvid med post direkt till systembutiken.

2. *Systembutiken* lämnar in rusdryckssändningen uppförd på vanlig paketgodsfraktsedel med kunden som mottagare.

3. *Bestämmelsestationen* kontrollerar att mottagaren (eller dennes ombud) är behörig att kvittera ut sändningen enligt föreskrifterna i art 389:2, anm. Sändningen lämnas ut mot kvitto på notisens baksida.

Expediering då station förmedlar köp

Kundens åtgärder

387:1. Kunden fyller i rekvisitionsblankett och lämnar in denna jämte likvid på stationen.

Rekvirerande stations åtgärder

2. Granska rekvisitionen och kontrollera särskilt (för butikens kontroll mot spärrlista) att fullständigt namn, födelsedag och födelseår angivits. Begär legitimation om kunden ej är känd eller om han kan antagas inte ha fyllt 21 år. Anteckna i rekvisitionen företedd legitimationshandlings art och nummer. Godtag endast legitimation som är försedd med fotografi.

Stämpla rekvisitionens adresslappsdel.

Anm. Stationen behöver inte kontrollera att i rekvisitionen angivet varunummer och pris överensstämmer med katalogens uppgifter för varuslaget.

3. Skriv ut kvitto, bl 636.6, på mottagen rekvisition och likvid. Behåll kvittots del A, lämna del B till kunden.

4. För upp rekvisitionerna på Fraktsedel för sändningar av rusdrycker, bl 636.4. Ange för varje rekvisition nummer och av kunden inbetalt belopp.

Sedan mottagandet av rekvisitioner avslutats på i överenskommelsen angivna dagar: för över summan av mottagen rusdryckslikvid till intyget.

5. Detta moment gäller endast för stationer i grupp S:

Utfärda Ersättningsnotis, bl 632.56. Ange i denna systembutikens namn, adresstation och postgironummer samt efterkravsbeloppet med siffror. Debitera Er efterkravsbeloppet genom att frankera ersättningsnotisen (samtliga avtryck).

6. Systembutiken tillföres mottagen rusdryckslikvid på samma

sätt, som gäller för avsändareefterkrav. Uppgift om systembutikens postgirokonto meddelas stationerna av trafikinspektörsexpeditionen.

I övrigt gäller följande:

— för i *en* post i mottagningsjournalen in summan enligt fraktsedeln för mottagen rusdryckslikvid. Ange »Systembutiken» (jämte postgironummer) som betalningsmottagare. Skriv »Rusdryckslikvid» i kol Efterkravsavgift,
— skriv ut Girokort från konto 4980, bl 6403.3, till systembutiken. Kortet skall uppta samma belopp som angivits i fraktsedelns intyg och för stationer i grupp S även i ersättningsnotisen,
— för upp girokortet på Postgirolista, bl 6403.2. Ange »Rusdryckslikvid» i kol Efterkravsavgift,
— sänd postgirolistan jämte giro- och utbetalningskort till postgirokontoret på i överenskommelsen angivna dagar (oavsett föreskrifterna i art 122:6 a).

7. Sänd fraktsedeln (båda delarna) jämte rekvisitionerna, buntade i den ordning de förts upp på fraktsedeln, till systembutiken på överenskommet sätt.

8. Remittera rusdryckslikviden tillsammans med annan stationsuppbörd till postgirokonto 4968 (jfr Ktst).

Systembutikens åtgärder

388:1. Systembutiken emballerar de rekvirerade varorna i paket till varje kund. På paketet klistras den adresslapp, som fanns vidfogad rekvisitionen. Paketen packas i en låda, som adresseras till den rekvirerande stationen. Lådan skall vara låst eller på annat sätt säkert tillsluten.

2. Den fraktsedel för sändningar av rusdrycker, som den rekvirerande stationen sänt till systembutiken, kompletteras med uppgift om vikt för varje post (delsändning).

Avsändningsstationens åtgärder

3. Fraktberäkna delsändningarna efter frakttabellen för paketgods, anteckna fraktbeloppen i fraktsedeln, summera, frankera fraktsedeln på sätt, som gäller för tvådelad fraktsedel samt debitera systembutiken frakten.

Sänd fraktsedelns notisdel med godset och återlämna dubbletten till systembutiken.

Bestämmelsestationens åtgärder

389:1. Kontrollera fraktberäkning och frankering enligt föreskrifterna i art 42:1.

2. Lämna ut paketet till mottagaren mot att denne i kvitterat skick återlämnar det förut erhållna kvittots del B.

Önskar mottagaren avhämta sändningen genom ombud användes fullmaktsformuläret på kvittots baksida.

Anm. Rusdrycker får lämnas ut endast till mottagare (eller ombud), som fyllt 21 år och som ej är synbarligen berörd av alkohol eller annat berusningsmedel.

Mottagaren eller dennes ombud skall kunna styrka sin identitet och ålder genom identitetshandling, som är försedd med fotografi.

Rusdrycker får inte lämnas ut på sön- och helgdagar.

3. Återsänd tomlådorna till systembutiken som tjänstegods.

~~388-389. (Reserv nr)~~

8. Förenklad expediering och fraktberäkning av styckegodssändningar till AB Trafikrestauranger

390. Förenklad expediering och fraktberäkning tillämpas för stycke-godssändningar av effekter och förnödenheter

från ea tryckeri eller huvudförråd jämte leverantörer till dessa

till AB Trafikrestauranger (TR).

Sändningarna får befordras på SJ utan att fraktberäknas vid trans-porttillfället. Styrelsen debiterar en totalfrakt för viss tidsperi-od.

I fraktsedlarna skall som betalningsföreskrift anges "TR gods Gxf I art 390". För sändningar från leverantör skall dessutom i fältet "Av-sändarens anteckningar" anges beställarens rekvisitionsnummer eller beställningsskrivelsens diarienummer, t ex "Eaif rekv nr .....".

Ovanstående gäller i tillämpliga delar även för återgående emballage, som tillhört ovan angivna sändningar.

391-396. (Reserv nr)

9. Diverse andra godsslag.

Ackumulatorer.

397. När en sändning ackumulatorer, vägande mer än 1 kg, inlämnas till befordring, skall i fraktsedeln under godsbeskrivningen angivas, huruvida ackumulatorerna innehåller flytande mineralsyra eller icke. I förra fallet skall föreskriften i avd. D I 1 av trafikstadgans bil. A iakttagas.

398—403. (Reserv. nr.)

Fordon, rullande på egna hjul, tillsyningsman för.

404. Då transport av fordon, rullande på egna hjul, (även maskiner enligt Gtax art 32: 2) exempelvis järnvägsvagnar med apparater för högtrycksimpregnering av sliprar, åtföljes av tillsyningsman, jfr Gtax art 32: 5, skall dennes namn alltid utsättas på fraktsedeln. Avsändningsstationen skall dessutom till honom utlämna ett färdbevis (på vanligt meddelande), vari angives, att han är tillsyningsman för vederbörande fordon. Medföljer två eller flera tillsyningsmän, skall dessutom angivas, att endast en av dem äger färdas avgiftsfritt.

Gods på hushållsbiljett.

405: 1. För gods på hushållsbiljett skall biljetten behandlas som insamlad biljett och notisen förvaras på stationen resp. insändas till kontrollkontoret på sätt som gäller för övriga notiser tillhörande ifrågavarande redovisningsgrupp.

2. För mjölkförsändelser, för vilka hushållsbiljett avlämnas vid kalenderkvartals slut, skall expeditionssedel utfärdas (se särtryck 232, art. 105).

Anm. I stället för förfarande med expeditionssedel från avsändningsstationen må dock efter godkännande från kontrollkontoret stationer, som mottager dylika försändelser till ett större antal tjänstehavare, uppföra dessa på en särskild förteckning, som utskrives med ledning av de enligt särtryck 232, art. 105: 2, gjorda anmälningarna. Förteckningarna jämte tillhörande hushållsbiljett insändes till kontrollkontoret vid varje kvartals slut.

406—416. (Reserv. nr.)

Ta 166/61

0. Ändringar och rättelser av frakter m. m. Debitering och kreditering.

1. Regleringar stationerna emellan.

Allmänna föreskrifter för bestämmelsestationen.

434: 1 a. Bestämmelsestationens kontroll av fraktsedlar skall enligt art. 42 avse även granskning av avsändningsstationens fraktberäkning. Sådan granskning får *aldrig* uraktlåtas betr. vagnslastgods och skall betr. styckegods — även paketgods och småfraktgods — ske i all den utsträckning som förhållandena på bestämmelsestationen medgiva.

b. Bestämmelsestationen skall vidare enligt art. 42: 1 b *alltid* granska, att notis till sändning med frakt betald på avsändningsstationen rätt frankerats.

2. Därest bestämmelsestationenen finner fel i avsändningsstationens fraktberäkning, skall felet rättas i enlighet med följande bestämmelser. Gäller felet ett på avsändningsstationen erlagt belopp, »betald frakt», skall dock fel på högst 2 kronor i regel lämnas obeaktat, såvida det icke gäller upprepade fel från samma avsändningsstation. Felaktighet beträffande frankeringen skall även rättas i enlighet med efterföljande bestämmelser (jfr dock art. 42: 1 d och e).

3. Ändringar i fraktsedelsdelarna skola alltid ske på så sätt, att det oriktiga beloppet överstrykes och det rätta beloppet införes ovanför. Radering får *icke* företagas.

4. Avsändningsstationen skall *med i mom. 6 nämnda undantag* genom felräkningsnot, bl. 6412.2.1 (350), underrättas om ändringar av frakter och andra belopp samt om felaktigheter eller ofullständigheter i frankeringen. På felräkningsnoten, som utskrives medelst kopiering, skola *avsändarens namn* (även i fraktsedeln under detta event. angiven beteckning för avdelning e. dyl., t. ex. »NN, avd. 00») *och adress* jämte övriga uppgifter enligt blankettens rubriker angivas. Anteckning om att felräkningsnot sänts skall göras på notisen under summan, t. ex. »Felnot 58 $^{11}/_{8}$». *Felräkningsnotens stam vidfästes notisen.* Avsändningsstationen skall återsända felräkningsnoten endast om denna *icke* erkännes.

5. Erkänner avsändningsstationen icke felräkningsnoten, skall bestämmelsestationen, därest den vidhåller ändringen, sedan sändningen utlösts och i förekommande fall uppgiftsredovisats (med ursprunglig vikt och frakt) och eventuellt efterkrav likviderats, insända felräkningsnoten och notisen till kontrollkontoret (KkGi) i det i mom. 6 a nämnda kuvertet.

6 a. Felräkningsnot skall dock *icke* utfärdas beträffande felaktigt fraktberäknade och/eller för högt eller för lågt frankerade — inkl. helt ofrankerade — notiser för styckegodssändningar med betald frakt i *SJ egen trafik, icke* heller för notiser, som av station vid EJ felaktigt frankerats med fraktmärken eller maskininslag, avsedda för den enskilda järnvägens egen trafik. Sådana felaktiga notiser skola, sedan sändningarna utlösts och i förekommande fall uppgiftsredovisats (med ursprunglig vikt och frakt) samt eventuella efterkrav likviderats, med angivande av felet insändas till Kontrollkontoret (KkGi), Stockholm C, *varje dag* i kuvertpåse, bl. 6409.2.1.

b. I samma kuvertpåse inläggas notisavskrifter, vilka utfärdats som ersättning för förkomna eller makulerade (jfr art. 36: 9, 41: 1 b 1) och 41: 2) notiser för express-, paket- och småfraktgods i SJ egen trafik

och samtrafik samt ilstycke- och större fraktstyckegods med betald frakt i SJ egen trafik. Insändning skall ske först sedan sändningen utlösts och uppgiftsredovisats samt eventuellt efterkrav likviderats.

Särskilda föreskrifter för bestämmelsestationen.

435. För bestämmelsestationen gälla *(beträffande andra än i art. 434: 6 a nämnda fall)* följande särskilda föreskrifter angående rättelser av felaktigheter:

Frakt betald

1. Gäller felet en på avsändningsstationen erlagd frakt, »frakt betald», skall bestämmelsestationen iakttaga följande:

a 1) Har för *lågt* belopp erlagts på avsändningsstationen och synes det framgå av fraktsedeln (exempelvis genom att avsändarens namn är tryckt), *att avsändaren är en på avsändningsstationen känd person eller firma*, skall beloppet ändras i originalets och notisens kol. Betalt. Skillnadsbeloppet uttages av avsändaren och inkasseras av avsändningsstationen, se art. 436: 1 b) 1).

2) Synes avsändaren icke vara en på avsändningsstationen känd person eller firma, skall bestämmelsestationen upptaga skillnadsbeloppet som »frakt att betala» på original och notis samt uttaga det av mottagaren. Fraktsedelsdelarna frankeras i enlighet med föreskrifterna för sändningar med frakt »att betala».

För paketgods i samtrafik erhåller mottagaren kvitto på bl. 6413.9 (362 D), som frankeras, jfr art. 436: 1 b) 1).

På felräkningsnoten antecknas, att skillnadsbeloppet uttagits av mottagaren.

3) Bestämmelserna i punkt 1) och 2) gälla även sådana fall, då frakten enligt fraktsedelns betalningsföreskrift skulle ha erlagts av avsändaren men så icke skett.

b. Har för *högt* belopp erlagts på avsändningsstationen, skall bestämmelsestationen ändra beloppet i originalets och notisens kol. Betalt. Det för högt erlagda beloppet skall *alltid* återbetalas genom avsändningsstationen, jfr art. 436: 1 b) 2).

c. Är frankeringen för hög eller för låg (inkl. helt saknad frankering) och synes felaktigheten *beröra enbart avsändningsstationen (icke trafikant)*, skall reglering göras av avsändningsstationen, se art. 436: 1 b) 3).

Frakt att betala

2 a. Gäller felet ett belopp, som skall erläggas på bestämmelsestationen, »frakt att betala», skall det rättas av bestämmelsestationen' oberoende av skillnadsbeloppets storlek.

b. Därest bestämmelsestationen med anledning av avsändningsstationens vägrade erkännande av felräkningsnoten finner, att rättelsen varit felaktig, eller bestämmelsestationen från avsändningsstationen mottager felräkningsnot, avseende redan utlöst sändning, och erkänner denna, eller bestämmelsestationen själv uppmärksammar ett fel i fraktberäkningen för redan utlöst sändning med frakt »att betala», skola följande bestämmelser iakttagas:

1) Fel om högst 2 kronor skola i regel lämnas obeaktade, då det gäller ovannämnda redan utlösta sändningar. Även i sådana fall, då mottagaren icke beräknas kunna anträffas inom rimlig tid eller före notisernas insändande eller då arbetet med regleringens verkställande

icke anses stå i rimligt förhållande till skillnadsbeloppets storlek, kan bestämmelsestationen bortse från regleringens verkställande men skall lämna uppgift om den felaktiga fraktberäkningen, resp. vidaresända felräkningsnoten jämte vederbörande notis i särskilt kuvert till kontrollkontoret samtidigt med övriga notiser.

2) I andra fall, d. v. s. då reglering av att-betala-frakt för redan utlöst sändning bör och kan ske, skall debiteringen resp. krediteringen omedelbart införas i Journal för debet- och kreditanmärkningar, felräkningsnoter m. m., bl. 6412.7 (338 J), varefter kvitto, bl. 6413.9 (362 D) resp. 6413.12 (362 F), utskrives och reglering verkställes med mottagaren, jfr art. 436: 1 b) 1) och 2). På notisen antecknas numret på vederbörande kvitto bl. 6413.9 (362 D) resp. 6413.12 (362 F). Fraktsedeln skall företes av mottagaren (även fraktkreditinnehavare) för anteckning om det återbetalda beloppet. Anteckningen skall göras med bläckskrift.

436. För avsändningsstationen gälla (*beträffande andra än i art. 434: 6 a nämnda fall*) följande särskilda föreskrifter ang. rättelser av felaktigheter: Föreskrifter för avsändningsstationen.

Frakt betald

1. Då avsändningsstationen från bestämmelsestationen mottagit felräkningsnot, avseende felaktighet i en på avsändningsstationen erlagd frakt, »frakt betald», och anmärkningen är riktig, förfares sålunda:

a) Anses arbetet med regleringens verkställande icke stå i rimligt förhållande till skillnadsbeloppets storlek eller kan regleringen icke verkställas inom rimlig tid eller före redovisningens insändande eller har redovisningen redan insänts (jfr dock punkt b) nedan), skall felräkningsnoten med meddelande härom insändas till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2.1.

b) I övriga fall skall av felräkningsnoten föranledd debitering resp. kreditering omedelbart vid notens ankomst införas i Journal för debet- och kreditanmärkningar, felräkningsnoter m. m. bl. 6412.7 (338 J). Därest sändningen är redovisad i journal eller på specifikation, skall först därefter beloppet ändras i journalen eller på specifikationen. Har journalblad för vagnslastgods i SJ egen trafik insänts till kontrollkontoret, jfr art. 721, skall kopian av journalbladet rättas och felräkningsnoten insändas till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2.1 (vid för hög frankering enligt 3) nedan skall dock i stället ett särskilt meddelande insändas). I övrigt skall följande iakttagas:

1) Har för *lågt* belopp uttagits, skall stationen debitera avsändaren skillnadsbeloppet på Kvitto på erlagd restfrakt m. m., bl. 6413.9 (362 D), som frankeras.

Stationer *med fraktmärken eller kassaapparater, som lämna ett avtryck*, frankera på stammen.

Stationer *med kassaapparater, som lämna två eller tre avtryck*, skola ~~vika~~ frankera så, att stammen ~~icke~~ kommer att ligga över kvittot och inslå beloppet på blankettens båda delar, varvid ~~beträffande kassaapparater~~ ~~som lämna två avtryck~~ avtryck skola komma på stammen.

SJ föreningsstationer och enskilda järnvägars stationer skola iakttaga, att frankeringen skall ske med den serie fraktmärke resp. genom inslag i det redovisningsräkneverk, som användes för ifrågavarande stationsförbindelse.

Felräkningsnoten skall icke återsändas till bestämmelsestationen.

Ang. insändande till kontrollkontoret av stammarna till bl. 6413.9 (362 D), se art. 766 och 789: 3.

2) Har för *högt* belopp uttagits, skall Kvitto på återbetald frakt m. m., bl. 6413.12 (362 F), utfärdas. Beloppet får återbetalas till avsändaren (även fraktkreditinnehavare) endast om denne företer fraktsedelsdubbletten. *Stationen skall på fraktsedelsdubbletten med bläckskrift göra anteckning om det återbetalda beloppet.*

För under månaden återbetalda belopp enligt bl. 6413.12 (362 F) tages gottgörelse på kreditspecifikationen på baksidan av bl. 6407.3 (341 A) resp. 6407.4 (341 B).

SJ föreningsstationer och enskilda järnvägars stationer skola iakttaga, att återburna belopp, avseende frakter i SJ egen trafik och samtrafik, skola uppföras på den kreditspecifikation, som skall insändas till SJ kontrollkontor.

Felräkningsnoten vidfästes vederbörande bl. 6413.12 (362 F) och insändes tillsammans med denna till kontrollkontoret, jfr art. 789, såvida noten icke insänts enligt föreskrifterna ovan. Den skall således icke återsändas till den station, som utfärdat den.

3) Avser felräkningsnoten för hög eller för låg frankering (inkl. helt saknad frankering) på avsändningsstationen och felaktigheten *berör enbart stationen* (icke trafikant) förfares på följande sätt:

Vid för hög frankering uppföres *det för högt frankerade beloppet* på kreditspecifikationen på bl. 6407.3 (341 A) eller 6407.4 (341 B), till vilken felräkningsnoten bifogas, sedan redogöraren och kassakontrollanten på notens baksida bestyrkt, att den för höga frankeringen berör enbart stationen.

Vid för låg frankering (inkl. helt utebliven frankering) utfärdas Kvitto på erlagd restfrakt, bl. 6413.9 (362 D), som frankeras i vanlig ordning. Felräkningsnoten bifogas bl. 6413.9 (362 D) (kvitto + stamdelen) vid insändningen till kontrollkontoret, såvida noten icke insänts enligt föreskrifterna ovan.

Frakt att betala

2. Avser bestämmelsestationens felräkningsnot felaktighet i avsändningsstationens beräkning av belopp, som skola erläggas på bestämmelsestationen, »frakt att betala», skall beloppet rättas i redovisningen (journal eller specifikation). Även om avsändningsstationen finner att bestämmelsestationens fraktberäkning är felaktig men skillnaden icke överstiger 2 kronor skall redovisningen rättas i enlighet med felräkningsnoten. Felräkningsnoten återsändes icke.

Har journalblad för avsänt vagnslastgods i SJ egen trafik insänts till kontrollkontoret, skall stationens kopia av journalbladet ändras och felräkningsnoten insändes till kontrollkontoret (KkGi) i kuvertpåse, bl. 6409.2.1.

437—438. (Reserv. nr.)

2. Regleringar enligt kontrollkontorets anmärkningssakter.

Debitering resp. kreditering av belopp.

439: 1. Station, som erhåller debet- eller kreditanmärkning från kontrollkontoret på felaktigt debiterat belopp, skall omedelbart efter mottagandet införa anmärkningen i Journal för debet- och kreditanmärkningar, felräkningsnoter m. m. bl. 6412.7 (338 J). Berör regleringen trafikant, skall beloppet utkrävas av resp. återbäras till denne.

2. Vid inbetalning av debiterat belopp skall trafikanten tillställas kvitto på bl. 6413.9 (362 D).

Ang. frankering av bl. 6413.9 (362 D), se art. 436: 1 b) 1).

3. Vid återbetalning av för högt debiterat belopp skall trafikanten uppvisa vederbörande fraktsedelsdubblett resp. fraktsedelsoriginal, vari stationen medelst bläckskrift skall angiva det återbetalda beloppet jämte datum för återbetalningen. Trafikantens kvitto tages på bl. 6413.12 (362 F), Kvitto på återbetald frakt m. m., vilket bifogas anmärkningen.

Ang. debet- och kreditanmärkningar från kontrollkontoret, vilka beröra enbart redogöraren, se art. 774.

440—441. (Reserv. nr.)

3. Trafikants framställning om återbetalning av belopp.

Restitutionsärenden, som avgöras av station.

442: 1. Då trafikant på avsändnings- resp. på bestämmelsestationen anhåller om restitution av för högt erlagd frakt för en sändning, för vilken redovisning ännu icke blivit insänd till kontrollkontoret, och det konstateras, att för hög frakt debiterats för densamma, skall stationen återbetala fraktskillnaden till den, som erlagt det för högt beräknade beloppet.

Anm. Är stationen tveksam om den rätta fraktberäkningen för sändningen ifråga, eller har redovisningen insänts till kontrollkontoret, skall trafikanten anmodas att göra framställning (genom stationen eller direkt) till järnvägsstyrelsens kommersiella byrå, se art. 443, resp. till den enskilda järnvägs förvaltning, vars kontrollkontor omhänderhar redovisningen i ifrågavarande trafik.

2. Trafikanten skall vid återbetalningen uppvisa fraktsedelsdubbletten resp. fraktsedelsoriginalet, allteftersom frakten erlagts på avsändnings- eller bestämmelsestationen, *varvid i den företedda fraktsedelsdelen med bläckskrift göres anteckning om återbetalningen av skillnadsbeloppet.* Felräkningsnot skall i vanlig ordning utfärdas och ändring i erforderliga fall företagas på vederbörande specifikation eller journal. Bestämmelsestation, som mottager och erkänner dylik felräkningsnot, skall fästa den vid notisen.

3. Trafikantens kvitto tages på bl. 6413.12 (362 F), Kvitto på återbetald frakt m. m., jfr art. 436: 1 b) 2). Felräkningsnotens stam bifogas kvittot.

4. Har den station, som mottager dylik felräkningsnot, redan insänt notisen (jfr art. 434: 6) eller redovisningen till kontrollkontoret, skall felräkningsnoten efter påtecknat erkännande eller förklaring översändas till nämnda kontor i kuvertpåse, bl. 6409.2.1.

Restitutionsärenden, som avgöras av kommersiella byrån.

443: 1. Järnvägsstyrelsens kommersiella byrå avgör trafikanters framställningar om fraktrestitution för sändningar såväl i Statens järnvägars egen trafik som i samtrafik. Jfr dock art. 442.

2. Restitutionsframställning skall vara åtföljd av fraktsedelsdubbletten resp. fraktsedelsoriginalet, allteftersom frakten erlagts på avsändnings- eller bestämmelsestationen. Avser framställning återbetalning till annan än den, som betalt frakten, skall även bifogas vederbörligen bevittnad fullmakt från fraktbetalaren att utkvittera eventuellt restitutionsbelopp. Frankaturnota, som varit utfärdad för sändningen, skall även bifogas.

3. Göres restitutionsframställning genom station, skall denna, innan handlingarna vidaresändas till kommersiella byrån, förse ärendet med det yttrande, vartill omständigheterna kunna föranleda.

4. Restitutionsbeloppet beräknas på grundval av det belopp, som notisen upptager, då restitutionen verkställes. Till tecken att restitution ägt rum förses notisen med stämpeln »Reklamation», varefter ändring av fraktbeloppet icke får ske annat än i samråd med kommersiella byrån. Därest notis är behövlig för restitutionsarbetet, innan den insänts till kontrollkontoret, skall en avskrift tagas på bl. 632.56 (351 E), »notisavskrift», som förses med anteckningen: »Originalnotisen insänd till Kmbr den / 19...». Avskriften insändes till kontrollkontoret tillsammans med övriga notiser i den mån sådan insändning är föreskriven i art. 785 ff.

444. (Reserv. nr.)

Restitutionsärenden jämlikt Tst § 93, mom. 5.

445: 1. Framställning angående återbetalning av erlagda magasins-, plats-, vagns- eller presenningspengar göres i enlighet med bestämmelserna i Tst § 93, mom. 5. Ansökan skall vara åtföljd av kvittot, bl. 6413.3 (362 A), på det erlagda beloppet. Station, som mottager dylik framställning skall, jämte eget uttalande i ärendet, vidaresända handlingarna tjänstevägen till vederbörande myndighet (vid Statens järnvägar till egen trafikinspektör).

2. Då trafikinspektör vid Statens järnvägar finner skäl att — helt eller till viss del — medgiva restitution, tillställes trafikanten direkt en anvisning, bl. 650.1 (413), på restitutionsbeloppet. Samtidigt med anvisningen översändes det insända kvittot till trafikanten, försett med anteckning om restitutionsbeloppet. Vid beloppets utbetalning skall trafikanten avlämna anvisningen och på denna teckna sitt kvitto på beloppet. Anvisningen skall, sedan vederbörande uppbördsman redovisat densamma till redogöraren, införas i Journal för debet- och kreditanmärkningar, felräkningsnoter m. m., bl. 6412.7 (338 J).

Ang. gottgörelse för utbetalda belopp, se art. 775.

446—452. (Reserv. nr.)

P. Outlöst gods.

453: 1 a. I Tst § 78 mom. 1 föreskriven underrättelse, att gods kvarligger outlöst, skall i regel ske *skriftligen* till avsändningsstationen å form. 355 A, »Meddelande angående outlöst gods». Vid formulärets ifyllande skall iakttagas, att uppgiften om avsändarens namn skall utgöra en fullständig avskrift av fraktsedelns motsvarande uppgift samt att förekommande anvisningar om avsändarens adress noggrant återgivas efter hans namn. Meddelandet befordras såsom järnvägens tjänsteförsändelse. Outlöst gods.

b. *Telegrafisk* underrättelse skall med undantag för de fall, som i 1 c sägs, avlåtas

1) då sändningen utgöres av *levande djur*, *gods* av alla slag *i vagnslaster* samt följande godsslag i styckegodssändningar: *färska* eller *lättfördärvliga varor*, *för kyla ömtåligt gods*, *då fara för frostskada anses föreligga*, *medicin* och *explosiva varor av klass I;*

2) då avsändare i fraktsedeln begärt *direkt* underrättelse medelst telegram.

c. Är avsändaren även mottagare, skall meddelande jämväl beträffande i 1 b 1) omnämnda sändningar avlåtas skriftligen, utom då avsändaren i fraktsedeln uttryckligen begärt telegrafisk underrättelse.

d. Underrättelse enligt mom. 1 b 1) skall avlåtas till *avsändningsstationen* medelst *tjänstetelegram*, vilket skall sändas över de järnvägar, å vilka godset befordrats, samt enligt mom. 1 b 2) direkt till *avsändaren* medelst *privattelegram*.

e. I tjänstetelegram angående outlöst gods skall noggrant angivas vederbörande godsavsändares namn och adress.

f. I telegram angående outlöst gods skall, därest snar försäljning anses böra äga rum, jämväl lämnas i Tst § 78 mom. 6 ~~(jfr Grf § 55 mom. 3)~~ föreskriven underrättelse om eventuell försäljning.

g. Obetalda post- eller telegramporton påläggas godset.

h. Om telegrafiskt förfogande från avsändaren följer på underrättelsen, får detta förfogande icke befordras avgiftsfritt, utan skall behandlas som taxerat tjänstetelegram.

2. Har bestämmelsestation avlåtit i Tst § 78 mom. 1 föreskriven underrättelse och avsändaren på grund härav genom ändrat förfogande bestämt, att godset skall ånyo erbjudas den i fraktsedeln angivne mottagaren eller utlämnas till annan mottagare, skall, om icke heller detta ändrade förfogande leder till godsets utlösande, avsändaren ånyo underrättas om att godset ej blivit utlöst.

3 a. I Tst § 78 mom. 3 föreskriven uppläggning av gods kan verkställas å vederbörande station i järnvägens egna magasin. Skulle utrymme saknas för dylik uppläggning inom stationens område, må i enlighet med Tst § 78 mom. 4 efter trafikbefälets beprövande godset överlämnas till lämplig person för förvaring.

b. Sådan uppläggning eller överlämning till särskild person för förvaring skall verkställas:

1) då i Tst § 78 mom. 3 angivet förhållande är för handen, i vilket fall åtgärden skall vidtagas *utan dröjsmål;*

2) vid avlåtandet av i mom. 2 här ovan omnämnd upprepad underrättelse angående godsets kvarliggande;

3) efter den i Tst § 76 mom. 4 angivna tid, även om i Tst § 78 mom. 3 omnämnt förhållande icke är för handen, därest utrymmet i

järnvägens godsmagasin icke medger, att godset där lämpligen kan förvaras utöver nyssberörda tid.

c. Om uppläggningen eller överlämnandet till lämplig person för förvaring skall jämlikt trafikstadgans § 78 mom. 6 såväl avsändaren som mottagaren *ofördröjligen* underrättas genom brevkort enligt form. 355 M.

4. Före uppläggningen eller överlämnandet till förvaring skall godset besiktigas av järnvägspersonalen och dess överensstämmelse med fraktsedelns uppgifter konstateras. Å fraktsedeln skall anteckning göras om den verkställda besiktningen, om godsets tillstånd och om tiden, då uppläggningen ägt rum. Vid utlämnande av godset till tredje man för förvaring skall kvitto tagas. Å kvittot antecknas godsets vikt och kollital ävensom eventuella erinringar mot godsets tillstånd.

5. Gods, som upplägges i järnvägens godsmagasin, skall förvaras på särskild för sådant gods avsedd plats. Såsom framgår av Tst § 80, andra stycket, är järnvägen icke befriad från ansvar för dylikt gods, och skall därför iakttaga skälig omsorg i vården av detsamma.

6. Uppkommer fråga om försäljning av en sådan sändning outlöst lättfördärvligt gods, för vilken avsändaren i fraktsedeln infört i art. 291 angivet förbehåll, skall med försäljningen anstå, till dess avsändarens förfogande erhållits.

~~Ang. försäljning av outlöst gods, se Grf, särtryck 175.~~

Ang. behandling av outlöst tullgods, se GTF Del I, särtryck 141 a.